

Yttranden vid Stockholms kommunfullmäktiges sammanträde den 15 juni 2009*§ 3 Svar på interpellation om den minskande (?) segregationen (nr 2009:9)*

Anförande nr 1

Borgarrådet L a r s s o n (m): Herr ordförande! Jag ber att hänvisa till det utdelade svaret.

Anförande nr 2

T e r e s L i n d b e r g (s): Jag får börja med att tacka för svaret. När man pratar om segregation är det lätt att falla tillbaka på en utredning som är gjord efter storstadssatsningen som hade rubriken *Det går bra, men det ser fortsatt dåligt ut*.

Det som föranledde min interpellation var det faktum att ett antal borgarråd i talarstolen i början av året sade att segregationen minskade i Stockholm. Mig veterligen ser det inte riktigt ut så när man tittar på den statistik som man kan följa på området. Vad som känns lite beklämmande är att i det svar som jag fått hänvisas till en befolkningsprognos som region- och trafikplankontoret gör. De gör det regelbundet i sitt arbete för att ta fram den regionala utvecklingsplan som man kontinuerligt jobbar med. Det hänvisas alltså till det, och det handlar bara om etnicitet.

Jag måste säga att det känns som att ansvarigt borgarråd inte riktigt har förstått vad segregation handlar om. Så klart handlar det till viss del om etnicitet, men de stora frågor som berör segregationen och de ojämlika förhållanden som finns i vår stad handlar så klart som arbete, om bostad och om resultatet i skolan och om utbildningsnivåer.

Invandrartätheten är ett faktum som vi inte kan blunda för, eller inte ska blunda för. Att åtgärda det handlar mer om att jobba med diskrimineringsfrågor, och det är väl en fråga som den här majoriteten inte på något sätt har tagit på allvar.

När jag fortsätter att läsa svaret, och jag blir faktiskt inte riktigt klok på, ser jag att borgarrådet har mage att skälla på mig för att jag försöker få klarhet i ett påstående. Jag undrar vad borgarrådet grundar sina uttalanden på. Det var tur att han hittade någon form av rapport om etnicitet som han kunde luta sig på. Annars tror jag inte att det har kommit någon sådan rapport de senaste tio åren som visar att det faktiskt går bättre för Stockholm.

I samma andetag har borgarrådet mage att skälla på interpellanten för att hon ställer fel frågor till borgarrådet. Det känns verkligen magstarkt. Det är min rätt som fullmäktigeledamot att ställa vilka frågor jag vill och vilka jag tycker känns viktiga för den dagliga debatten. Jag tycker inte heller att det är bra om vi har ansvariga borgarråd eller fullmäktigeledamöter som slänger sig med uttryck som det ändå inte finns någon grund för.

När det gäller segregationen i Stockholm ser det inte särskilt bra ut. En av de frågor som vi måste göra någonting åt och som jag lyfter upp handlar om att göra en uppföljning av de tidigare studier som är gjorda. De två studier som finns och där man har försökt ta ett större grepp över segregationen och tittat på de olika faktorerna i ett sammanhang – inkomstklyftor, bostadsförhållanden, utbildningsresultat och etnicitet – är det politiska beställningar, eller rättare sagt beställningsstudier från utrednings- och statistikkontoret, för att vi ska få ett bra underlag och komma fram till vilka åtgärder som behöver vidtas för att förändra den negativa utveckling vi har i den här staden. Inte heller om detta får jag något klart besked.

Borgarrådet säger att det är dumt att vi tar upp de dåliga exempel som finns, vi ska inte prata om det som är dåligt utan bara lyfta fram det som är positivt. Självklart ska vi lyfta fram det som är positivt, men inte bara det. Vi måste ha fakta för att kunna gå vidare. Ska vi fortsätta att ha studier på det här området och göra en regelbunden uppföljning krävs det politiskt ställningstagande, och det krävs en finansiering. Särskilt sedan den politiska majoriteten har bolagiserat USK har det blivit än mer tydligt en beställningsorganisation.

Om vi ska ha en uppföljning, som borgarrådet ändå antyder att vi ska ha, krävs också resurser för det. Det krävs ett politiskt beslut, och det krävs en ekonomisk prioritering.

Anförande nr 3

Borgarrådet L a r s s o n (m): Herr ordförande! Den debatt som Teres Lindberg hänvisar till och där frågan om just segregation togs upp handlade om bostadsrättsomvandling, vill jag minnas. I den debatten pratade vi också om etnicitet, och vad jag då åsyftade – det ska jag säga på en gång – är den rapport som har visat att i den enskilda del som rör etnicitet såg vi förändringar mellan 1998 och 2006 som var positiva. Det var en förändring som var värd att notera, men det stämmer som Teres Lindberg påpekar att det inte är hela segregationsproblematiken. Den är betydande och viktig att hantera på alla tänkbara sätt.

Nu togs detta ur sitt sammanhang. Det som är den här majoritetens främsta fråga när vi pratar om vikten av att utbildningar och annat sker i ytterstadsområden, där vi har en mycket stark kommunal dominans av hyresrätter, är att låta människor i utanförskap få verktyg till egenmakt, till påverkandemöjligheter och till att på olika sätt kunna lämna utanförskapet. Den jobbtorgsorganisation som har etablerats har också det syftet, att få människor i utanförskap att komma in i den påverkansmöjlighet som det innebär att få ett arbete.

Jag tror att vi alla på olika sätt måste påverka den utveckling som har varit i landet. Det är många som har flyttat till Stockholm, och vi måste se till att utanförskapet minskar. Men det var skälet, som jag förstod, till interpellationen.

Områden i delar av ytterstaden kan, tror jag, lyftas genom att man får en förändrad stadsplanering, att man får trygghetssatsningar och att man också lyfter upp de goda sidor av utvecklingen som har visat sig. Det är helt riktigt att oppositionen absolut

inte bara ska titta på de trevliga sakerna utan måste berätta när man ser någonting som man vill ändra på. Det är självklart, Teres Lindberg.

Det vore bra om ni någon gång såg de ljusglimtar som dyker upp. De behöver belysas. Vi behöver visa den handlingskraft och lyfta fram de eldsjälarna som arbetar för att vi ska nå ett Stockholm där färre människor är i utanförskap. Vi kommer att fortsätta att lyfta fram de goda exemplen.

Anförande nr 4

T e r e s L i n d b e r g (s): Jag höll mig medvetet borta från utbildningsfrågan, även om borgarrådet tog upp den.

Det som känns så tråkigt är att man från majoritetens sida bara fokuserar på etnicitet och på förorten. Men segregation är lika väl en följd av det faktum att utbildningen sker i innerstaden, att innerstadens befolkning tenderar att mer och mer bli ett reservat för dem som har och inte för dem som inte har. Att köpa en fyrrummare i Stockholms innerstad i dag kostar minst 5 miljoner. Det är inget som någon vare sig ung person eller en som nyligen har kommit till Sverige har möjlighet att göra. Det krävs att du har gjort en boendekarriär. Det kan du göra bara om du köper en liten lägenhet som du sedan säljer för att köpa en annan och så vidare, och de allra flesta har inte den möjligheten. De har inga föräldrar som kan hjälpa till, vara borgenärer eller köpa den där lägenheten när man studerar på universitetet, utan man står sig slätt i den hårda konkurrensen om bostäderna i Stockholm.

Då får vi problem. Vi får problemet med att människor inte möts, man möts inte över olika kulturella gränser, och det skapar motsättningar, Joakim Larsson. Det är det som segregationen handlar om. Det handlar om att fattiga människor bor på ett ställe, de lågutbildade bor på samma ställe och de utslagna med stora sociala problem bor också på de ställena, medan den välbemedlade medelklassen bor på andra ställen, och de här olika delarna i staden möts inte. Det kommer att skapa stora svårigheter i vår stad i framtiden.

Det är på detta vi behöver finna en lösning, inte på etniciteten. Mångfalden finns i förorten, mångfalden finns i ytterstaden. Jag tycker att det är fantastiskt, och vi borde bli bättre på att ta vara på de konkurrensfördelar som finns i Stockholm med anledning av det. Men det är inte detta den här interpellationen handlar om. Den handlar inte heller om bostadsrättsombildningar, utan det handlar om det faktum att vi har ett borgarråd som står här i salen och säger att segregationen minskar, fastän den inte gör det.

Vi borde prata om vad vi skulle göra åt det, Joakim Larsson. Jag håller helt med om dig där, men jag tycker inte att det är okej att man står i talarstolen och far med någonting som inte är riktigt sant. Det är inte okej att slaska på det sättet. Vi borde prata om problemen och försöka finna lösningar och inte fara med påståenden som inte riktigt stämmer överens med verkligheten.

Anförande nr 5

M i r j a R ä i h ä J ä r v i n e n (s): Ordförande, fullmäktige! Jag kan inte annat än hålla med Teres, men jag skulle vilja ha in en ytterligare aspekt. Jag kommer att läsa högt ur kommunstyrelsens instruktion till kommunstyrelsens egen integrationsberedning:

Beredningens uppgift är att föreslå riktlinjer för stadens integrationspolitik med syfte att motverka utanförskap. Man ska stödja, samordna, följa upp och utvärdera nämndernas och bolagens insatser på integrationsområdet. Man ska stödja nämndernas och bolagens arbete med diskriminering och för ökad mångfald, svara för stadens kontakter med nationella och internationella organ inom beredningens områden, följa upp och utvärdera resultaten av stadens flyktingintroduktion, följa upp stadens arbete avseende nationella minoriteter samt följa upp stadens arbete med att förebygga så kallat hedersrelaterat våld.

Kära fullmäktige! Ingenting av detta har gjorts hittills under denna mandatperiod.

Vad jag vill visa med det jag läste upp högt är att när vi redovisar segregation och integration i fullmäktige plockar vi vissa delar utav stadens politik. Ena dagen är det integration, nästa dag är det bostadspolitik. Men man redovisar ingenstans det övergripande arbetet, som det åligger kommunstyrelsens integrationsberedning att göra.

En annan anledning är att dessa frågor har bollats från det ena borgarrådet till det andra. Därmed har ingen överblick över detta område.

Jag hoppas verkligen att majoriteten fram till valet skärper sig på detta område. Ni har inte gjort ett gott jobb.

Anförande nr 6

Borgarrådet L i v h (v): Jag ska fortsätta där Mirja slutade, nämligen det här att man redovisar små bitar här och där, och i sitt svar pratade Joakim om den etniska segregationen. Om du, Joakim, skulle titta på USK:s siffror skulle du se att skillnaderna i medelinkomsten mellan ytterstad och innerstad har ökat otroligt mycket under de senaste åren. Jag kan ta ett exempel. I Skärholmen ökade medelinkomsten mellan 2006 och 2007 med 4 800 kronor. På Kungsholmen ökade medelinkomsten med 23 000 kronor. Vi får alltså en större och större skillnad mellan innerstad och ytterstad, mellan vissa välmående förorter och innerstad.

Det här ser jag som ett stort problem. Det tror jag är mycket viktigare att ta tag i än det som integrationsindex visar. Det som är intressant med ditt svar är att under vårt styre förbättrades faktiskt siffrorna mellan 2002 och 2006. Men det är de stora ekonomiska klassklyftorna som håller på att växa fram i Stockholm som är den viktigaste segregationsproblematiken, Joakim.

Anförande nr 7

Borgarrådet L a r s s o n (m): Herr ordförande! Med statistik kan man få fram precis vad man vill, uppenbarligen. Den debatt som föranledde interpellationen

handlade mycket om bostadsrättsomvandlingar. Jag är den första att skriva under på att de skillnader som du tar upp, Ann-Margarethe Livh, finns där. Det du inte sade, eftersom du gärna tar åt dig äran att siffrorna var bättre under det styre som ni själva var med fram till om med 2006, är att skillnaderna i medelinkomsten även berörde de år då du själv satt vid makten. De skillnader som vi ser när löneökningarna drar i väg finns där.

Men när vi pratar vi om integration och segregation måste det väl ändå vara så att vi kan kritisera varandra för de instrument som vi använder oss av. När vi har diskuterat bostadsomvandlingsfrågan menar jag att detta är ett instrument ut ur segregationen, ett av flera. Vi måste få till stånd en omvandling så att människor som bor i kommunalt dominerade områden i hyresrätter får del av den egenmakt som det innebär att få friköpa sina fastigheter.

Vi ser att intresset är mycket stort. 43 procent av de intresseanmälningar som har inkommit gäller lägenheter i ytterstaden. Av dem som har lett till köp är det 3 000 lägenheter som ligger i ytterstadsområden. Det är viktigt. I de lägenheterna bor det människor, människor av kött och blod, som ser den här utvecklingen som en möjlighet för dem att inte få den inlåsningsseffekt som ni så ofta har pratat om. Det är en inlåsningsseffekt som man kanske skulle kunna tro gör att människor flyttar från området, men så är det inte heller. Många bor kvar, många trivs bra i sina ytterstadsområden.

Möjligheten har vi skapat genom denna friköpsprocess. Det är någonting positivt i integrationshänseende och ett sätt att få bukt med segregationsproblematiken. Jag tycker att det är positivt.

Anförande nr 8

T e r e s L i n d b e r g (s): Det är en fantastisk debatt. Jag känner att vi från oppositionen försöker lämna bostadsomvandlingen lite vid sidan av. Det är ingen hemlighet att jag tycker att ni rymmer från den här frågan. Hur kan ni ens tro att det på något sätt skulle lösa segregationsproblemen?

Det som är viktigt är vi måste göra någonting åt frågan. Skillnaden är att vi varje gång vi styrt i den här staden, varannan mandatperiod, haft en ganska hög ambition att försöka ta ett grepp och få en helhetssyn på frågorna. Ni har gjort precis tvärtom – inget grepp och ingen helhet.

Det är där någonstans problemet ligget. Det finns ingen klar lösning. Fanns det en klar lösning hade jag röstat för den för länge sedan. Men i det här fallet har vi inga lösningar. Vi vet inte vad som fungerar. Man kan säga att vi genom idogt arbete kanske lyckats hämma utvecklingen i viss mån, men jag tror inte någon kan ta åt sig äran för att löst frågan. Men att ha en ambition och försöka kan vi med gott samvete säga att vi har. Det kan jag inte påstå att ni har, och det känns lite tråkigt.

Den stora puckeln då segregationen och skillnaderna ökade markant var mellan 1991 och 1994, och då hade vi borgerlig majoritet i samtliga parlament. Nu har vi det ånyo, och fortfarande ser vi ingen helhet. Ingen vill prata om helheten i de här frågorna. Risken är att vi kommer att lämna den här lågkonjunkturen med ökade

klyftor. Det var lågkonjunktur – jag hävdar inte att det bara var en borgerlig majoritet, utan det var även lågkonjunktur – i kombination med borgerlig politik som vägrade att ta ansvar för helheten som var problemet. Det är det vi måste ta tag i, Joakim Larsson.

Det vore bra att få se att också du var med och drev de här frågorna. Det handlar om de många lösningarnas politik. Bostadsrättsomvandling kommer aldrig att lösa segregationsproblemen. Ni må tro det, men ni måste öppna ögonen och se åt de andra hållen också. Det räcker inte med några trädplanteringar, och det räcker definitivt inte med att låta ombilda, snarare tvärtom, det förstör bara och förvärrar de stora skillnaderna vi har i den här staden.

Anförande nr 9

Borgarrådet L i v h (v): Jag önskar, Joakim, att ni kunde överge fixeringen vid bostadsrättsomvandlingen som ett sätt att lösa någon typ av integrationsproblem. I Rinkeby satsade ni 20 miljoner på ett PR-kontor, och det blev inte en enda omvandling. Jag tycker att ni ska dra lärdom av det.

När jag frågar mina grannar till exempel vad de vill ha säger de att de vill ha makt över sitt bostadsområde. Varför kan man inte, du kanske någon gång kunde svara på det, om man är hyresgäst och inte vill omvandla sin bostad men ändå vill ha inflytande få makt i sitt bostadsområde utan att äga? Det är en tydlig väg i den egenmakt som ni hela tiden pratar om. Människor vill ha jobb som man kan leva på, man vill ha bra skolor, bra äldreomsorg och bra infrastruktur i sitt bostadsområde. Som Teres sade gäller det att ta ett helhetsgrepp.

Det ni gör med dessa omvandlingar i ytterstaden är att ni hela tiden bara pratar om de fysiska förändringarna, medan människor frågar efter skola, kultur, allt det som utgör helheten i en stadsdel som är bra att leva i. Men om det är så viktigt med egenmakt, varför kan inte hyresgästerna, som uppenbarligen i Rinkeby och Tensta inte vill ha bostadsrätter trots att ni har pumpat in så mycket pengar där, få sin egenmakt ändå? Svara på det!

Anförande nr 10

Borgarrådet L a r s s o n (m): Jag tror att jag inledde med att säga att problematiken naturligtvis inte kan lösas genom en metod. Jag valde att ta upp satsningar på stadsplanering och de hårda frågorna, som ofta sker i fråga om bostadsområden. Den debatt som föranledde interpellanten att skriva frågan handlade just om omvandlingar. Jag tror att detta är ett instrument. Jag tror att det är bra med blandade upplåtelseformer i hela staden, inte bara i vissa områden.

Men självklart är det så att ett socialt och ekonomiskt utanförskap skapar problem. Naturligtvis måste man på olika sätt komma ur detta. I det visionsarbete som fullmäktige har behandlat har vi också lyft fram – och i de delarna har vi varit överens, har jag uppfattat – att skolan, de institutioner och förvaltningar som finns i Järvaområdet, som vi nu diskuterar, måste ha fokus på att bli attraktiva och mer attraktiva. Jag tror att vi om 20 år kommer att kunna ha ett bostadsområde i Järva där

människor ser att den positiva utvecklingen har gått så långt att folk väljer att flytta till området, och vi får just den dynamik som vi vill ha i samhället.

Vi gör väldigt mycket. När ni säger att vi inte gör något börjar jag undra hur ni menar. 10 miljarder är nu avsatta enbart för energieffektiviseringar och renoveringar av de fastigheter som borde ha renoverats för länge sedan. Det vi i och med stimulanspaketet kan göra i bostadsområdet av fysisk karaktär är unikt. Det borde ha gjorts för länge sedan, men nu gör vi det. Det är någonting positivt som sker i ytterstadsområden, och det är någonting som jag tror kommer att leda till att de mjuka frågorna diskuteras alltmer. Det är inte oväsentligt hur det ser ut i ett område. Vissa fastigheter är i riktigt uselt skick på grund av att våra kommunala bolag har misskött dem. Det håller på att hanteras, och det är någonting som jag tycker att alla har anledning att notera.

Dessutom finns det i och med visionsarbetet en rad olika punkter där man har poängterat att skolan måste bli bättre i området, lyfta fram sina unika egenskaper så att man lockar dit elever från andra bostadsområden också.

§ 5 Svar på interpellation om trafikproblem, samt problem med restauranger som inte följer regler för servering nattetid, i Gamla Stan (nr 2009:21)

Anförande nr 11

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Herr ordförande! Jag hänvisar till det utdelade svaret.

Anförande nr 12

J a n V a l e s k o g (s): Ordförande, fullmäktige! Jag tänkte först läsa upp interpellationen, för det kan vara bra att veta hur frågorna var ställda innan diskussionen börjar. Det handlar som sagt om Gamla Stan.

Den första fråga var: Vad är skälet till att vi inte får enhetliga och begripliga trafikregler i Gamla Stan? Tvåan: Varför stängs inte hela Lilla Nygatan för biltrafik mellan 23 och 06 som övriga gator? I trafiknämnden ställde sig den borgerliga majoriteten bakom en text enligt följande: På sikt bör det vara samma regler för hela stadsdelen mellan de omgivande trafiklederna.

När kommer den borgerliga majoriteten att genomföra detta? Jag vill ge en uppmaning att göra det nu.

Det har skickats ut klagomål om restaurangerna i Gamla Stan. Hur ska majoriteten se till att gällande regler för utskänkning i restauranger i Gamla Stan efterlevs?

Jag ska börja med trafikfrågorna. Jag kan konstatera, och det konstaterar de boende, företagarna och polisen, att det beslut som tagits angående trafikreglerna i Gamla Stan fungerar inte. Det är olika regler för olika gator. Det är mischmasch av skyltar, och som sagt påstår borgarrådet att det finns olika intressen som står mot varandra i Gamla Stan. Av svaret att döma verkar det som att borgarrådet har missuppfattat detta. Det är nämligen så att företagarna och Företagarföreningen på Stora och Lilla Nygatan har samma uppfattning som vi, att också Lilla Nygatan bör också stängas av för biltrafik efter klockan elva.

I dag är det i princip så att fyra femtedelar av Gamla Stans gator har trafikförbud mot biltrafik efter elva. Uppenbarligen är det bara ett fåtal företagare med inflytelserik koppling till Moderaterna som har en annan uppfattning, nämligen att Lilla Nygatan ska vara öppen för biltrafik.

Jag tycker att det är bra att veta att Lilla Nygatan är smal som en gågata. Man kan uppmana borgarrådet att prova gå där i dag med en grupp barn eller en rullstol. Hon kommer att se att det är otroligt trångt och svårt att ta sig fram med de parkerade bilar som finns där. Förutom att den är smal som en gågata där man ändå kör är det också fråga om att det blir mindre attraktiv miljö för turister och andra som befinner sig där i stor omfattning, som vi vet. Därför måste vi hitta enhetliga regler för den här miljön som fungerar. Det vägrar ni uppenbarligen att göra.

Jag kan inte låta bli att återkomma till den formulering som ni inte reserverade er emot i trafiknämndens utlåtande där det stod, uppgivet visserligen men ändå, att på sikt bör det vara samma regler för hela stadsdelen mellan de omgivande trafiklederna. Det har ni inte reserverat er emot. Då kan man undra: När ska ni genomföra detta i enlighet med tidigare beslut angående Gamla Stan och i enlighet med det ärende som vi antagit? Jag hoppas att borgarrådet kan svara på det nu.

När det gäller restaurangerna är det uppenbarligen stora problem med buller från restaurangerna i Gamla Stan som ofta är över de riktvärden som gäller för buller. Borgarrådet medger i sitt svar att det finns stora störningar från restaurangerna i Gamla Stan. Hon säger någonting om att det är gamla fastigheter. Men det spelar ingen roll om det är gamla eller nya fastigheter; de riktvärden som finns ska gälla. Vad gör ni?

Det finns inget som helst svar på den punkten i borgarrådets interpellationssvar, och det tycker jag är lite märkligt.

Anförande nr 13

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Herr ordförande! Jag tycker att det är lite lustigt att Jan Valeskog kan dra så stora slutsatser av en trafikomläggning som knappt har hunnit genomföras och döma ut den som helt förkastlig i sammanhanget.

I januari beslutade majoriteten tillsammans med Vänsterpartiet om den här lösningen, som nu är på plats i princip. Det gjorde vi därför att vi tycker att det finns anledning att göra det lite mer lättillgängligt, inte minst för handikappade och rörelsehindrade, på Stora Nygatan. De förändringar som vi har gjort innebär att man i dag kan köra Lilla Nygatan söderifrån. Man kommer att kunna åka på Munkbrogatan, infart norrifrån. Vi har också genomfört förändringar på Stora Nygatan som innebär att man får en generell dispens för alla bilar som transporterar rörelsehindrade. Man har också återinfört parkeringsplatser för handikappade på Stora Nygatan, vilket också har välkomnats av många.

Det är väldigt många delade uppfattningar om trafikregleringen inom Gamla Stan. Det illustreras också av det faktum att de som hört av sig till Jan Valeskog från Företagarföreningens sida har haft en massa synpunkter men som uppenbarligen inte hört av sig till mig. Jag har fått precis motsatt information. De tycker att det fungerar ganska bra. De är rätt nöjda med hur det ser ut i dag.

Det är ganska många turister som kommer och som ska till hotellen som ligger på Lilla Nygatan och som gärna vill åka taxi dit. Det kan de göra i dag. Jag tycker att den här lösningen är mycket bättre än den lösning som man hade tänkt sig från början. Om det skulle visa sig att vi har tänkt fel får vi se över det i så fall.

När det gäller restaurangerna är det precis samma rutiner som alltid gäller. När man tycker att det är för höga ljudnivåer får man anmäla det till miljöförvaltningen. Sedan vidtar miljöförvaltningen åtgärder om det visar sig vara befogade klagomål i den delen. Det är precis så man hanterar de här frågorna i Gamla Stan också.

Anförande nr 14

J a n V a l e s k o g (s): När det gäller transport av rörelsehindrade och taxis möjligheter att köra samt handikapplatser har vi ingen annan uppfattning. Vad det här handlar om är ett otroligt litet område, ett antal fotbollsplaner stort, kan man säga, där vi har olika regler och mischmasch av skyltning. Det gör att inte ens bilisterna vet vilka regler som gäller utan kör överallt även efter elva. Polisen tycker att det här är mycket svårkontrollerbart eftersom det är olika regler. Man får köra på vissa platser, på vissa inte.

Precis som det stod i ärendet, det citat som jag läste upp och som ni ställer er bakom i teorin men tydligen inte i praktiken, är det så att ska reglerna kunna fungera i den här typen av stadsdel måste det vara samma regler överallt. Den fråga där det hettar till är Lilla Nygatan. Det är märkligt att inte Företagarföreningen, som finns på Lilla Nygatan, har hört av sig till borgarrådet. De har samma uppfattning som vi att hela Lilla Nygatan ska vara fri från trafik och parkerade bilar.

Det finns en lösning som kontoret har pekat på för boende, garage där de kan ha sina bilar. Det är inte det som är problemet, utan de som är högljudda och hör av sig, uppenbarligen några Moderaterna närstående som har en annan uppfattning. Jag tycker att borgarrådet borde kontrollera med Företagarföreningen hur man ställer sig till detta i sak. Förutsättningen för att få ordning på trafikproblemen och kunna kontrollera från polisens sida och få de boende sluta att vara upprörda är att man har enhetliga regler över hela den gamla medeltida stadsdel som det är fråga om.

När det gäller bullerreglerna är det bra att borgarrådet är tydlig med att det är samma regler som gäller överallt. Jag vet att det har varit en massa konflikter – de är i och för sig inte den enda delen av staden där det är konflikter mellan restauranger och boende. Det som är skillnaden här är att det är 80—90 tillstånd på en liten yta där det är gamla fastigheter och man struntar i reglerna, har öppet fönster och så vidare. Det är klart att det blir problem för de boende.

Det är viktigt att man är konsekvent, att man vidtar rättelser så att boende och restauranger kan fortsätta att verka ihop. Det finns tyvärr exempel där detta inte sker, utan man struntar i reglerna. Det måste naturligtvis vara samma regler som gäller från stadens sida så att man drar in tillstånd om det inte fungerar. Jag hoppas att borgarrådet har den uppfattningen att följer man inte reglerna ska man inte heller ha utskänkningstillstånd.

Anförande nr 15

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Jag har varit ansvarig för trafikfrågorna sedan september förra året. Om det är någonting som jag inte behöver vara orolig för är att folk inte hör av sig om de har synpunkter på trafiksituationen. Jag har inte fått någonting annat än positiva mejlkommentarer från Gamla Stan. Det vill jag bara påpeka. Men jag kan gärna kontrollera med Företagarföreningen.

Stockholmarna brukar dock inte vara blyga när det gäller att höra av sig i olika sammanhang i trafikfrågor. Det kan jag lätt konstatera.

När det gäller utskänkningstillstånden borde Jan Valeskog känna till, eftersom han till och med har varit borgarråd i staden, att det inte är trafik- eller miljöansvarig som hanterar utskänkningstillstånden i staden. Däremot är jag den första att understryka att sköter man sig inte måste det naturligtvis få konsekvenser. Vi har ett regelverk som handlar om att man ska balansera mellan boende och restaurangverksamhet. Då är det viktigt att verksamhetsutövarna hanterar det på ett sätt som gör att man följer det regelverk som finns. Gör de inte det finns det sanktioner att ta till och som man ska ta till för att se till att reglerna följs. Det är vi helt eniga om.

Anförande nr 16

J a n V a l e s k o g (s): Vad gäller restaurangerna är det miljöförvaltningen, precis som borgarrådet har tagit upp i sitt svar, som gör mätningar av störningar. Det har naturligtvis betydelse vad miljöförvaltningen säger i sina yttranden i samband med remisserna när man ger tillstånd, och det är viktigt. Om man konsekvent struntar i reglerna så att boende blir störda är det någonting mycket allvarligt. Det påstås att de här problemen nonchaleras.

Jag tycker att man bör tänka på, vilket i sig inte alls är borgarrådet Hamiltons ansvarsområde, sena tillstånd, nattetid. Om det är boende i området, oavsett om det är i Gamla Stan eller i centrala staden, måste man alltid ta hänsyn till när man ger sena tillstånd om det riskerar att störa boende. Om det nu är 80—90 tillstånd på en väldigt liten yta är det värt att tänka efter hur sena tillstånd man tillåter på en sådan plats så att boende inte får en fullständigt vädervärdig miljö, framför allt med tanke på att det är så koncentrerat som det är i Gamla Stan. Även om varken borgarrådet eller jag sysslar med de här frågorna är det bra att frågorna åtminstone uppmärksammas och att man är överens om att fungerar det inte måste tillstånden dras tillbaka.

När det gäller trafikreglerna gläder det mig att du kan kontrollera dem med Företagarföreningen i fråga om Lilla Nygatan och Stora Nygatan. Det är inte minst boende, som har rätt att ha en uppfattning, och har det också, som ser mycket bekymmersamt på detta. Har borgarrådet pratat med polisen? Kan polisen övervaka det här området? Alla har varit väldigt bekymrade.

Den centrala frågan är den märkliga skyltningen som gör att folk kör överallt. De struntar i reglerna därför att det är olika regler på olika gator. Det håller knappast, utan vi måste landa på det som nämnden faktiskt beslutat om, de formuleringar som jag läste upp. Man måste få enhetliga regler mellan trafiklederna i Gamla Stan för att det ska fungera.

Jag tycker inte att man ska kompromissa. Det går inte att ha annorlunda lösningar för dem som vill parkera. Vi har också sagt att man ska köra fram till elva när det gäller lastning och lossning. Det är möjligtvis Hotel Victoria som man får hitta en separat lösning för, men i övrigt kan det inte vara några större svårigheter med det.

Anförande nr 17

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Jan Valeskog får det låta som att det är ett oerhört sammelsurium i Gamla Stan. Vad det handlar om, kära Jan Valeskog, är Lilla

Nygatan och möjligtvis en liten sväng in på Munkbroleden. Det är inte speciellt komplicerat att kontrollera om folk kör från söder till norr på Lilla Nygatan. Jag skulle betrakta det som ett ganska enkelt pensum att hålla koll på detta. Att säga att det är oerhört svårbegripligt och komplicerat med den trafiksituation som råder i Gamla Stan är till viss del en ganska stor överdrift.

Jag tycker att det här är en bra lösning, men vi ska höra igen med Företagarföreningen om de tycker att det är så himla dåligt som Jan Valeskog påstår. Jag tycker att det här är en smidig och bra lösning som gör det möjligt för folk som av någon anledning åkt fel att komma ut på Stora Nygatan norrut, vilket inte har varit möjligt tidigare, och att man kan åka in på Munkbrogatan från norr, precis på det sätt som nu är möjligt.

Det är inte en komplicerad trafiksituation, som jag ser det. Det finns många, många gator som har likadana regler i Gamla Stan. Det finns ett undantag: Lilla Nygatan.

*§ 8 Muntlig frågestund**Fråga nr 1. Kolonilotter på Årstafältet*

Anförande nr 18

C a t h a r i n a T a r r a s - W a h l b e r g (s): Ordförande! Jag skulle vilja ställa en fråga till dig, Sten Nordin. Årstafältet är nu föremål för detaljplaneändringar och ny bebyggelse. Vi har rätt nyligen i fullständig enighet fattat beslut om en detaljplan. Där ingår också ett koloniträdgårdsområde. Det invigdes den 5 september 2003. Nu undrar jag om koloniträdgårdsområdet kommer att bevaras.

Anförande nr 19

Borgarrådet N o r d i n (m): Fru ordförande! Vi befinner oss i ett tidigt skede när det gäller Årstafältet eftersom vi nyligen har haft arkitekttävlingen. Man håller nu på att studera detta från Stadsbyggnadskontorets sida. Kolonisterna har som sagt varit där nu i bara sex år, men jag kan ärligt talat inte svara på i dag om det kan bli aktuellt med någon förflyttning eller dylikt. I så fall får man se till att det blir så bra som möjligt.

Grunden är naturligtvis att Årstafältet även med bebyggelse kommer att finnas kvar. Hela fältet kommer inte att bebyggas. Men vi befinner oss som sagt i ett väldigt tidigt skede eftersom den nya planen precis håller på att bearbetas.

Anförande nr 20

C a t h a r i n a T a r r a s - W a h l b e r g (s): Ja, det är så, och det här är ganska nytt. Men 2002 var vi fullständigt eniga om att ge kolonisterna ett 25-årigt kontrakt. De har ett avtal på 25 år. De har investerat både i odlande och byggande. De fick också själva bekosta vattenledningsavgifterna till området. Jag tycker att du i dag borde kunna säga: Ja, så bra! Det här är en del av ett välskött parkområde. Vi kommer att behöva grönyta på Årstafältet också fortsättningsvis.

Anförande nr 21

Borgarrådet N o r d i n (m): Fru ordförande! Det är självklart att kolonisterna har avtal med staden, och staden kommer att följa upp sina avtal. Om det är någon förändring som måste ske måste den ske i dialog utifrån de avtal som finns. Precis som Catharina Tarras-Wahlberg säger kommer det att finnas kvar grönyta av olika slag på Årstafältet. Det finns det behov av, och det kommer det att finnas även efter en utökad bebyggelse. Däremot är jag inte beredd att i dag säga att vi inte ens behöver föra diskussioner med koloniområdet. Så detaljrik är inte planeringen än, och man ska se vad som behöver hända.

Den öppenheten – att staden kan behöva föra en diskussion – vill jag ha. Men grunden är som sagt självfallet de avtal som man har fått. De arrendena och avtalen är den grund som man står på. De medför skyldigheter för staden. Det vet Catharina

Tarras-Wahlberg mycket väl eftersom hon är väl insatt i de här frågorna. Det finns absolut inte heller någon vilja från staden att gå bröstgänges fram.

Anförande nr 22

C a t h a r i n a T a r r a s - W a h l b e r g (s): Just det – just nu finns det ingen sådan vilja att skada koloniträdgårdsområdet. Men det finns inte heller i arkitekttävlingen något förbehåll om att man där skulle rita in koloniträdgårdsområdet. Därför undrar jag: Varför gjorde ni inte det om ni nu var så eniga om det här?

Både du och jag vet att om man har arrendatorer finns det alltid möjlighet att säga upp deras kontrakt. Nu har de investerat väldigt mycket, och de är oroliga för sin fortsatta fortlevnad. Jag hade önskat att du hade kunnat ge mig ett mer hjärtligt svar. Nu kan du inte svara på frågan i dag. Vi har varit överens om koloniträdgårdsområdet. Och detta berör inte bara Årstafältet, utan också andra kolonister som känner sig oroade nu när vi har så mycket framför oss när det gäller kolonister, koloniarrenden och avtal.

Anförande nr 23

Borgarrådet N o r d i n (m): Fru ordförande! Det finns ingen generell anledning för kolonister i Stockholm att vara oroliga. I den mån vi behöver göra förändringar är det självklart att det måste ske en dialog, precis som med allting annat när det gäller berörda parter av olika slag, föreningar, företag och boende. Syftet måste vara att göra det så bra som möjligt i en dialog.

Jag fick frågan varför man inte lade in koloniområdet i arkitekttävlingen. Det kan jag tyvärr inte svara på. Jag tror inte ens att jag var i huset när beslutet fattades, så jag var inte med i den diskussionen personligen. Jag kan därför inte svara på det, men jag tror inte att det berodde på att man redan då hade bestämt sig för att det inte skulle finnas något koloniområde. De grönområden som ska finnas på Årstafältet och deras användning är någonting som man måste se över.

Fråga nr 2. Ulvsunda Slottspark

Anförande nr 24

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (mp): Fru ordförande! Hej, Sten Nordin! Under år 1998 behandlade kommunfullmäktige en motion från Centerpartiet. Om jag inte missminner mig var det Mikael Artursson som hade väckt motionen. Den handlar om att skydda Ulvsunda Slottspark från exploatering.

Det som var mycket speciellt med motionen var att den inte bara blev besvarad, utan bifölls. Kommunfullmäktige beslutade alltså att man icke skulle exploatera Ulvsunda Slottspark. Du var en av dem som skrev under och biföll denna motion, som innebar att staden inte skulle medverka till planering av Ulvsunda Slottspark. Det var ett fullmäktigebeslut.

I dag ser vi hur planeringen av Ulvsunda Slottspark är i full gång. Staden medverkar till detta. Hur resonerar du, Sten, när du bifaller att man inte ska exploatera Ulvsunda Slottspark samtidigt som exploatering nu pågår och staden arbetar med ärendet?

Anförande nr 25

Borgarrådet N o r d i n (m): Fru ordförande! Jag tackar för frågan. Förutsättningar kan förändras, och man kan komma till en ny bedömning. Ulvsunda Slottspark har inte varit i stadens ägo, utan det var landstingets mark om jag inte missminner mig. Sedan har man sålt marken till privata ägare. I början, när man sålde marken, tror jag att man tittade på möjligheter att starta verksamheter just i Ulvsunda slott. Jag minns att det fördes diskussioner om äldreboende och om lite olika saker. Jag träffade intressenter som hade sådana idéer under resans gång.

Under senare år har det kommit upp idéer om just bostadsbyggande med 76 bostäder. Man får naturligtvis väga detta mot vad det blir för typ av grönområden kvar, värdet av tillskottet av bostäder och andra saker. Då kan det bli så att fullmäktige får ändra sin inställning från 2001. Sådant kan ju inträffa ibland beroende på att verkligheten har förändrat sig och bedömningen har förändrat sig utifrån det beslut man fattade för åtta år sedan.

Anförande nr 26

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (mp): Jag tycker att det är underligt att det pågår konferensverksamhet i Ulvsunda precis som det har gjort i många år och precis som det gjorde också under landstingets ägo.

Det är tråkigt att man ingenstans under hela planprocessen på något sätt har adresserat att det faktiskt finns ett kommunfullmäktigebeslut som säger att staden icke skall arbeta med den här planeringen. Det borde i så fall rivas upp, om nu staden ska lägga ned resurser och pengar på att planlägga någonting som jag tycker är fel. Parken kommer ju att privatiseras totalt, och det blir ingenting kvar för allmänheten.

Anförande nr 27

Borgarrådet N o r d i n (m): Fru ordförande! Den delen håller jag med om; det gäller för våra förvaltningar att ha koll på vilka beslut som har fattats i fullmäktige. I de ärenden som berör någonting som fullmäktige har fattat beslut om måste man följa fullmäktigebeslutet eller begära en förändring av detta. Det har jag ingen annan uppfattning om.

Om man inte har gjort det har man missat i den delen. Då får man i ett ärende till fullmäktige kommentera och fatta de nödvändiga besluten utifrån den motion som fullmäktige har bifallit och som Cecilia Obermüller redovisar. Där har jag ingen annan uppfattning. Fullmäktiges beslut är självfallet överordnade. Om man vill ändra på dem måste man göra det i fullmäktige.

Anförande nr 28

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (mp): Det är synd att du har svängt helt i din uppfattning angående Ulvsunda Slottspark från motionens antagande till dags dato. Det kan du naturligtvis göra, men jag anser att det är viktigt att ärendet kommer upp till kommunfullmäktige för behandling och att det inte fattas beslut på delegation i stadsbyggnadsnämnden, speciellt eftersom det finns ett kommunfullmäktigebeslut som säger någonting helt annorlunda.

Anförande nr 29

Borgarrådet N o r d i n (m): Man måste från stadsbyggnadskontorets och sedan stadsbyggnadsnämndens sida följa upp om det finns motioner som har bifallits i fullmäktige, som i detta fall, som berör ett område som redan berörs av ett plan-ärende med en annan inriktning. Då måste man formellt hantera den frågan. Det är självklart.

Fråga nr 3. Volvo Ocean Race

Anförande nr 30

A n n M a r i E n g e l (v): Ulla Hamilton! Vi har diskuterat Volvo Ocean Race tidigare här i fullmäktige. Staden har satsat nästan 50 miljoner av hamnens budget på det här. Tidigare sades det att man väntade stora sponsringsintäkter. Nu har jag förstått att man har fått ihop sammanlagt 13 miljoner. Av dem är det 10 miljoner som går bort i form av kostnader – naturainsatser. Det blir alltså 3 miljoner i rena sponsringsintäkter. Staden måste också ansvara för en hel del kostnader för sponsorernas tält och så vidare.

Jag skulle vilja fråga dig om du tycker att det här är en rimlig fördelning mellan skattemedel och sponsringsmedel för ett arrangemang som i så hög grad är till för att marknadsföra företag som Volvo och Ericsson.

Anförande nr 31

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Fru ordförande! För det första kan man konstatera att Ann Mari Engel hade rätt till att börja med när hon sade att detta är avkastningen från Stockholms Hamnar. Det är inte samma sak som skattemedel. Det kan vi börja med att göra klart. Det är alltså avkastningen det handlar om här, där vi har avsatt max 50 miljoner kronor.

Som du kanske känner till har det inträtt en liten lågkonjunktur inte bara lokalt i Stockholm utan närmare bestämt i hela världen sedan vi fattade beslutet. Jag tycker att 13 miljoner kronor mot bakgrund av detta är ett väldigt bra resultat, oavsett om det är cash eller naturaintäkter och handkraft. De som har jobbat med och jobbar med projektet har gjort ett fantastiskt arbete genom att lyckas dra in så mycket pengar som det nu blir.

Det spelar ingen roll hur många gånger du upprepar detta. Det här är *inte* ett projekt för att marknadsföra Volvo, även om Volvo mycket väl skulle behöva det. Det är inte

heller till för att marknadsföra Ericsson, som också säkert skulle behöva det. Det är i stället ett sätt att marknadsföra Stockholm. Det är därför det heter Stockholm Stop Over.

Turistnäringen är oerhört viktig för Stockholms stad. Jag presenterade i förra veckan en undersökning som visade att bara de färjeresenärer som kommer till Stockholm – de ungefär 1,9 miljoner som kommer med Viking och Silja till våra hamnar i Kappis, Frihamnen, Värtan, Masthamnen och Nynäshamn – motsvarar 4 200 årsarbetsplatser. Det är detta det här handlar om. Det handlar om att se till att vi får mer jobb i Stockholm.

Anförande nr 32

A n n M a r i E n g e l (v): Vi har väl inte sett de där nya jobben ännu. Precis som du menar att man inte kunde förutse lågkonjunkturen och att man inte skulle få så mycket sponsorintäkter kan man väl inte förutse vad det här ger.

Jag tycker att det är en teknikalitet om det är avkastning eller inte. Det här är ett skattefinansierat bolag och pengar som bolaget annars kunde ha använt på annat sätt. I hamnens egen tidning heter det faktiskt Volvo Ocean Race. Det heter inte någonting annat. Det heter så, och det är det som är det stora reklamvärdet för Volvo precis som Ericssonbåtarna som man lyfter fram.

Jag har ingenting emot att man arrangerar det här i Stockholm, men jag tycker att det är underligt att det ska finansieras med skattepengar när det finns så stora och rika bolag bakom. Som jag sade tidigare i ett yttrande i koncernen tycker jag att det är lite anmärkningsvärt med tanke på den situation som råder för Volvo just nu. Göteborg satsar pengar på Volvoarbetarna medan Stockholm satsar pengar på Volvos båtar.

Anförande nr 33

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Jag ska först göra ett litet klarläggande. Det är inte bara Volvo Personvagnar som är sponsorer, utan det är Volvo AB som jobbar med lastbilar, arbetsmaskiner och lite andra saker.

Hamnens intäkter är faktiskt inte skattemedel. Hamnens intäkter är hamnintäkter från de fartygsbesök som görs i Stockholm. Det är inte samma sak som skattemedel. Jag skulle med bestämdhet vilja avråda från att blanda ihop de olika penningpåsarna. Här handlar det om hamnintäkter i form av ett minskat avkastningskrav från Stadshus AB från Stockholms Hamnar. De intäkter som vi har är inte skattepengar utan hamnintäkter.

Vi har uppenbarligen olika uppfattningar när det gäller olika typer av arrangemang. Enligt Ann Mari Engel ska det väl då bara heta Stockholm om man ska göra någonting. Men i den värld vi lever i i dag är det många aktiviteter som sponsras på olika sätt.

Anförande nr 34

A n n M a r i E n g e l (v): Det var du själv som sade att det heter Stockholm, och det var det jag tillät mig att ifrågasätta eftersom jag har sett marknadsföringen för Volvoarrangemanget.

Du säger själv i hamnens egen tidning att man satsar i form av ett uteblivet koncernbidrag. Då måste man väl ändå säga att det är pengar som skulle ha gått in till Stockholm. Det är inte intäkter som skulle ha gått till ingenting.

Volvo lastbilar står väl ännu längre ifrån den här segeltävlingen. Jag förstår inte det här. Är det Volvo lastvagnar vi ska stödja i stället för Volvo Personvagnar? Det gör mig faktiskt detsamma. Men jag tycker fortfarande att det är anmärkningsvärt – och jag kan tala om att jag inte är ensam bland stockholmarna om att tycka det – att staden satsar pengar på detta stora evenemang som i första hand är ett reklameevenemang för Volvo. Det är bra om det kommer hit turister, men det finns många andra sätt att få hit turister på. Vi har fortfarande inte sett några intäkter. Jag skulle gärna så småningom vilja ha en total redovisning av stadens kostnader och intäkter för det här.

Anförande nr 35

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Jag kan tyvärr inte hjälpa att Ann Mari Engel inte kan skilja mellan de olika Volvodelarna. Volvo Personvagnar är en skild juridisk person från Volvo AB. Men Ann Mari Engel är inte ensam om detta, utan det är många journalister som över huvud inte har koll på detta heller, kan jag säga.

Detta är en aktivitet där man som företag får köpa namnet. Volvo AB har köpt namnet på aktiviteten. Det som är Stockholms del i detta är att vi tycker att det var väsentligt att evenemanget kommer hit. Då heter det Stockholm Stop Over. Det kanske Ann Mari Engel har sett på en del affischer ute på stan.

Anledningen till att vi gjorde detta var att vi tycker att det är ett alldeles utmärkt tillfälle att marknadsföra Stockholm som sjöfartsstad, som turiststad och som miljöhuvudstad och att på många andra sätt visa att Stockholm är en attraktiv besöksstad. Vi vill ha hit fler turister. Det ger klirr i kassan för Stockholms företagare, och då ger det också klirr i kassan för Stockholms skatteintäkter.

Fråga nr 4. Parkeringsavgift för personer med handikapp

Anförande nr 36

A b d o G o r i y a (s): Ordförande! Det har länge sagts från den borgerliga alliansens sida att Stockholms stad ska vara världens mest tillgängliga stad. Med facit i hand vet vi att så inte är fallet. Det senaste är att privata parkeringsbolag avgiftsbelägger handikapplatser trots att parkeringsautomater inte är tillgängliga och det brister i skyltning.

Jag undrar om borgarrådet tycker att det är skäligt och korrekt att ta ut avgifter på platser där automater icke är tillgängliga och information om nyordning är obefintlig.

Jag måste också passa på att fråga om du tycker att staden ska avgiftsbelägga sina handikapparkeringsplatser.

Anförande nr 37

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Fru ordförande! Man får skilja på privat och offentligt. De privata parkeringsaktörerna har uppenbarligen tagit betalt för handikapparkeringsplatser, och apparaterna är placerade långt ifrån handikapparkeringsplatserna. De tänkte rätt halva vägen och placerade handikapparkeringsplatserna nära entrén till fastigheterna, men de misslyckades i den andra delen och glömde bort att flytta apparaterna närmare. Nu blir man som handikappad tvungen att ta sig tillbaka till apparaterna för att betala. Det är naturligtvis inte speciellt begåvat, och jag hoppas att de privata parkeringsaktörerna ändrar på det.

Huruvida de ska ta betalt eller inte tänker inte jag ha någon uppfattning om. Det är de själva som bestämmer det. Det är inte kommunens angelägenhet att lägga sig i just den delen. När det däremot gäller den offentliga delen och handikapparkeringar på stadens mark har vi en policy att vi inte tar betalt för det.

Anförande nr 38

A b d o G o r i y a (s): Det är lite märkligt. I din inledning säger du att man ska göra skillnad mellan privata och offentliga aktörer. Du tillhör ju ett parti som är mycket för konkurrensutsättning och privatiseringar. Genom själva privatiseringen avhänder du dig själv att kunna påverka och se till att vi har en situation för de handikappade som är dräglig.

Jag undrar återigen om du har för avsikt att ta kontakt exempelvis med de privata företagen så att de följer samma regler som vi har i Stockholms stad.

Anförande nr 39

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Ursäkta mig, men jag hanterar de offentliga gatuparkeringarna. När det är privata aktörer som har tagit över tomtmark, oavsett om den är övertagen från stadens eller från landstingets sida – för det här handlar ju också om sjukhusparkeringsplatser – omfattar inte det regelverk som vi har i staden den parkeringsplatsen. Det är annan lagstiftning som styr det. Sedan kan man ha synpunkter på det, men det är inte jag som bestämmer över det här. Jag tycker inte heller att jag ska bestämma över det.

Anförande nr 40

A b d o G o r i y a (s): Det var ett typiskt svar. Det här upplever vi när det gäller den ena efter den andra frågan. Först konkurrensutsätter man och sedan privatiserar man. Sedan står man här och säger: Vi har inte möjligheter att påverka de privata aktörerna. Det är just den politik som ni står för. Ni vill inte att de ansvariga politikerna ska kunna göra det bättre för människor över huvud taget, och framför allt inte för de handikappade i det här fallet.

Du säger att jag kan ha synpunkter på det. Men du har inte sagt vad det är för synpunkter du har på detta.

Anförande nr 41

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Det sade jag visst! Jag sade att jag tyckte att det var korkat att placera parkeringsautomaten så långt från själva parkeringsplatsen och att man borde titta över detta. Det skulle jag göra.

Men i övrigt är det faktiskt så att om det är en privat aktör som hanterar det hela har vi uppfattningen från majoritetens sida att det är den aktören som också har att stå ansvarig för detta. Ni tycker inte att man ska låta dem ta ansvaret. Ni tycker att man inte ska låta dem ta över verksamheten. Där skiljer vi oss. Vi tycker nämligen att det är bra med både privata och offentliga alternativ på de här områdena.

Fråga nr 5. Framtiden för Stockholms Stadion

Anförande nr 42

S t e f a n N i l s s o n (mp): Ordförande och fullmäktige! Den 25 mars presenterade Madeleine Sjöstedt och Sten Nordin en utredning med namnet *Alternativ för utveckling av Stockholms Stadion*. I utredningen angavs två framtidsalternativ för Stadion. I det ena alternativet är Stadion en kombinationsarena för friidrott, fotboll och även andra idrotter – som det har varit sedan Stockholm hade sommarolympiaden 1912. I det andra alternativet finns det inga löparbanor och därför ingen friidrott. Stadion är då en ren fotbollsarena.

I slutet av utredningen står det att stadens avsikt är att före sommaren presentera inriktningen för det vidare arbetet. Eftersom det här är vårt sista sammanträde inför sommaren är min fråga denna: När kommer ni i den borgerliga majoriteten att presentera denna inriktning för det vidare arbetet?

Anförande nr 43

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Vi i majoriteten tycker att det är oerhört angeläget att se över hur Stockholms Stadion ska användas de kommande hundra åren. Det är en fantastiskt fin arena som ska hålla i hundra år till.

Vi tycker också att det är viktigt att tillgodose både friidrottens och fotbollens behov i Stockholm. Därför lät vi de olika alternativen för Stockholms Stadion gå ut på en stor remissrunda. Det visade sig att vi hade rätt vad gällde stockholmarnas engagemang för detta. Vi har fått in massor med remissvar – många tusentals. Dem ska vi titta på nu, för vi tar det här på stort allvar. Detta är inte riktigt klart än, utan en inriktning kommer att redovisas efter sommaren när vi har tittat närmare på de remissvar vi har fått in och fortsatt att diskutera med de olika parterna. Det kommer alltså efter sommaren.

Anförande nr 44

S t e f a n N i l s s o n (mp): Jag tackar för det svaret. Jag kan förstå att det här tar lite tid; det ska det också göra. Innebär det här ställningstagandet, eller avsikten, som kommer efter sommaren att ni i majoriteten kommer att ta ställning till om Stockholms Stadion i framtiden ska vara en arena för både friidrott och fotboll eller en arena för bara fotboll?

Anförande nr 45

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Ja, det innebär att man kommer att ta ställning till antingen det ena eller det andra. Det var ju de två huvudalternativ som fanns, med lite underalternativ. Det är nog omöjligt att inte ta ställning till att det antingen ska bli både en friidrotts- och en fotbollsarena, bara en friidrottsarena eller bara en fotbollsarena.

Anförande nr 46

S t e f a n N i l s s o n (mp): Det är ingen hemlighet att vi i Miljöpartiet anser att det är jätteviktigt att Stockholms Stadion får fortsätta att vara en arena för både friidrott och fotboll. Stadion är nödvändig för friidrotten i Stockholmsregionen.

Men Stadion är också viktig som fotbollsarena även på lång sikt. Arenan bör därför utrustas med individuella sittplatser så att den uppfyller de kommande kraven för allsvenskan. Stockholm behöver en fotbollsarena i den här mellanstorleken eftersom de två storarenorna som byggs inom de närmaste åren vid Globen och i Solna kommer att bli för stora för många lag. Det blir för ödsligt.

Flera Stockholmslag kommer sannolikt att vilja spela på Stadion även i framtiden. Djurgården ska ha möjlighet att spela matcher där om man vill. Personligen tror jag att Stadion kan komma att bli mycket bra för damfotbollen om fem tio år eftersom damfotbollen som publiksport kommer att bli allt populärare. Därför tycker vi att det är jätteviktigt att man fortsätter arbetet med att göra Stadion till en allsvensk arena även i framtiden.

Anförande nr 47

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Det viktiga är att Stockholms Stadion kan användas i hundra år till. Jag noterar att jag tycker att Stefan Nilsson ska läsa Djurgården fotbolls remissvar. Där kan du se vad de tycker om saken. De ser inte så stora möjligheter till detta, kan jag säga.

Vi får fortsätta diskussionerna i frågan. Det viktiga är att Stockholms Stadion används. Det får inte bli ett museum. Det är det som vägleder vårt arbete, och därför kommer vi att redovisa en inriktning efter sommaren.

Fråga nr 6. Energiplanen

Anförande nr 48

Jan Valeskog (s): Jag har varit inne på den här frågan förut. Det finns en lagstiftning som säger att varje kommun är skyldig att ta fram en energiplan. Det ska i princip göras vart fjärde år. Det har nu inte skett på länge. Man har i och för sig behandlat en energiplan som har legat klar och remissbehandlad i säkert ett och ett halvt till två år. Den har behandlats på alla möjliga ställen, men den ligger nu på borgarrådet Alvendals bord. Vad jag har förstått har den använts som någon sorts underlag till översiktsplanen. Men det räcker inte.

Frågan är: När får fullmäktige ta ställning till själva energiplanen?

Anförande nr 49

Borgarrådet Alvendal (m): Den ligger inte på mitt rum, utan den finns härinne i fullmäktigesalen i dag. Det är precis som Jan Valeskog säger; det här är någonting som vi i full politisk enighet i stadsbyggnadsnämnden har fattat beslut om. Planen ska sambehandlas med översiktsplanen. Det kommer också att ske, och det hela kommer förhoppningsvis att föreläggas fullmäktige strax efter nyår.

Anförande nr 50

Jan Valeskog (s): I samband med översiktsplanen, säger borgarrådet. Man ska alltså både ska ta en hel stor översiktsplan och en principiellt viktig energiplan samtidigt. Jag kan spontant säga att jag inte vet om det är en så klok hantering egentligen. Vi vet ju att översiktsplanen ofta är stor och komplicerad. Om man då ska försöka diskutera energifrågorna i ett regionalt eller lokalt perspektiv lär det väl inte bli någon speciellt givande debatt. Men det viktigaste är förstås att frågan tas upp.

Jag kan nämna att på KSL:s samhällsbyggnadsberedning, där jag sitter, fanns en sammanställning över de kommuner som har tagit fram energiplanen i tid och de som inte hade gjort det. Man kan konstatera att Stockholm tillhör dem som ännu inte har gjort det. Det beror naturligtvis på att planen inte har kommit upp hit.

Jag tycker att borgarrådet borde överväga en särskild behandling av planen. Den har förvisso samband med markanvändningsfrågor när det till exempel gäller Hässelby och frågorna där. Där är det viktigt att ta ställning till energiplanen. Men den förtjänar att få en behandling separat.

Anförande nr 51

Borgarrådet Alvendal (m): Jag delar inte Jan Valeskogs oro för att frågan ska försvinna i behandlingen av översiktsplanen. Det är snarare precis tvärtom; jag ser de två dokumenten som viktiga komplement till varandra. Utan en energiplan kan vi inte fatta beslut om hur och var Stockholm ska växa. Det är klart att en energiplan där man inte tar hänsyn till var och hur Stockholm ska växa är tämligen verkningslös.

Jag tycker att det är en bra ordning som stadsbyggnadsnämnden tidigare i full enighet har fattat beslut om, det vill säga att samordna de två olika visionerna och planerna för hur Stockholm ska kunna växa. Det kommer vi också att kunna prata om om drygt ett halvår i den här salen.

Anförande nr 52

J a n V a l e s k o g (s): Självfallet har det ett samband med planeringen; det kan jag hålla med om. Men miljöborgarrådet skulle också kunna säga att det har lika stor vikt ur miljösynpunkt. Man skulle kunna behandla planen i samband med miljöprogrammet, som var bestämt från början. Detta går att diskutera. Just på grund av att den har olika aspekter – både planfrågor och miljöfrågor – borde den kunna hanteras separat. En sådan betydelse har den, inte minst med tanke på att energifrågan ur klimatsynpunkt är kanske den enskilt största och viktigaste frågan. Både vad gäller produktion, konsumtion och energi har den betydligt större betydelse än till exempel trafikfrågorna när det handlar om klimatgaserna. Därför förtjänar den att hanteras separat.

Anförande nr 53

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Det beror naturligtvis inte på ett ointresse eller på att planen i sig är oviktig att den inte har kommit upp till kommunfullmäktiges behandling. Här handlar det om att kommunfullmäktiges beslut måste hänga samman. Energiplanen måste kunna hänga samman med översiktsplanen på precis samma sätt som översiktsplanen måste hänga samman med energiplanen. Det är i sig ett viktigt statement att göra; de hänger så nära samman att fullmäktige bör fatta beslut som hänger samman vid samma tillfälle. Därför sambehandlas de. Det har vi fattat beslut om i full enighet i stadsbyggnadsnämnden. Den dagordningen och tågordningen är acceptabel.

Fråga nr 7. Försäljning av bostäder

Anförande nr 54

M e h d i O g u z s o y (v): Ordförande, fullmäktige! Det pågår försäljning av kommunala bostäder i Stockholm i dag till kraftigt reducerade priser. Trots ifrågasättande av försäljningen, främst, och av prissättningen som oftast är hälften av vad det kostar på den fria marknaden hänvisas det till oberoende värderingsföretag som gör värderingarna när högeralliansen avvecklar kommunala bostäder.

Vid det senaste mötet kunde vi se att högeralliansen har beslutat att man skulle sälja K-märkta hus på Regeringsgatan. Prisbilden var 27 000 kronor per kvadratmeter. Jag undrar bara, Joakim Larsson, på vilket sätt man kommer fram till priset 27 000 kronor per kvadratmeter på Regeringsgatan.

Anförande nr 55

Borgarrådet L a r s s o n (m): Fru ordförande! Vi vill helst undvika politisk inblandning i en värderingsprocess och har därför oberoende värderare som använder

den gängse metoden på fastighetsmarknaden när fastigheter ska säljas till just bostadsrättsföreningar. Det handlar alltså om en förening som väljer att köpa en hel fastighet, och inte en enskild lägenhet som du nu tar som jämförelseobjekt. När man köper en hel fastighet tar man ansvar för hela huset.

Det normala är att när man säljer en fastighet till en annan värd är priset det lägsta om man jämför tre olika typer försäljningar. Väljer man att sälja en lägenhet privat har man ofta en budgivning. Detta trissar som regel upp priserna. Men det vi gör i Stockholm är att sälja fastigheter till bostadsrättsföreningar som är under ombildning. Då är det den metoden som används. Den ligger ungefär mellan dessa första, om du nu absolut ska jämföra de tre olika prissättningarna.

Detta är oberoende värderare, och det tycker jag är viktigt. Vi ska inte ha en politisk inblandning i värderingsprocessen.

Anförande nr 56

M e h d i O g u z s o y (v): Joakim Larsson! Det här är ju politiska beslut. Det är väldigt konstigt när du säger att ni försöker undvika att lägga er i försäljningsprocessen och värderingsprocessen. Det är era politiska beslut som ligger bakom försäljningarna. Du kan inte bara gömma dig bakom att oberoende värderingsföretag kommer fram till de här priserna.

På mötet framkom det att när det gäller prissättning brukar man använda sig av ortsprisbestämning. Vad jag vet har man inte sålt K-märkta hus från 1700-talet och 1800-talet till så kraftigt reducerade priser förut. På vilket sätt anser du, Joakim Larsson, att det gynnar ungdomar mellan 20 och 27 år att ni har så himla bråttom med att avveckla kommunala hyreslägenheter i Stockholm? 75 procent av dessa ungdomar saknar i dag egen bostad. På vilket sätt anser du att era försäljningar bidrar till att de kommer in på bostadsmarknaden?

Anförande nr 57

Borgarrådet L a r s s o n (m): Det var flera frågor i ditt anförande. Låt oss börja med den fråga som du började med själv, nämligen hur man sätter priset. Priset är någonting som sätts enligt den metod som är gängse på fastighetsmarknaden. Om någon hyresvärd bestämmer sig för att sälja till en bostadsrättsförening som står under ombildning är det den värderingsprocess som har inletts som är den gängse i de allra flesta fall. Det är den modell som vi använder inom Stockholms stad också.

Det är viktigt att poängtera att där vill jag inte se någon politisk inblandning. Jag tycker att det är bra att det är värderare som kommer med sin professionella bedömning av vad fastigheter är värda. Det är den ena delen.

Det finns flera exempel på fastigheter av det slag du nämner. Ortsprisindex är svårt i många delar av ytterstaden, till exempel. Men i innerstaden är det inte lika svårt. I ytterstaden har det alltså varit svårt emellanåt, och det har i vissa fall krävts flera omgångar av värderingar.

Anförande nr 58

M e h d i O g u z s o y (v): Joakim Larsson! Om det nu är så lätt att sälja allmännyttiga lägenheter, i det här fallet K-märkta lägenheter på Regeringsgatan, till så kraftigt reducerade priser, kan du då göra det omvända? Kan ni gå på offensiven för att balansera allmännyttans bestånd i Stockholm, som i dag är starkt hotat av er försäljning? Tror du att din högerallians kan ta fram förslag för att köpa fastigheter för det pris som ni sålde för till exempel i torsdags?

Anförande nr 59

Borgarrådet L a r s s o n (m): Det går inte att ha en frågestund och bara fylla på med nya frågeställningar, Mehdi. Det har vi en ganska bestämd uppfattning om.

Men all right – först och främst är det viktigt att det finns hyresrätter. Vi är noga med att det ska finnas en blandning av hyresrätter och bostadsrätter i hela Stockholm. Det är inte kraftigt reducerade priser vi talar om. Det här är oberoende värderingar som är gjorda för att få rätt pris. Det är rätt pris man säljer till. Men det du gör är att jämföra med en marknad där en enskild köpare trissar upp priset tillsammans med andra köpare. Här finns det bara en köpare, Mehdi. Det är en bostadsrättsförening som köper fastigheten. Du kan inte jämföra det med den privata marknaden för den enskilda person som går ut och väljer bland bostadsrätter. Då trissar man upp priset.

Jag begär inte att du ska tycka att det här är ett bra system, men jag begär att du ska förstå det.

Fråga nr 8. Liljevalchs

Anförande nr 60

A n n M a r i E n g e l (v): Det har varit en del diskussion i medierna under de senaste dagarna om att Liljevalchs har gjort en utställning om Ikea som är sponsrad med 3 miljoner kronor av Ikea och som handlar om Ikea utan att på något sätt granska eller ifrågasätta företaget.

Jag skulle vilja fråga om det finns någon sponsringspolicy som vi håller oss till i staden. Det handlar om hur mycket det är värt för Ikea att få affischer över hela staden, stora artiklar och en utställning hela sommaren. Är det verkligen bara värt 3 miljoner? Det handlar också om ifall en kommunal konsthall ska sälja sitt goda rykte på detta sätt.

Jag skulle gärna vilja veta hur policyn ser ut. Tycker du att det här är ett jättebra exempel på hur kultursponsring ska fungera här i vår stad?

Anförande nr 61

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Huruvida det görs bra eller dåliga utställningar på Liljevalchs överlåter jag åt andra att bedöma. Jag kan bara konstatera att Ikea är en del av Sverige och vår uppfattning om det svenska. Jag instämmer med både Svenska Dagbladet och Dagens Nyheter, som sade att det är fullkomligt självklart att ha en

utställning om Ikea. Det är inget konstigt att ha en sådan i Stockholm, utan det är snarare förvånande att det inte har funnits någon redan tidigare.

Huruvida konsthallen gör detta på ett bra eller dåligt sätt vill inte jag på något sätt lägga mig i. Jag bara känner som kulturborgarråd att det är viktigt att slå fast att jag ser till våra förvaltningscheferns integritet. De finns där, och jag har ingen anledning att misstro att Liljevalchs inte skulle behandla den här frågan på yppersta sätt. Jag konstaterar också att man i de recensioner som har skrivits av utställningen har konstaterat att detta inte är något konstigt ämne eller någonting sådant.

Det finns kort sagt ingen anledning för mig att recensera utställningen. Det enda jag kan säga är att det är positivt om våra verksamheter får stöd även från annat håll. Jag kan också konstatera att det tycker även Stockholmsarna. 4 000 människor har redan varit och sett utställningen på några få dagar. De betalar inträde för att komma in och se den, och då förutsätter jag att de tycker att det är värt att gå tid.

Anförande nr 62

A n n M a r i E n g e l (v): Nu var det inte det frågan handlade om, utan den handlade om ifall vi har en policy för sponsring.

Jag tycker att du kanske borde citera tidningarna någorlunda rätt. Inte minst Svenska Dagbladet har ju ifrågasatt det här. Tidningens kulturredaktör har varit i en debatt i radion med konsthallens chef där man säger att det kanske är ett svårt gränsfall för en kommunal konsthall att på detta sätt upplåta sin hall till en helt okritisk utställning av Ikea. Det är helt okej att göra en utställning, men i så fall skulle man ha gjort den fristående och kanske tagit upp och diskuterat många saker som finns att diskutera i Ikeas verksamhet. Det är den debatt som förs, och den kommer att fortsätta att föras.

Jag begär inte att du ska gå in och göra någonting i det här fallet, utan jag tycker att detta är viktigt för staden eftersom det är stadens konsthall. Vad har vi för policy? Är detta fullständigt utan begränsningar eller finns det någon etisk policy för hur sponsring ska gå till?

Anförande nr 63

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Nej, det finns ingen policy på det sättet. Vi litar på våra chefer när vi tillsätter dem och att de har stor integritet. Vi har inte haft skäl att tvivla på det hittills.

Till skillnad från Ann Mari Engel tycker jag att politiken ska hålla sig långt borta från sådana här bedömningar och i stället lita på att de vi anställer kan göra dem. Jag har noterat att jag tycker att det är rimligt att våra verksamheter ofta håller sig i ett gränsland, både konstnärligt och verksamhetsmässigt. De ska pröva gränser. Jag tycker att det är en viktig uppgift för konsten, och jag är förvånad om inte Ann Mari Engel tycker samma sak.

Det finns ingen anledning att ha någon som helst synpunkt på det här. Jag tycker att vi har en fantastiskt bra konsthall, som slog alla besöksrekord förra året. Man

fördubblade antalet besökare mot vad man trodde att man skulle få. Det är jätteroligt. Stockholmarna tycker om Liljevalchs. Det är väldigt positivt.

Anförande nr 64

A n n M a r i E n g e l (v): Jag kan bara konstatera att ibland är ni mer pigga på att gå in och diskutera innehållet, när det till exempel handlar om olika konstformer som graffiti. Men vi ska inte ta den debatten nu.

Jag tycker absolut inte att vi ska gå in och styra konsthallen. Men jag tycker att det är viktigt att kommunal verksamhet har en policy för hur sponsringen ska se ut. Jag tycker också att Liljevalchs är en viktig konsthall. Det är därför jag tycker att det är tråkigt om man ska sälja sitt goda rykte och dessutom sälja det billigt. Jag tror att det är Ikea som får mycket mer reklam för det här än vad Stockholms stads konsthall får. Eventuellt förlorar konsthallen också en hel del i anseende och credit. Det tycker jag vore beklagligt, och därför efterlyser jag en policy.

Anförande nr 65

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Det är en oerhört allvarlig anklagelse, Ann Mari Engel, att säga att Liljevalchs säljer sin själ och säljer konsthallen till lägstbudande. Jag tycker att det är motbudande. Jag instämmer inte i detta.

Fråga nr 9. Kommunal likställighet

Anförande nr 66

K a r i n R å g s j ö (v): Sten Nordin! Nu ställer jag ungefär samma fråga som jag gjorde förra gången. Det är något slags tema, det här. Det handlar om barn till missbrukare. Det har visat sig i att av Stockholms 14 stadsdelar är det 5 stadsdelar som har en sådan verksamhet. De har verksamhet för 19 barn. Ersta Vändpunkten finns också, som drivs av Erstastiftelsen. Det här innebär att alla de barn till missbrukare som vi har i den här staden, och det är ganska många, inte får tillgång till gruppverksamheter. Det är bara ett fåtal som får det.

Jag vill fråga dig om det är överensstämmande med den så kallade likställighet vi ändå bör ha i Stockholm. Om jag bor i Skarpnäck ska jag ha tillgång till gruppverksamhet, och samma sak om jag bor på Östermalm. Men så är det inte. Vad tycker du att man kan göra åt det här, du som är ansvarig för stadsdelsnämnderna?

Anförande nr 67

Borgarrådet N o r d i n (m): Fru ordförande! Tack, Karin Rågsjö, för frågan! Alla stadsdelar har ett ansvar för att arbeta med barn till missbrukare. Formerna för detta kan skilja sig åt, och jag ska villigt erkänna att jag inte är tillräckligt insatt i sakfrågan för att exakt gå in på en diskussion om hur. Det är självklart att vi måste säkerställa att alla stadsdelsnämnder arbetar med dessa barn och ser till att de får hjälp till en bra start i livet.

Formerna – om man samarbetar eller hur man nu gör – kan kanske se lite olika ut. Det kan jag föreställa mig. Det ligger i själva organisationen med stadsdelsnämnder. Men självfallet gäller uppdraget för alla stadsdelar.

Anförande nr 68

K a r i n R å g s j ö (v): Jag tänker inte gå in på sakfrågan, utan bara konstatera att just när det gäller utsatta barn ser det väldigt olika ut över staden. Förra gången gällde det skuldrådgivning. Det kan inte vara så att det på vissa ställen finns ett grundintresse av att bedriva vissa typer av frågor medan man i andra stadsdelar inte riktigt är med på tåget.

Detta innebär ju något slags rättssäkerhet för de barn som växer upp som barn till missbrukare eller barn till psykiskt funktionshindrade. De ska ha den här möjligheten över hela staden. Man måste titta på likställigheten. Man kan börja skönja nu att i de stadsdelar som har dålig ekonomi får kunderna, klienterna eller brukarna mindre och mindre medan man i andra stadsdelar, som har en bättre budget, kan ha en bredare verksamhet. Det här börjar bli ett problem, för brukarna hamnar i klistret.

Anförande nr 69

Borgarrådet N o r d i n (m): Fru ordförande! Om man tittar på vad som snart ligger på kommunstyrelsens bord, tertialrapport 1, ser man att våra stadsdelar generellt sett har en stabil ekonomisk situation. Det är få som brottas med underskott nu. Ekonomin i sig är alltså ingen ursäkt för att inte fullgöra uppdrag.

Det är alldeles riktigt att vi från kommunfullmäktiges och kommunstyrelsens sida har att övervaka likställighetsfrågorna i staden. Därför har vi också ett antal instrument för detta – indikatorer och obligatoriska nämndindikatorer är till exempel en typ av instrument. Revisionen är ett annat instrument som fullmäktige har. Jag delar helt uppfattningen att vi självfallet ska ha en likställighet över staden. Man ska utföra de uppdrag som åläggs stadsdelarna, till exempel.

Anförande nr 70

K a r i n R å g s j ö (v): Borgarrådet talar om stabil ekonomi. Man sparar väl ganska så rejält i vissa stadsdelar när det gäller de sociala frågorna. Vi kan bara titta exempelvis på Skarpnäck och Farsta. I en tid då man sparar mycket i stadsdelarna går det ut över likställigheten. I de stadsdelar där man sparar mycket, låt oss säga i Skarpnäck, hade man vansinnigt stora problem med att ens ta itu med de anmälningar som kom in när det gäller exempelvis barn till missbrukare. Det här blir generellt ett problem när utsatta barn, ungdomar och missbrukare inte får den hjälp och det stöd som de har rätt till enligt socialtjänstlagen. Det börjar svikta lite, och vi är ganska oroliga på den här sidan.

Anförande nr 71

Borgarrådet N o r d i n (m): Fru ordförande! Min bild är som sagt definitivt den att stadsdelarna har en stabil ekonomi. Grunden för att kunna säkra kvaliteten i verksamheterna är att man har balans i sin ekonomi och inte har underskott i sin

budget. Det är då man riskerar att hamna i situationer där verksamheter blir lidande. Stadsdelarna har väl egentligen mer pengar än någonsin, generellt sett.

Det här handlar om det område som Karin Rågsjö har exemplifierat med. Det kan också finnas andra områden där indelningen i 14 stadsdelar inte är optimal gentemot likställighetsprincipen. Det har fullmäktige och kommunstyrelsen att hela tiden övervaka. Det är min bestämda uppfattning.

Fråga nr 10. Barnens Ö

Anförande nr 72

J a n V a l e s k o g (s): Frågan har varit uppe tidigare. Bakgrunden var det uppmärksammade brevet från bland andra stadsdirektören där det sades att stiftelsen Barnens Ö skulle avvecklas. Hon höll också öppet för att all kolloverksamhet på Barnens ö skulle upphöra. Sedan kom en intervju i tidningen med bland andra Sten Nordin, som i princip tog avstånd från detta, som jag uppfattade det. Det är oerhört glädjande.

Min fråga är: Hur ska detta tolkas? Vad händer med stiftelsen? Tänker majoriteten agera så att man får en omfattande kolloverksamhet på den fina plats som detta ändå är?

Anförande nr 73

Borgarrådet N o r d i n (m): När det gäller Barnens ö tror jag att det råder en mycket bred enighet om att det är oerhört viktigt att verksamheten fortsätter där och att den tryggas. Under en följd av år – jag tror att jag känner igen frågan ända sedan slutet på 90-talet – har det funnits ett antal frågor när det gäller Barnens ö och stiftelsen där. Det handlar om ekonomin, fastighetsunderhållet och andra saker. Detta måste vi lösa.

Min grunduppfattning är den som jag har gett uttryck för i medierna. Diskussionerna om att ändra formen och huvudmannaskapet har uppfattats som något som skulle kunna vara ett hot mot verksamheten. Även om det på inget sätt var syftet är det tillräckligt för mig för att få oss att slå in på vägen att diskutera hur vi inom ramen för stiftelsen kan lösa den problematik som finns. Jag har träffat ordföranden i styrelsen, och styrelsen har uttryckt att man efter sommaren gärna träffar gruppledarna här i huset, vilket vi har tagit upp på borgarrådsberedningen med gruppledarna. Alla har naturligtvis ställt sig positiva till detta.

Vi får nu gemensamt med stiftelsen diskutera hur vi hittar fram till en stabil lösning som säkrar kolloverksamhet på Barnens ö.

Anförande nr 74

J a n V a l e s k o g (s): Det var oerhört glädjande och konstruktivt också, får jag hoppas. Jag hoppas att resultatet blir konstruktivt av att man genomför mötet och att papperet hamnar rejält i papperskorgen. Så uppfattar jag svaret från borgarrådet.

Det är otroligt viktigt att nu försöka få en lösning som innebär att man utnyttjar den här anläggningen, som är fantastisk. Många, säkert tusentals, barn skulle säkert vara intresserade av att utnyttja den om de kände till den i bättre omfattning och om de skulle få fördelen att utnyttja den. Det gäller även andra kolloanläggningar i Stockholms län. Jag får lov att säga att jag är oerhört glad för att debatten kom upp och att beslutet har fattats och initiativet tagits. Det får jag tacka för.

Anförande nr 75

Borgarrådet N o r d i n (m): Då avrundar jag bara med att säga att alla partier nu har möjlighet att fundera över frågan och komma med förslag till hur vi ska göra. Vi arbetar naturligtvis aktivt från majoritetens sida för att komma med förslag. Men det är som sagt bra om vi kan säkra detta med en bred överenskommelse.

§ 17 Detaljplan för 800 meter av Tvärbanan Norr i tunnel under Traneberg i Stockholm, Dp 2007-36198-54 (utl. 2009:93)

Anförande nr 76

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Herr ordförande, fullmäktige och ledamöter! Det här ärendet hänger tätt samman med nästa ärende. Utbyggnaden av Tvärbanan är ett av de viktigaste infrastrukturprojekten i vår region just nu. Vi tar steg för steg avstånd från de, som jag tycker, historiska misstag som gjordes en gång i tiden när det fattades beslut i Stockholm om att spårvagn och spårvägar inte har någon framtid här. Spårvagnen försvann och bannlystes från våra gator i Stockholm 1967.

Detaljplanen för Tvärbanan Norr berör i första hand i det här ärendet 800 meter under Traneberg. Nästa ärende handlar om dragningen i stadsdelarna Traneberg, Ulvsunda, Ulvsunda industriområde och Mariehäll. Låt mig börja med att säga att det är ett spännande projekt också utifrån detta att man knyter ihop inte bara Stockholm och ser till att promenadstaden Stockholms stad hänger samman, utan att man också knyter ihop och bygger samman städerna Stockholm, Solna och Sundbyberg. Man kommer att göra det möjligt för stockholmarna att röra sig också i ytläge på ett spännande sätt.

Jag tycker att det är viktigt att vi har en möjlighet framöver att röra oss med spårvagn i blandade trafikmiljöer. Det ska vara möjligt att titta ut genom fönstret i spårvagnen och se gående men också biltrafik som kommer att dras i en blandtrafik. Vi ser gärna att vi i framtiden kan inspireras av den gatu- och stadsmiljö som finns i Gröndal, där den kombinationen har visat sig vara väldigt trivsamt.

När det gäller bron, som nu ska gå över ett ganska känsligt område, vill jag poängtera att det är viktigt att bron utformas på ett högt arkitektoniskt sätt och att den ger ett spännande intryck i Stockholm. Kanske får vi en bro i världsklass när det gäller arkitektur som den här staden verkligen skulle behöva.

Med detta, herr ordförande, yrkar jag bifall till förslaget till beslut från kommunstyrelsen.

Anförande nr 77

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (mp): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Det här är ett attans trevligt ärende – förlängning av Tvärbanan norrut! Jag tänkte bara hålla mig till den här detaljplanen nu, eftersom nästa punkt är den som handlar om detaljplanen för delarna norr om Ulvsundaviken.

Den enda brasklapp jag har i det hela är att det finns ett flertal hörselklasser på Alviksskolan. Det är vårt enda hörselgymnasium, och där finns specialutrustade klassrum. Under en av hörselklassernas paviljonger ska det nu drivas fram en tunnel. Det är viktigt att man gör det på ett bra sätt så att det inte blir några bestående långvariga problem. Man kan naturligtvis förstå att det blir kortvariga problem när det sprängs och borras, men det får inte bli vibrationer och störningar i klassrummen för de hörselskadade eleverna.

Anförande nr 78

E i e H e r l i t z (mp): Ordförande, fullmäktige! Det är glädjande att vi äntligen får en spårvägsdragning i vår stad igen. Det är sorgligt, säger jag precis som Alvendal, att man lade ned spårvagnarna 1967. Jag var själv med och nedläggnings-åkte den där sista natten då ett utmärkt spårvägsnät lades i graven.

När man nu bygger banan, som ska gå i tunnel under själva Traneberg, tycker jag att man samtidigt ska titta på möjligheten att spränga ut en spårvägsdepå i berget på samma sätt som man har gjort för tunnelbanan mellan Rinkeby och Hallonbergen. En gång i tiden innan den södra grenen var klar delade man tunnelbanans två grenar vid Hallonbergen. Den ena gick till Rinkeby och den andra gick upp till Kista. Samtidigt har man i berget mellan Hallonbergen och Rinkeby byggt en depå där tunnelbanevagnarna kan vara uppställda. Jag tycker att man ska titta på en sådan här lösning, för det är inte bra att bygga de spårvägsdepåer som man nu föreslår längre bort vid Ulvsunda. Det här kommer ju upp i nästa ärende. Det kan ha en mycket störande inverkan.

Det kan tyckas vara en detalj, men det finns en jättestor ek precis på det ställe där man har tänkt sig att tunneln skulle mynna vid Margretelundsvägen. Det har i varje fall tidigare funnits markeringar för att tunneln skulle komma ut just där. Då är det risk för att detta stora fina träd måste fällas. Jag tycker att man ska titta på om man kan rädda det på något sätt.

Samtidigt tycker jag att det är viktigt att man slår fast redan nu att det ska vara möjligt att bygga till en hållplats vid Margretelundsvägen, alltså på baksidan av Traneberg. Där bor mycket folk, och det kan bli fler bostäder i framtiden. Detta kan bli viktiga och tunga områden, och då måste man kunna stanna spårvagnen där. Då ska det också vara lätt och billigt att bygga till en hållplats.

Jag hälsar detta med stort välkomnande. Det är verkligen glädjande att vi äntligen får en ny spårvägssträckning i Stockholm och att vi kan börja lägga igen hålen efter det förstörda spårvägsnätet. Det kan nu få utvecklas vidare till en ny, bra och modern spårväg.

Anförande nr 79

A n d e r s B r o b e r g (kd): Ordförande och fullmäktige! Detta är ett av flera ärenden i kväll och framöver som bygger på att Stockholm växer. Vi har också haft flera sådana tidigare. Det är egentligen trevliga bekymmer att ha denna typ av ärenden – vi växer, vi är på gång och vi behöver bygga för att möta de utmaningar som finns.

Spårärenden är alltid trevliga. Det är en glädje att vi kan utnyttja spår eftersom det är effektivt och dessutom väldigt populärt. I alla dessa byggärenden finns en lång rad detaljer, om man får uttrycka sig lite vanvördigt. Det är alla möjliga saker som man måste ta hänsyn till, se och praktiskt försöka lösa. Jag tycker att det är viktigt att man följer detta under resans gång för att hitta bra lösningar. Nästa ärende innehåller några sådana exempel. I det här ärendet tycker jag självfallet att man ska göra allt för att minimera risken för störningar för skolan, exempelvis. Allt sådant måste vi följa noga och i samråd med alla titta på det allteftersom det kommer för att hitta de bästa

lösningarna på projekten. Det är dock ganska komplicerat. Det är inte på tom mark vi bygger. Det är befintlig miljö full med verksamhet som ska fungera samtidigt.

Härmed yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 80

U l f F r i d e b ä c k (fp): Herr ordförande och fullmäktige! Det är glädjande att alla partier är överens om utbyggnationen. Miljöpartiet hade i sitt särskilda uttalande en skrivning om depåtunneln. Depåtunnlar används väl i huvudsak under själva byggnationen. När den riktiga tunneln är klar kommer man sannolikt inte att använda tunneln så mycket. Därmed skulle också risken för att hörselskolans elever hör sämre minska väsentligt. Folkpartiet ställer upp bakom utbyggnaden av Tvärbanan.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 81

M a r i a H a n n ä s (v): Ordförande, fullmäktige och medborgare! Tvärbanan är otroligt populär i Stockholm. I nästa ärende kommer vi att prata mer om den. Nu kommer vi att bygga ut den mot Ulvsunda, Mariehäll och så vidare. Jag tänkte särskilt tacka Janne Strömdahl, vänsterpartist i landstinget, som en gång introducerade frågan för jättelänge sedan då jag själv satt i landstinget. Nu är det i alla fall dags för en fortsatt utbyggnad av Tvärbanan, vilket är jättepositivt.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

§ 18 Detaljplan för Tvärbanan Norr i stadsdelarna Traneberg, Ulvsunda, Ulvsunda Industriområde och Mariehäll, Dp 2007-36057-54 (utl. 2009:94)

Anförande nr 82

M a r i a H a n n ä s (v): Herr ordförande! Vi får väl se om borgarrådet har sagt sitt om det här eller inte. Det är alltså dags att bygga ut Tvärbanan, vilket är mycket positivt. I förslaget som det nu ser ut finns det lite tveksamheter runt Café Hemgården, som jag ser det. Vi i Vänsterpartiet anser att Hemgården ska räddas, och även naturområdet intill. Det känns som om detta är lite tvetydigt trots det som en enig stadsbyggnadsnämnd skrev i ett särskilt uttalande, vilket också finns i materialet.

Banan ska dras om på ett sätt som blir bättre för alla, anser vi. Därför är vi helt överens med de boende i området om att depån, som är ett annat ärende, i kvarteret Magneten får en acceptabel placering. Frågan utreds, står det. Jag vet inte hur det går. Vad är svaret? Det kanske Kristina Alvendal vet.

Det är också viktigt att godsmagasinet från 1908 inte bara rivs och försvinner utan flyttas och bevaras. Den depå som finns i den kommande detaljplanen innebär att bostadshusens höjd kommer att ligga i nivån med depån vid Björkbacksvägen. Man tar även bort en del av lövskogen längs Ekbacksvägen. Det är tufft att bo i Johannesfred i dag, mitt bland alla flygplan som går var femte minut på morgonen när de ska landa. Därför är det viktigt att en placering av depån hamnar norr om Norrbyvägen. Det är viktigt att boendemiljön inte försämras i området.

Med detta yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 83

T e r e s L i n d b e r g (s): Det var svårt att veta vilket ärende man skulle gå upp i. Vi socialdemokrater tycker att det är helt fantastiskt att planeringen av Tvärbanan nu kommer i gång och att vi tar detaljplanen så att fler kommer att välja att åka kollektivt. Det är jätteroligt!

Jag skulle vilja ge majoriteten en eloge för dess lyhördhet gentemot Mariehällsborna, och särskilt de boende längs Kratsbodavägen, som har hamnat lite inklämda mellan Bällsta å och Kratsbodavägen. De är oroliga för att man ska låta Tvärbanan ta för mycket av utrymmet. Det känns jättebra att vi är överens om detta. Vi tror att en samtrafik där är den absolut bästa lösningen. Då kanske man också skulle kunna lösa det problem som man visar på i själva underlaget med Café Hemgården. Det kanske till och med skulle kunna finnas kvar där det är om man inte behöver ta så mycket berg i anspråk för att dra banan och om man låter trafikslagen samsas. Det känns jättebra.

Något annat som man skulle behöva nämna i sammanhanget är de gående. Det borde kanske stämma väl överens med ansvarigt borgarråds ambitioner om promenadstaden att tvärsåpårsvägen kommer att gå från Pripps vidare mot Sundbyberg. I stora delar kommer man att använda den gamla järnvägen som gick från Pripps och vidare och anslöt till det ordinarie stamnätet. Det är jättebra. Men

den sträckan används i dag i praktiken som gångväg av många boende där. Det borde man också ta hänsyn till och se till att man i samband med att man drar spårvägen också ser till att det blir en anlagd gångväg och inte en storgrusig sådan, som den som finns där i dag.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 84

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (mp): Ordförande, fullmäktige och åhörare! För en gångs skull kan man till och med citera ur borgarrådets text, Mina synpunkter. Vi är helt överens om att de urbana kvaliteter som spårväg i blandtrafik tillför verkligen ska uppmuntras så långt som möjligt. Jag hoppas verkligen att det kan bli blandtrafik på Karlsbodavägen, för det skulle spara kulturhistoriska kvaliteter och ge mer av stadsmässighet och inte stänga in den nybyggda bebyggelsen med bostäder där. Jag hoppas att alla kan hjälpas åt att försöka åstadkomma detta.

Även om nu inte spårvagnsdepån ingår i det här ärendet kan man inte låta bli att nämna den eftersom det är en så viktig del av hela spårvägsbygget att ha en depå och en hall att ställa spårvagnarna i. Det kommer som ett brev på posten när vi har byggt det här. SL föreslog sex olika lokaliseringar för spårvagnsdepån, men staden avfärdade de allra flesta. Men det är vi i kommunen som har planmonopolet, och vi bestämmer var vi ska lägga spårvagnshallen. Vi äger också marken norr om Norrbyleden, Gjutmästaren 6, det vill säga Prippsområdet. Det är ganska stort och vidsträckt och inte så extensivt utnyttjat. Vi måste kunna försöka lägga en spårvagnshall där, eller som Eie föreslog: Varför inte spränga in den i berget?

Jag vädjar verkligen till alliansen som nu sitter vid makten: Försök hitta något annat läge för spårvagnsdepån än Magneten! Befolkningen där kommer att få depån oerhört nära. Den blir jättehögt. Det blir trafikstörningar. De har också flygplanen som kommer in. Man spränger bort hälften av berget och tar bort skogen. Det är fin gammal lövskog där med ett promenadområde. Så please, försök göra någonting åt placeringen av spårvagnshallen! SL säger bara ja och tack om man fixar en annan lokalisering. Men det är staden som har planmonopol och måste bestämma var den ska ligga. Den måste få plats någon annanstans om vi ska flytta hallen från kvarteret Akka i Alvik. Jag vädjar till er som sitter vid makten: Ordna det här med depån!

I övrigt yrkar jag i enlighet med kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 85

C e c i l i a Ö n f e l t (c): Fullmäktige! Jag måste nog börja med att rätta en tidigare talare. Det var faktiskt centerpartisten Knut Nilsson som började prata om en tvärspårväg. Det gjorde han med motstånd från alla partier. Man gjorde till och med en undersökning som visade att en tvärbana skulle vara samhällsekonomiskt olönsam. Men det har vi kommit över nu.

Även från Centern vill vi naturligtvis fortsätta att bygga ut Tvärbanan. Vi ställer oss bakom planen med undantag av vagnsdepån, som flera tidigare har berört. Det är inte bra att spränga bort berg i direkt anslutning till ett bostadsområde där trädens lövverk

begränsar flygets buller för de boende och där barnen älskar att leka. I stället ska man alltså få en tvåvånings vagnsdepå med bilparkeringsplats och provbromsningsspår. Hör ni så otäckt det låter? Tänk er att man provbromsar en spårvagn gång på gång 25–30 meter från sovrumsfönstret!

Av omsorg om de närboende och för att planeringen ska gå så smidigt som möjligt tycker vi att man redan från början ska finna annan en plats för depån. Vi tycker att en plats uppe på gamla Ulvsunda, vid andra sidan av Huvudstaleden, vore en bra plats. Där finns det ännu inte några bostäder. Där skulle man kunna bygga depån. Sedan kan man anpassa bostäderna efter trafiken i stället för att försöka anpassa femtioåriga bostäder. Man undviker då möjligtvis en lång rad överklaganden så att vi kommer snabbt framåt i ärendet.

Bifall till kommunstyrelsen och bifall till Per Ankersjös yttrande i kommunstyrelsen!

Anförande nr 86

E i e H e r l i t z (mp): Ordförande, fullmäktige! Strömdahl var tidigt ute med många spårvägar, bland annat en ringlinje runt Söder. Men det var faktiskt en grupp på SJ:s utvecklingsavdelning som gjorde en plan för att de ville visa hur man kunde använda gamla godsspår i Stockholm även för persontrafik. De gjorde det på eget bevåg på SJ, och det var nästan så att de fick sparken. SJ var väldigt negativt till sådan här trafik på den tiden.

Spårvägen är tänkt att gå där det gamla godsspåret gick och fram till Ulvsundavägen. Där ska den delas med en gren som går mot Sundbyberg och en mot Kista. Det är meningen att Kistadelen ska gå på en bro över Ulvsundavägen så att den inte hindras av bilarna där. Jag tycker att det är viktigt att man redan nu, när man bygger den första grenen mot Sundbyberg bygger bron över Ulvsundavägen även för Kistagrenen. Där ska det också vara gång- och cykeltrafik. Då kan man köra de bussar som kommer att behövas innan spårvägen till Kista öppnar över bron. Då behöver de inte fastna i bilköerna som de gör i dag.

Det är viktigt att vi får en sorts körning på Karlsbodavägen som liknar innerstaden. I mitten ska det vara reserverade filer för spårvagnar och på utsidan bilfiler. Man ska också införa stopp- och parkeringsförbud så att det mesta av ransoneringen av vägutrymmet beläggs på bilarna och inte på spårvägen. Det får inte bli så att spårvagnen fastnar i köer, för då är det ingen snabbspårväg längre. Det där måste lösas på ett smart sätt.

Anförande nr 87

B o r g a r r å d e t A l v e n d a l (m): Herr ordförande! Vi har uppenbarligen stor samsyn på detta. Jag fick bara några specifika frågor som jag vill beröra.

Jag kan naturligtvis se att man promenerar på bron. Men i samband med att vi fattar beslut om det här gör vi det också möjligt att ha en strandpromenad vid Ulvsundavägen. Bara det är ju också ett viktigt inslag i möjligheterna att röra sig i Stockholm.

När det gäller Café Hemgården delar jag flera av er andras uppfattningar om att det är viktigt att det ska finnas kvar. Vi kommer möjligen att beröra den frågan längre fram om det blir aktuellt, dels i stadsbyggnadsnämnden, dels i andra typer av lovärenden.

Dagens ärende handlar inte om depån, men jag vill ändå svara på den direkta frågan från Maria Hannäs. Detta är fortfarande någonting som utreds, och det är en del i en större planering för flera olika saker i Ulvsundaområdet. Men min åsikt står fast, och det är det gemensamma ställningstagande som vi har kunnat konstatera från alla partier: Den föreslagna placeringen är inte optimal. Det är egentligen svaret på din fråga så långt vi kan gå i dag i det här ärendet.

§ 19 Detaljplan för Sädesärlan 6 m.m. i stadsdelen Östermalm, Dp 2006-01860-54 (utl. 2009:95)

Anförande nr 88

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Herr ordförande och kära fullmäktigeledamöter! Det är ingenting nytt i den här salen att staden växer. Det är fler och fler som vill flytta till Stockholm. Det är naturligtvis positivt som fenomen att det är många som uppfattar Stockholm som en attraktiv stad. Stockholm har en byggtradition där varje epok har lagt till sin tids arkitektur. Tillsammans med det gamla bildar detta det nya Stockholm och det Stockholm som vi är vana vid. Det är så Stockholm har vuxit, och det är en bra tradition.

Så fortsätter vi att växa i Stockholm. Det föreliggande planförslaget är enligt min uppfattning en tydlig urban förbättring som möjliggör att två gluggar bebyggs och att ett äldre kvarter äntligen sluts. Det är 80 nya lägenheter i centrala Stockholm som uppförs samtidigt som Engelbrektsskolan får en kraftig standardförbättring av skolgården och en helt ny gymnastikhall.

Det blir nya bostäder på en sådan här attraktiv plats. Det är ett välkommet tillskott i staden. Min och alliansens uppfattning har varit att så långt som möjligt lyssna på synpunkter, men också att se till att de byggnader som nu uppförs har en skala som matchar den redan befintliga bebyggelsen. Dessutom finns det någonting annat som är positivt med det här läget, och det är att det ligger så otroligt nära kollektivtrafik. Det gör det möjligt för stockholmare som kommer att flytta till nya lägenheter att ta sig fram utan att vara beroende av bilen.

Med dessa korta ord, herr ordförande, vill jag yrka bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 89

M a r i a H a n n ä s (v): Ordförande, fullmäktige, medborgare, åhörare och alla skolbarn! Vänsterpartiet vill avslå förslaget om att bygga 80 lägenheter i kvarteret Sädesärlan 6 på Östermalm. Fastigheten är som sagt en skolgård i dag. Att hitta platser för idrottshallar i Stockholm är ett viktigt mål för Vänsterpartiet. Vi har också lagt fram sådana förslag. I detta fall anser vi att skolan och medborgarna skulle ha kunnat få en idrottshall under nuvarande bollplan utan att man bebygger och bygger in hela kvarteret.

Nu byggs det in, och det sker genom att skolgården minskar. Enligt miljökonsekvensutredningen minskar antalet soltimmar på skolgården både morgon, middag och kväll. Vi tycker att den politik som bedrivs just nu i staden är bekymmersam. De borgerliga partierna vill bygga igen varje kvarter till en stel miljö. Det ska inte finnas en enda arkad kvar som skyler mot regn. Inget varierat formspråk ska finnas längre i olika stadsdelar och områden. Det står så här i ärendet: Nu ska vi fylla ut nuvarande glapp.

Det är en kulturmiljö vi talar om. Huvudbyggnadens annex i form av två flyglar är grönklassade enligt Stadsmuseet. De är mycket vackra. Det finns en variation av bebyggelse längs den ena gatan. På den ena sidan är den högre och på den andra lägre. Det är intressant att man har olika höjder i en stad. Det är också spännande med de råa bergssidorna som finns kvar. De minner om ett gammalt Stockholm. Den kulturmiljön borde bevaras för kommande generationer. Vi vill alltså inte att man ska bygga de här bostäderna i det här området.

Jag yrkar bifall till Vänsterpartiets reservation och avslag på detaljplanen.

Anförande nr 90

H e l e n a B o n n i e r (m): Herr ordförande! Jag säger bara: Äntligen! Det har varit en lång, mödosam, intressant och innehållsrik resa över många kullerstenar som det har vänts och vridits på. Nu är vi äntligen framme vid att kunna fatta det här efterlängtningsfulla beslutet i dag.

Redan i detaljplan PL 2534 fastställd den 30 december 1940 anges fastigheten i Sadesärlan 1 och 6 vars markanvisning är allmänt ändamål med bebyggelse. Det är nästan anmärkningsvärt att ingen har byggt där tidigare. Det är vi naturligtvis i och för sig tacksamma för nu, för nu kan vi få byggnader som stämmer in i det arbete som vi gör för bland annat idrotten i Stockholm.

Vi i Östermalms stadsdelsnämnd har varit helt eniga, samtliga partier, om fördelen med det föreliggande förslaget i detaljplanen. En enig nämnd lämnade den 14 juni 2007 sitt godkännande av förslaget till detaljplan. Notera ska man göra att Socialdemokraterna och miljöpartisten lade ett särskilt uttalande. Dock var inte Vänsterpartiet med på det uttalandet. Vi ställer oss bakom förvaltningens förslag till beslut, det vill säga att godkänna förvaltningens förslag att man skulle göra en miljökonsekvensbeskrivning både före bebyggelsen, under och efter projektets genomförande.

Det är inte ofta jag tycker synd om vänsterpartisterna och miljöpartisterna i Östermalms stadsdelsnämnd, för vi har det ganska trevligt. Men nu gör jag faktiskt det. Att på det här sättet bli överkörd av de centrala förespråkarna är inte särskilt roligt för de lokala eftersom man där talar om demokrati. Vi har också inom stadsdelsnämndsområdet liksom inom hela Stockholm fört livliga diskussioner om barns och ungdomars möjligheter att utöva sporter av olika slag. Detta har ofta kopplats till folkhälsofrågor, vilket är helt riktigt. Även av det här skälet är Engelbrektshallen verkligen otroligt välkommen.

Det som är sorgligt i detta ärende är att det har gjorts en hel del felaktiga och tyvärr även ytterst hänsynslösa uttalanden. Det har tyvärr snedvridit debatten från saklighet till insinuationer. Jag vill bara nämna något av det här. Det handlar om idrottsytor. Ja, skolgården minskar. Minskningen är på 1 300 kvadratmeter. Men ny idrottsyta tillförs – en hall på 1 400 kvadratmeter. Vem som helst som kan räkna vet vad det innebär.

Bifall!

Anförande nr 91

M a r i a H a n n ä s (v): Helena Bonnier! Jag brukar inte använda ordet magstarkt, och det kanske jag inte ska göra nu heller. Allvarligt talat var det inte en enig nämnd. I december 2008 hade vi bara en enda person i Östermalms stadsdelsnämnd, och den personen var inte där den gången. Hon hade semester. Det du säger stämmer alltså inte. Våra kamrater, även den representant som sitter i nämnden nu, har hela tiden agerat, skrivit under protestlistor och agerat i mejlkontakter emot förslaget. Att säga att det skulle vara någon skillnad i centrala och lokala nämnder i den här frågan stämmer alltså inte. Du måste faktiskt vara dåligt påläst.

Anförande nr 92

H e l e n a B o n n i e r (m): Jag är mycket väl medveten om vad som har förekommit i pressen – tyvärr, skulle jag nästan vilja säga. Det är nämligen inte särskilt trevliga saker som har sagts där. Men jag utgår från vårt ursprungliga dokument från den 14 juni 2007, då det var en enig nämnd. Jag kan inte hjälpa det; så var det.

Anförande nr 93

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (mp): Det kommer kritik från Moderaterna, som regelmässigt kör över sina stadsdelsnämndrepresentanter. Det är lite smått komiskt, måste jag säga.

I början av ärendet var vi försiktigt och tveksamt positiva. Jag vet att vår stadsdelsnämndsrepresentant också var det. Men under gång märkte vi att det här var ett dåligt ärende. Då måste man vara beredd att kunna ändra sin ståndpunkt. Man måste kunna tänka: Okej, det här var inte bra. Det blir inte bra som slutresultat. Då får man ändra sig. Det har vi gjort, och det gjorde vår stadsdelsnämndsrepresentant också. Vi har mycket god kontakt med våra stadsdelsgrupper ute. Vi brukar väldigt sällan köra över dem i ärenden.

Anförande nr 94

H e l e n a B o n n i e r (m): Tyvärr kan jag inte tolka det ni gör nu på annat sätt än att ni kör över den lokala demokratin.

Anförande nr 95

U l f F r i d e b ä c k (fp): Herr ordförande och fullmäktige! Stockholm fortsätter att utvecklas. Fler och fler vill bo i vår vackra stad. Det här innebär att nya stadsdelar planeras och byggs. Det innebär också att staden förtätas och att det blir en blandning av nytt och gammalt. I detta arbete med att bygga ett Stockholm för framtiden sker det ständigt avvägningar mellan olika synpunkter och viljor – så också i det här ärendet.

Ordförande! Jag avser att prata lite mer om betydelsen av att få en idrottshall och fotbollsplan till Engelbrektsskolan. Det finns för få idrottshallar på Östermalm. Efterfrågan är mycket, mycket stor. Förslaget innebär en stor kvalitetshöjning för

hela stadsdelen. Föreningen Rädda Engelbrekt vill att staden ska bygga en mindre hall. Tyvärr blir kapaciteten då för liten. Närliggande anläggningar räcker helt enkelt inte till för stadsdelens behov.

Själva fotbollsplanen blir en sjuanna konstgräsplan. Det är meningen att den dels ska användas av skolan under lektionstid, dels vara öppen på kvällstid och kunna användas av andra barn och ungdomar, framför allt boende i stadsdelen. Även skolgården kommer att rustas upp. Den kommer att förändras så att den ger en mycket bättre planerad och organiserad verksamhet för lek och rast.

Om man tittar sammantaget på detta betyder det att en ombyggd skola – vilket måste göras på grund av ventilationen – med ny ventilation som ger bättre undervisningslokaler, en upprustad skolgård och en stor, modern idrottshall är långsiktigt bättre för barnens bästa.

Det här är ett komplext ärende, och situationen kommer att vara besvärlig för eleverna och deras föräldrar under ombyggnationen. Vi tycker ändå att det vägs upp av den stora standardförbättring som kommer att ske till gagn för alla elever i framtiden på Engelbrektsskolan.

Herr ordförande! Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 96

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (mp): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Förslaget med ett 80-tal nya bostadsrätter i det här kvarteret har stött på patrull och väldigt starka protester från föräldrar och även barn i Engelbrektsskolan. Det finns ett massivt motstånd mot det här.

Man kan fråga sig var barnkonsekvensanalysen finns i ett ärende som så uppenbart berör barn. Att barnens bästa ska komma i främsta rummet vid beslut som berör barn är grundläggande i FN:s konvention om barnens rättigheter – barnkonventionen. Vi har inte gjort någon barnkonsekvensanalys. Den enkät som har skickats ut bland föräldrarna i skolan och som över 300 har svarat på visar att det är så pass illa att över 100 familjer tänker ta sina barn ur skolan i samband med bygget.

Ni påstår att det skulle bli mycket bättre för barnen när man bygger en underjordisk idrottshall som kommer att vara öppen en timme per vecka för dem och kringbygga hela gården med bostäder. Vi tycker inte att det stämmer. Det håller inte. Varje barn kommer på den här skolgården att få 1,8 kvadratmeter lekyta att tillgå. Rekommendationen för barns lek säger minimum 20 kvadratmeter och helst upp till 50 kvadratmeter per barn. Nu kommer det att bli en skuggig skolgård som dessutom får en stor inhägnad kaninbur där de starkaste barnen kommer att ta plats. De äldsta killarna kommer att vara där och spela fotboll. Man tar yta från de andra eleverna på det här sättet.

Det här är inte alls bra. Det påminner om andra ärenden. Vi bygger på andra ställen också vid skolgårdar i Stockholm. Vi kringbygger dem, bygger på dem och bygger om. Men det här är ett riktigt dåligt ärende.

Jag har fått en kopia på 2 732 namnunderskrifter från personer som protesterar mot det här. Det är alltså fler än två och ett halvt tusen människor som protesterar mot planen. Jag tycker faktiskt att alliansen borde lyssna på dem. Jag kommer att överlämna detta till Kristina Alvendal. Jag tror att det har registrerats officiellt och kommit in på ett officiellt sätt, men du ska få dem en gång till så kan du titta på dem. Det kan finnas några dubletter, men trots allt är det alltså fler än två och ett halvt tusen protester mot projektet.

Jag yrkar bifall till vårt förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Anförande nr 97

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Herr ordförande! Jag tackar Cecilia Obermüller för detta. Jag tror att det är viktigt att man i en debatt också gentemot oroliga föräldrar och liknande är tydlig med vad det handlar om i vissa frågor. Evakueringen av skolan har ingenting att göra med att det ska byggas en hel del nya bostäder. Skolan evakueras på grund av att det finns föreläggande om en förbättrad ventilation. Det är ett problem i sig, och jag kan ha full förståelse för att många föräldrar nu är oroliga för var någonstans eleverna ska gå. Det är inte löst ännu, om jag har förstått det hela rätt. Det finns flera olika förslag. Det här är en viktig fråga, men detta skulle tyvärr bli genomfört oavsett om vi bygger bostäder där eller inte.

Jag vet inte var någonstans du kan ge ett exempel på att ett barn i Stockholm har 20 kvadratmeters skolgårdsyta. I Stockholms innerstad ser det inte ut så någonstans. Man kan jämföra till exempel med Mariaskolan på Södermalm. Där är det 4,7 kvadratmeter per elev. Efter ombyggnationen av Engelbrektsskolan blir det inte någon 1 kvadratmeter per elev, utan 5,2. Du får inte helt och hållet med sanningen.

Anförande nr 98

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (mp): Att det inte är som det borde med antalet kvadratmeter är inte ett skäl för att ytterligare begränsa den lilla yta eleverna har. Det är en konstig argumentation. Av den kvarvarande ytan när kaninburen är ockuperad av de största killarna finns det 1,8 kvadratmeter kvar per barn att leka på för de resterande 900 barn som inte ryms i kaninburen där det får plats 30 fotbollssparkande småkillar.

Visst kan det stämma att lokalerna ska upprustas. Men det handlar faktiskt inte om ventilationssystemet. Egentligen är det inget fel på det, men antalet elever är för stort för varje klassrum. Det är vad det handlar om. Storleken på klasserna gör att ventilationen är undermålig. Om man hade ett vettigt elevantal skulle inte ventilationen vara otillräcklig.

Anförande nr 99

L o t t a J u u l M a r t i n L ö f (m): Ordförande, ledamöter och åhörare! Det här är inget vanligt detaljärende. Det handlar om en vision. Det handlar om en vision om en mycket, mycket bättre skolbyggnad för kommande generationer. Det handlar om en vision om att förvandla två ganska mörka och sumpiga gatstuppar till en riktigt levande stadsmiljö. Det handlar om en vision om att skapa möjligheter för

både skolelever och andra till idrott och spontansport inom ett område på Östermalm där vi har stor brist på det.

Det är ändå många känslor i svallning, och dem ska vi så klart ta på allvar. Jag förstår att de som bor bredvid skolan är oroliga för att deras fastigheter kan skadas av sprängningar. Jag förstår att föräldrar till barn som går i Engelbrektsskolan är oroliga för vad som ska hända under evakueringsperioden och i vilken skola deras barn ska gå då. Jag förstår att de som i dag har sol in i lägenheten blir ledsna och sura när den skymms av en ny byggnad.

Men ändå – det kommer att göras inspektioner av varje berörd fastighet så att de som till äventyrs skadas får rättelse. Alla barn kommer att ha en skola att komma till. Det kanske inte blir nästgårds, men lyckligtvis har vi ju valfrihet i Stockholm, så man kan välja en annan skola om man vill.

Jag förstår inte varför motståndarna bortser från att Engelbrektsskolan om den ska finnas kvar ändå måste evakueras för att man ska bygga om ventilationen, såsom Kristina förklarade. Jag förstår inte varför motståndarna glömmer att alternativet till en ombyggnad är att Engelbrektsskolan stängs av arbetsmiljöskalet därför att ventilationen är utdömd. Då finns det ingen Engelbrektsskola alls. Jag förstår inte varför motståndarna glömmer att de nuvarande gympasalarna är undermåliga. Duschar är stängda för att de är dåliga. Har ni varit där och tittat över huvud taget? Jag förstår inte heller varför motståndarna är emot en modern idrottshall med en bollplan och konstgräs på ett ställe på Östermalm där det verkligen behövs.

Jag förstår inte varför motståndarna är emot någonting som är så bra för skolan och för de flesta i närområdet. Jag förstår inte varför de är motståndare.

Bifall kommunstyrelsen!

Anförande nr 100

C e c i l i a Ö n f e l t (c): Ordförande, fullmäktige, åhörare i salen och eventuella åhörare utanför! Jag kommer inte att få några applåder eftersom Centerpartiet yrkar avslag på planen i enlighet med Per Ankersjös yttrande i kommunstyrelsen. Bakgrunden är omsorgen om barnen i Engelbrektsskolan. Och de är många – närmare 900. Det finns inga lekplatser i närområdet förutom skolgården.

I den här delen av staden är det bara skolgården som finns att tillgå för spontan lek. Lill-Jansskogen finns i närområdet, men det förutsätter att barnen ska ta sig över Valhallavägen som just där är väldigt hårt trafikerad med alla långtradare som ska till Finlandsfärjorna. Åt andra hållet finns Humlegården, vilket betyder att barnen ska ta sig över Karlavägen som är ett av stadens kända fortkörningsstråk. Man kan säga att områden för barns spel och lek är en bristvara i den här delen av innerstaden.

Jag tycker att det är lätt att förstå att föräldrarna i skolan protesterar. Jag tycker att det är att tänja på verkligheten att påstå att en mindre lekplan med en låst bollplan är en standardförbättring. Jag tycker inte heller att man kan säga att det är kvalitetshöjande att bygga igen varenda glugg i den historiska stadsbilden. Det pågår faktiskt en hel del projekt i den här delen av staden redan. Det är Starrbäckssängen,

Roslagstullsklippan och Hjorthagen och så småningom kommer Värtaområdet och Norra Djurgårdsstaden.

Vi i Centern förespråkar generellt att man ska bygga högre hus. Genom att tillåta det har man möjlighet att bevara grönområden, skolgårdar och lekplatser. De bollplaner som staden har satsat på hittills är utomordentligt uppskattade och används snart sagt alla tider på dygnet. Det är en verklig succé. Låt oss upprepa den, avslå byggplanerna på Engelbrekts skolgård och satsa på barnen i stället för på betongen!

Anförande nr 101

H e l e n a B o n n i e r (m): Man talar hela tiden om skolgården. Det är ganska lätt att läsa innantill i handlingarna inför ärendet om hur denna skolgård kommer att upprustas. Ni talar om den stora skolgård som finns i dag. Men det är faktiskt ingen skolgård utan en annan fastighet som nyttjas av skolan.

När det gäller storleken på skolgårdar kan jag bara säga att till exempel på Matteus-skolan har man 3,5 kvadratmeter per elev. Rödabergsskolan har 3,8 kvadratmeter och på Engelbrekts skolan – den riktiga skolgården – är det 3,3. Nu får man 5,2 kvadratmeter. Det är alltså en ökning, och dessutom en upprustning som är helt otrolig.

Vi har samtidigt varit eniga om överallt, i alla instanser, att vi måste satsa på friidrotten av olika slag. Nu gör vi det med en hall.

Anförande nr 102

C e c i l i a Ö n f e l t (c): Jag är helt medveten om hur det ser ut på stället; jag har varit där och tittat många gånger. Man måste skilja ut barnens spontana lek och spel – det som vi brukar prata om som så väldigt hälsosamt. Sexåringar har tillgång till ett stort utrymme där de kan springa runt och leka. Detta ska ställas mot att man bygger en bollplan och hall, som säkert är jättefina, där man får skriva upp sig på en lista och begära plats och tid. Det är någonting helt annat. Antingen leker ungarna själva där de nu leker och när de själva vill eller så blir det det här med att begära träningstider. Det är någonting helt annat.

Anförande nr 103

A n d e r s B r o b e r g (kd): Ordförande, fullmäktige! Det här är ytterligare ett ärende i raden av dem som beror på att staden växer. Det är egentligen angenäma problem som måste lösas. Det här handlar om både skola, bostäder och idrottsplats, helt enkelt.

Om vi tänker oss att vi flyttar ett antal år framåt i tiden så att vi hamnar när allting är klart och kommer och besöker skolan för att se om det är en bra skola att välja – vad är det då vi får se? Vi får se en gammal anrik skola med en ganska trevlig skolgård där det finns en idrottshall ett antal meter under jord med gymnastikrum och gym. Det finns en konstgräsplan ovanpå. Det finns byggnader runt omkring som gör att det ser allmänt trevlig ut. Det är egentligen detta jag tycker att det handlar om. Det här kommer att vara ett ganska bra ställe och en trevlig skola.

Om man ska jämföra med andra skolgårdar, som man har varit inne på här, kommer detta med Stockholmsmått mätt att bli en ganska bra skolgård. Sedan kan man alltid önska sig ännu mer. Jag kan ta ett eget närliggande exempel. Jag har själv gått på Matteusskolan. Där fanns en bollplan i ett ganska sunkigt och tråkigt kvarter. Den blev ombyggd. Den blev visserligen mindre, men det hela blev ett väldigt bra och trevligt kvarter.

Sammantaget kan man säga att detta som vanligt är ett antal avvägningar mellan olika intressen. Hur löser vi problem? Hur bygger vi en stad för framtiden så att den ska hålla? Jag tycker att det här är ganska bra avvägningar mellan alla dessa intressen. Det här är ett förslag för att se till att möta de behov som finns i en växande stad.

Med detta yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 104

R o l f L i n d e l l (s): Ordförande, ledamöter och åhörare! Det här är ett ärende som har en ganska lång historia. Det började för flera år sedan under förra mandatperioden när jag satt som ordförande i Östermalms stadsdelsnämnd. Det initierades av en ganska engagerad skolledning. Jag vet att det fördes många resonemang mellan elever, lärare, skolledning och naturligtvis föräldrar om det här. Man kan få intrycket nu av att detta är någonting som det har informerats om och som har kommit upp väldigt sent och att det har lett till en stor föräldraopinion mot det hela, som kanske har känt sig oinformerad. Men det här har alltså gått i vågor. Jag skulle vilja hävda att en viss del av tiden har opinionen varit positiv. Men det där svänger.

Det här är en komplex fråga; det är ingen lätt fråga. När det är en komplex fråga finns det naturligtvis som alltid fördelar och nackdelar. I det här läget tycker jag att man ska försöka hålla sig med någorlunda rimliga argument och inte komma med alltför mycket överdrifter åt vare sig det ena eller det andra hållet.

Det finns ju vissa nackdelar med det här; det inser vi också. Det blir en viss minskad solinstrålning och solljus. Det blir en viss minskning av skolgårdsarealen och ytan. Men när man läser ärendet ser man också att det i dag är 6,6 kvadratmeter per elev, och efter ombyggnad enligt det här förslaget blir det 5,2. Det är ungefär 20 procents minskning, och det är inte de siffror som ofta åberopas i debatten. Om man jämför med Maria skola ser man att det är 4,7 kvadratmeter där. Man kan knappast hävda att det är ett dråpslag mot den yta som eleverna har till förfogande.

Bland fördelarna finns den stora fördelen att det blir en ny, modern idrottshall. Det råder brist på det på Östermalm. Det blir framför allt en otrolig kontrast för skolans elever att slippa de två små salar som man har i dag. Alla som har varit på skolan undrar över hur gymnastikundervisning över huvud taget kan bedrivas på det sättet. Här får man tillgång till en ny, modern hall. Det gäller också Östermalmsborna och även stadens invånare i övrigt. Man får en fotbollsplan med konstgräs, till skillnad mot den dammiga plan som finns där i dag. I det stora betraktelsesättet är det naturligtvis också bra att det blir flera lägenheter i en stad som växer.

Detta är några av de fördelar som faktiskt finns. Om man ställer dem mot de nackdelar som finns har vi kommit fram till att fördelarna överväger. Därför yrkar vi bifall till förslaget.

Anförande nr 105

Borgarrådet L i v h (v): Ordförande, fullmäktige! Stockholm växer, vilket har framhållits här i flera tal. Det vet vi alla. Frågan är på vems villkor staden utvecklas. Vilka lyssnar vi på när vi utvecklar staden? Jag vill ta upp barnperspektivet. Föräldrar har lämnat in en rad protester. Dessutom har vi alla dessa 2 700 namnunderskrifter. Föräldrarna hänvisar till handlingsprogrammet Barnen i centrum som säger att förvaltningar och bolag ska lägga ett barnperspektiv på verksamheten. De hänvisar också till FN:s barnkonvention som säger att barn efter mognad och ålder ska höras i frågor som berör barnen.

Då skulle jag vilja ställa en fråga till Kristina Alvendal. Det här berör ju mest stadsbyggnadsnämnden. I vilken utsträckning har man tillämpat FN:s barnkonvention? I vilken utsträckning har man gjort barnkonsekvensanalyser? I vilken utsträckning har man undersökt vad barnen tycker? De frågorna skulle jag gärna vilja att du svarade på, Kristina.

Anförande nr 106

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Tack så mycket för att du bland annat tog upp de underskrifter som Cecilia Obermüller överlämnade till mig tidigare. Jag skulle också ha skrivit på den här protestlistan om jag hade läst vad ingångsvärdena var. Det blir ytterligare ett namn. Om det är så att eleverna fräntas ungefär hälften av sin nuvarande rastyta tycker inte jag heller att det är bra. Om det är så att det finns långt gångna planer på att bebygga fler skolgårdar i Stockholm vill jag också skriva på den här listan.

Anförande nr 107

Borgarrådet L i v h (v): Du svarade faktiskt inte på mina frågor. Jag frågade: I vilken utsträckning har ni tillämpat barnkonventionen? Hur har ni analyserat barnperspektivet? Hur har ni frågat barnen? Det var det jag frågade.

Anförande nr 108

M a r i a H a n n ä s (v): Jag tänkte mig en liten lektion här. I stadsbyggnadsnämnden finns det någonting som heter start-pm som kommer upp. Där kan vi säga bu eller bä. Vi kan säga helt bu och säga att det här går vi inte med på över huvud taget. Ibland säger vi kanske att vi ska pröva det här ärendet. Vi får se hur husen blir, för ofta är det bara skisser vi ser. Ibland händer det att man gör det, och sedan i ett senare skede tycker man att man inte ska göra någonting. Så är det i ganska många ärenden.

Vänsterpartiet tycker generellt inte att man ska bygga på skolgårdar. Vi har gått emot det i många fall. Det finns många hårdgjorda ytor i staden och många platser som

kan bebyggas. Det gäller även grönmark. Det finns riktigt risig grönmark på en del håll som vi tycker att man kan bebygga om den ligger i ett kollektivtrafiknära läge.

I det här aktuella ärendet ska bollplanen endast vara öppen under skoltid. Kvällar och helger ska vara fredade. Det är ett citat från ärendet. Då är min fråga: Hur blir det på kvällar och helger? Kommer barnen i området att ha tillgång till denna bollplan?

I Stockholm satsar vi väldigt mycket på konstgräs. Den förra majoriteten lade ned väldigt mycket pengar på att bygga om Stockholms fotbollsplaner till konstgräsplaner. Jag minns inte summan exakt nu, men totalt sett var det 1 miljard kronor som satsades, inte bara på konstgräs utan över huvud taget. Det är väldigt mycket pengar. Om det blir konstgräs på den här, är det då inte lite resursslöseri att inte utnyttja detta konstgräs? Det kan man ju utnyttja på ett helt annat sätt året runt än vad man kan göra när det gäller annan mark. Det är min fundering om det här ärendet ändå ska gå igenom. Då borde man väl också ha tillgång till det här konstgräset som ligger på den här planen hela tiden. Så tänker jag. Därför är min fråga till borgarrådet: Hur är det tänkt? Det står ju att kvällar och helger ska vara fredade, och då kommer alltså inte barn och ungdomar i området att ha tillgång till den här bollplanen.

Sedan tänkte jag bara säga till Lotta Juul att evakueringen av Engelbrektsskolan inte har någonting med detta att göra. Det här är en detaljplan. När du säger att motståndarna säger si och så uppfattar jag det så att det var vi motståndare här i salen. Men det är en ventilationsfråga att skolan ska byggas om. Det händer med många skolor i Stockholm att man måste bygga om dem och evakuera dem. Det är en annan fråga som vi inte har rådighet över i det här ärendet.

Vi pratar om ljuset för skolbarnen på skolgården. Det är det som detta handlar om i huvudsak, och inte om att några få lägenheter i det befintliga bostadsområdet får sämre solljus. Det har inte jag tagit upp.

Anförande nr 109

Ulf Fridebäck (fp): Herr ordförande! I mitt inledningsanförande sade jag att avsikten naturligtvis är att den här fotbollsplanen med konstgräs huvudsakligen ska användas under skoltid av eleverna som går på skolan. Är de lediga kan naturligtvis andra barn och ungdomar vara där och spela även på dagtid. Det är meningen att den ska vara öppen på kvällarna för boende och ungdomar som finns i området. De ska kunna bedriva den här spontanidrotten. Det är avsikten. Det är en viktig del i varför vi säger ja till det här förslaget.

Anförande nr 110

Maria Hannäs (v): Men det står att bollplanen endast ska vara öppen under skoltid och att kvällar och helger ska vara fredade. Jag citerar ur ärendet.

Anförande nr 111

Jonas Nilsson (m): Herr ordförande! Jag tänkte egentligen inte gå upp i det här ärendet, men man undrar om någon har varit där efter skoltid och på kvällar. Jag gick inte i den här skolan, man jag lärde mig både simma och spela saxofon i olika

verksamheter i den här skolan. Någonting som är tydligt när man är på skolor och tittar är att alla kvarterets barn inte är där samtidigt. Man kan inte bygga skolgårdar för att alla kvarterets barn ska kunna vara där samtidigt. Så tänker vi aldrig i något annat sammanhang. Vi bygger inte ut Essingeleden eller Sveavägen utifrån att alla Stockholms bilar ska kunna vara där samtidigt. Så gör vi inte. Det roterar även på skolgårdar. Våra skolgårdar är ofta ganska tomma.

I Stockholm är vi faktiskt väldigt noga när vi bygger och gör saker. Norra Real var en parkeringsplats innan man byggde ett garage under där och gjorde det jättefint. Man kommer att göra Rosendal jättefint, och Hantverkaren är ett annat exempel. Det finns många exempel på att gamla parkeringsplatser och gamla risiga områden har blivit jättefina därför att vi är så duktiga på att se till att det blir barnen och människan i centrum när vi bygger om.

Anförande nr 112

M a r i a H a n n ä s (v): Jag har varit och besökt den här skolgården både mitt i sommaren och när det har varit skolbarn där. Jag känner också väl till den här typen av små idrottshallar. Vi har det i Skarpnäcksskolan också. När man gör förbättringar på skolgårdar, dock inte bostäder, är de till för att alla alltid ska vara på den. Ett bra exempel på detta är faktiskt Björkhagens skola där man för ganska länge sedan byggde om en stor del av skolgården till en aktivitetsplan som används jättefrekvent även på icke skoltid. Det är full fart där. Det är helt underbart. Det främjar barnens hälsa att göra saker också på kvällen. Spontanidrotten främjas också, vilket vi i Vänsterpartiet tycker är otroligt viktigt.

Anförande nr 113

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Herr ordförande! Repliktiden är så kort att man inte kan uttala sig så mycket då. Jag hade så mycket att säga när det gäller barnens roll i planeringen av Stockholm och Stockholms arbete med att följa barnkonventionen att repliken inte räckte.

Vi gör självfallet överväganden hela tiden för alla som bor i vår stad. Oavsett om man är under 18, under 15, över 85 eller medelålders ska staden vara för alla. Vi hade en diskussion här i fullmäktige tidigare om man skulle ha någon form av barnråd. En del tyckte att det var jätteviktigt att lyssna på dem som var experter på barn. Några andra tyckte att det var viktigare att lyssna på barnen, och ytterligare andra tyckte att det var viktigare att lyssna på föräldrarna.

Jag tror att en kombination är det bästa. En kombination av vad som är bra för barn och vad som är bra för föräldrar när vi ska bygga en stad är inte bara en två frågor, tror jag. Jag tror att en bra stad för barnen också är en trygg stad som präglas av en tät stad. När vi bygger detta kommer det att innebära att barnen som spelar fotboll på den här planen kommer att kunna känna trygghet i att det finns omedelbar kontakt med boende på balkonger och liknande. Det är jättepositivt utifrån ett trygghetsperspektiv. Det är jättebra för barn i en stad att kunna bo i bostäder som ligger kollektivtrafikhärliga. I det långa loppet är det bra för miljön att det är möjligt att nyttja kollektivtrafik.

Vi får fler och fler barn i Stockholm. Vi har aldrig haft så hög andel av barn under fyra år som vi har nu. Många tycker att det är trevligt att bo i Stockholm och tycker att Stockholm passar för barn. Men fler barn betyder också att vi behöver fler bostäder. Har vi inte fler bostäder blir det väldigt trångbott för familjer. Att bo mer trångt än man önskar är inte heller bra för barnen.

Vi öppnar fortfarande i storleksordningen en ny förskoleavdelning varannan arbetsdag. Det finns många aspekter som är viktiga för barn. Jag tror att det här kommer att bli en bra miljö för barnen i framtiden också. Det kommer att bli en fin skolgård för de barn som går på skolan och för de barn som vill nyttja skolgården när skolan är stängd.

Det har rått en del olika åsikter om öppettiderna. Det står väldigt tydligt i Mina synpunkter att man ska ha generösa öppettider som inte bara följer skoltiden. Det är naturligtvis en väldigt viktig aspekt även om det inte rör detaljplaneärendet i dag. Det kan vi inte slå fast i detaljplanen även om vi hade önskat det.

Anförande nr 114

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (mp): Hej, Kristina! Det låter fint att ni ska lyssna på alla. Men varför har ni inte gjort en barnkonsekvensanalys? Varför vill ni inte göra det? Ska det vara så svårt?

Anförande nr 115

Borgarrådet L i v h (v): Jag har samma fråga som Cecilia. Om ni lyssnar på barnen, var finns barnkonsekvensanalysen i det här ärendet? Jag hittar ingen. Du säger att man ska lyssna på alla berörda. Ni har inte lyssnat på barnen, ni har inte lyssnat på föräldrarna och ni har inte heller lyssnat på dem som är experter på barn.

Du säger att det är tryggt att ha bostäder, men det finns ju redan bostäder. Det finns väldigt många bostäder runt skolan. Jag tror att barnen känner den tryggheten redan i dag.

Anförande nr 116

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Barnperspektivet är ju så mycket större än en checklista. Har ni inte större ambitioner än att bara producera en barnkonsekvensanalys med givna punkter när ni planerar för hur Stockholm ska se ut? Var i en barnkonsekvensanalys tar man upp just aspekten trygghet och tät stad? Var någonstans i barnanalysen tar man upp exakta saker som väldigt många av stockholmarna tycker är viktiga?

Jag skulle snarare vilja bredda den här diskussionen till att handla om en storstad för alla. Jag har tagit upp flera av de punkter som jag tycker att vi planerar för och där en del av vänsteroppositionen faktiskt brister.

Anförande nr 117

P a u l L a p p a l a i n e n (mp): Jag blir återigen förvirrad här i salen. Såvitt jag förstår ska allt det som Kristina Alvendal pratar om, barnens trygghet, tillgång till bostäder och allt möjligt, kunna ingå en barnkonsekvensanalys. Eftersom alliansen styr i den här staden är det de som sätter upp ramarna såvitt jag vet. Är det inte så?

§ 20 Detaljplan för Nobelparken m.m. (Östermalm 1:20 m.m.) i stadsdelen Östermalm (Ambassad), Dp 2008-06480-54 (utl. 2009:96)

Anförande nr 118

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Herr ordförande, kära kolleger! I det här ärendet har det funnits en hel del frågeställningar och farhågor. Nu har de fallit bort. Jag tycker att det är bra, och jag är glad att staden nu kan hjälpa till med en plats för Israels ambassad i Stockholm. Det är en viktig uppgift för Sverige, och det har också blivit en viktig uppgift för oss i Stockholm. Det är också en bra plats eftersom det är en övergiven byggnad i dag som har varit lite av ett spökhushus efter promenadstråket på Djurgården.

Den här planen innebär också att en stor byggrätt mitt i Nobelparken utgår och tas bort. På det sättet ges det väldigt bra förutsättningar för att parken ska kunna bevaras i framtiden också.

Herr ordförande! Med det vill jag yrka bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 119

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (mp): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Jag vill först säga att Miljöpartiet tillstyrker kommunstyrelsens förslag till beslut. Det finns givetvis en stor oro hos kringboende för avspärrningar och även för oroligheter och våldsamma händelser. Vi kan förstå det, men samtidigt måste Israel få en plats för en ambassad. Ur säkerhetssynpunkt är det trots allt så att en fristående byggnad i en park är enklare att bevaka än som det ser ut i dag, det vill säga insprängd i en bostadsbyggnad.

Man har arbetat på ett förtjänstfullt sätt för att anpassa byggnaden och anläggningen till det känsliga läget i Nationalstadsparken. Även fortsättningsvis kommer det att finnas tillgång till promenadvägar och gräsmattor. Man gör inga permanenta avspärrningar av strandpromenaden. Vi stöder kommunstyrelsens förslag till beslut som det ser ut.

Anförande nr 120

M a r i a H a n n ä s (v): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Tillsammans med de andra partierna stöder vi också det här förslaget till beslut. Utan att diskutera användningsområdet är det bra att den här byggnaden i parken börjar användas. Till dem som har varit oroliga för att det ska stängas av vill jag säga att det kommer att vara ett två och en halv meter högt stängsel runt huset. Det kommer att vara lite högre på ett ställe vid en viss sorts cypress. I övrigt kommer det att vara låga pollare och murar vid promenadvägarna. Jag tycker personligen att det ser väldigt bra ut. Det kommer också att finnas höj- och sänkbara pollare så att man kan spärra av för biltrafik om man skulle behöva göra det på anslutningsvägarna till själva huset.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 121

H a d a r C a r s (fp): Herr ordförande! Som huvudstad har Stockholm ett ansvar för de utländska beskickningarna och deras personal. Under senare tid har jag, liksom säkert många andra här i rådssalen, fått samtal och brev rörande den föreslagna ambassaden för Israel i Nobelparken. De som har hört av sig säger sig företräda en stark opinion på Östermalm mot vad de kallar denna fullständigt katastrofala etablering. De har lagt fram en hotbild och talar om risken för allvarliga attentat mot den israeliska ambassaden. Det hot de målar upp är att ambassadens säkerhet kan framtvinga avspärrningar som är till men för dem som promenerar i parken och eventuellt till och med för båtägarna i Kungl. Motorbåt Klubben. Några går än längre i beskrivningen av möjliga skräckscenarier.

Hot och angrepp mot ambassader har förekommit. Inte minst har Förenta staternas ambassadkontor och residens varit måltavla för våldsmän. Men också nordiska ambassader, däribland nyligen en dansk ambassad, har drabbats. I Stockholm glömmer vi inte sprängningen av Tysklands ambassad och mordet på den jugoslaviska ambassadören och den tyske militärattachén.

Det är en polisiär uppgift att skydda ambassader, och lägena väljs med hänsyn till detta. Men hot som riktas mot en ambassad är också ett hot mot det livsviktiga mellanstatliga och internationella samarbetet, och det gäller särskilt när det riktas mot demokratiska staters diplomatiska företrädare, mot oss alla och mot våra grundläggande värderingar. Om skyddet av dessa värden kräver säkerhetsinstallationer och ibland, vid förstärkt hotbild, mer omfattande avspärrningar är det ett pris vi därför bör vara beredda att betala.

Jag är helt övertygad om att jag i denna sak företräder åsikter som delas av det stora flertalet invånare på Östermalm och i hela Stockholm.

Anförande nr 122

T e r e s L i n d b e r g (s): Jag tänker egentligen inte förlänga den här debatten så jättemycket. Det har kommit väldigt många synpunkter från medborgare och närboende i det här området. De har i huvudsak inte rört det faktum att det ska vara ambassad där utan vilken ambassad det ska vara. Det blir en väldigt märklig diskussion.

Vi tycker att det är bra att Israel kan få en ambassad här. Vi tror att de till och med kommer att få en bättre säkerhetslösning eftersom det är en öppen plats. Det är viktigt att vi i staden och polisen för en kontinuerlig dialog med fastighetsägaren och hyresgästen så att upplevelsen för stockholmarna inte blir att det skapar någon större otrygghet.

Vi tror att det här är ett bra förslag. Vi yrkar bifall till det.

Anförande nr 123

A n d e r s B r o b e r g (kd): Ordförande, fullmäktige! Det har varit en väldigt lång resa innan vi har kommit till slutpunkten nu i kväll. Det är väldigt glädjande att vi nu har hittat en plats för Israels ambassad. Det är också väldigt bra att vi alla i den

här salen är eniga om detta. Jag tycker att det sänder en tydlig signal om att vi är en huvudstad värdig att vara huvudstad och ta emot allt det som krävs av en huvudstad.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

*§ 21 Uppförande av nytt krematorium på Skogskyrkogården
Genomförandebeslut (utl. 2009:97)*

Anförande nr 124

Borgarrådet L a r s s o n (m): I denna sal debatteras mångt ting. Nu kommer vi in på frågan om ett nytt skogskrematorium. Stockholm är fantastiskt på många sätt. Det är en stad som vi alla är mycket stolta över att förvalta. Men vi har också ett världsarv att förvalta. Världsarvet Skogskyrkogården är väldigt unikt. På världsarvslistan finns tre begravningsplatser utmärkta. Taj Mahal är en av dem och Skogskyrkogården en annan. Det här är någonting som vi måste förvalta med allra största respekt och försiktighet.

Vi får inte glömma att det pågår en verksamhet här. Det är inte bara ett historiskt monument eller något annat att förvalta, utan vi har en verksamhet som pågår. Den krematorieverksamhet som finns i anslutning till Gunnar Asplunds byggnad har tjänat ut sin tid. Vi i staden måste ta ansvar för att hitta en lösning.

Den lösning man nu har landat i innebär att man inte går in och gör några förvanskningar av den mycket arkitektoniskt unika byggnad som står där, utan man bygger någonting nytt. De arkitekter som kommer in med förslag kommer att få använda sig av mycket hänsyn och omtanke för att inte förvanska detta fantastiska världsarv.

Vi ser fram emot förslagen. Genomförandebeslutet i dag sätter en ekonomisk ram som är viktig att hålla. Jag tror att vi någon gång under hösten kommer att få landa i detta och att vi sedan har en färdig byggnad om ett par år. Det är viktigt att vi redan nu sätter denna ekonomiska ram med de begränsningar som också finns i beslutet.

Herr ordförande! Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 125

A n n M a r i E n g e l (v): Ordförande, fullmäktige! Det här ärendet gäller en fråga som angår alla förr eller senare. Det är viktigt att vi har ett bra fungerande krematorium i staden. Jag kan inte bedöma behovet av ett nytt krematorium, men jag utgår ifrån att det är så eftersom det har utretts under flera år. Man har konstaterat att det finns för lite kapacitet och att det finns arbetsmiljöproblem.

Man har också kommit fram till att det krävs en helt ny byggnad. Det är väldigt viktigt att det här görs på bästa möjliga sätt. Man kommer att utlysa en arkitekttävling. Det är en bra idé eftersom det handlar om den här miljön som är ett världsarv.

Det är också svårt att bedöma kostnaderna. Det låter mycket med 130 miljoner, men det är säkert rimligt även om det är högt. Däremot är det väldigt svårt att förstå när man i ärendet säger att man ska gå ifrån den normala principen att man ska avsätta 10 procent för oförutsedda kostnader och kostnadsökningar. Här skriver man i stället att det säkert räcker med 5 procent eftersom det är en konjunkturnedgång. Det strider faktiskt mot stadsledningskontorets synpunkter. De anser att det finns många osäkra faktorer i detta. Jag har väldigt svårt att förstå varför man ska göra detta. Det ser inte

så väldigt bra ut med stadens finanser i rapporter nu just på grund av konjunkturedgången. Det finns väl inget skäl att utsätta sig för ytterligare risker.

Jag vill yrka bifall till Vänsterpartiets och Socialdemokraternas reservation i just denna del av ärendet.

Anförande nr 126

L e i f R ö n n g r e n (s): Herr ordförande! Jag vill också yrka bifall till den gemensamma reservationen. Vi är oroadе över ekonomin i projektet och över konsekvenserna av eventuella fördyringar. Det framgår av ärendet att man vid det första tillfället i juni när man fattade beslutet missade att rådgöra med stadsledningskontoret enligt riktlinjerna för hur man ska hantera ekonomin. Det gjorde att vi har läst det här ärendet extra noga. Stadsledningskontoret anför att man borde avsätta minst 10 procent till så här stora projekt och så här stora investeringar som sträcker över ett antal år. Det vore olyckligt att knyta investeringsnivåerna och avsättningen för oförutsedda utgifter till konjunkturläget. Börjar vi göra det mer generellt i så här stora projekt riskerar vi ekonomin i dem över huvud taget.

Ponera att det blir mycket dyrare och borgarrådet tydligt har slagit fast i sin text att nämnden ska hantera detta. Det kan gå ut över både den arkitektoniska utformningen och funktionaliteten i den här byggnaden om man ska hantera ekonomin inom ramen.

Bifall till reservationen!

Anförande nr 127

Borgarrådet L a r s s o n (m): Herr ordförande! Det är glädjande att den ekonomiska delen är uppe på tapeten. Den är väldigt viktig. Det är mycket pengar det handlar om. Till Leif Rönngren vill jag säga att den ram vi sätter är en viktig ram. Det är viktigt att arkitekter och andra också försöker se till att hålla sig inom givna ramar. Vi kan inte låta ett projekt dra i väg hur långt som helst.

Du kan läsa i ärendet – det står möjligen lite undanskymt, men det står ändå tydligt – att förutom den budgetreserv som man har planerat finns det en höjd tagen när det gäller indexkostnadsdelen i detta. Man kommer att kunna hantera en indexkostnadsökning. Det är viktigt i sammanhanget. Det finns ingen anledning till att vi redan nu ska bestämma oss för att det här kan bli ett dyrare projekt. Vi är tydliga med att det här är den ram som gäller, och den ska också hållas.

Anförande nr 128

L e i f R ö n n g r e n (s): Ordförande, fullmäktige! Det är självklart så att man ska hålla de ramar som sätts upp, men det här bryter faktiskt mot de principer som staden har för sin ekonomiska förvaltning. Det finns inga sakskaäl för varför man ska frånga de principerna i anförandetext eller i ärendet. Därför reserverar vi oss. I huvudsak går vi med på den text som föredragande borgarråd har när det gäller sakfrågan. Men det är faktiskt oroväckande utifrån vad konsekvenserna skulle bli om det, av något skäl, blir oförutsedda utgifter som är högre än de 5 procent som fullmäktige riskerar att besluta om strax. Vi vidhåller vår reservation.

§ 22 Lag om valfrihet – tillämpning i Stockholms stads äldreomsorg (utl. 2009:98)

Anförande nr 129

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Ordförande, fullmäktige! Visst är det tur att saker och ting utvecklas och att vi vågar tänka annorlunda i dag än vad vi tänkte i går.

För inte så länge sedan träffade jag en läkare som hade varit med länge när det gällde äldreomsorg. Han berättade för mig hur det var på Beckomberga där de demenssjuka låg i rader, 12 stycken i samma rum. Man tog inte upp dem ens på dagarna, för det var ingen idé. De kunde inte tillgodogöra sig någon stimulans. De fick ligga där i sina sängar. I dag har de flesta äldre på våra boenden egna rum, och det finns mycket mer sociala aktiviteter. Äldreomsorgen är i fokus på ett helt annat sätt.

Äldre har rätt att bemötas med värdighet och respekt. Deras behov är inte oändliga, men de är väldigt individuella. Det är därför som vi behöver tillgodose dem och verka för att kunna möta de behoven på ett helt annat sätt. De äldres möjligheter är helt annorlunda i dag. Det gör också att kraven ökar, vilket är helt riktigt. Man ska ställa högre krav när vi går ut och berättar vad vi vill göra med äldreomsorgen. Därför ökar också kraven på mångfald för att man ska kunna tillgodose de här olika behoven. Äldre efterfrågar valmöjligheter.

Vi startade med hemtjänsten redan 2002. Det har fortsatt framåt, och förra året införde vi också valfrihet när det gäller vård- och omsorgsboenden. Men vi har varit uppbundna av lagen om offentlig upphandling. Det har gjort att en del mindre verksamheter inte har känt att de har orkat vara med när vi har sagt att det är dags för upphandling. Det är här som lagen om valfrihet kommer att fylla en bra funktion. Nu kommer man att vid flera tillfällen under varje år kunna anmäla intresse för att erbjuda äldreomsorg, i första hand hemtjänst men också enstaka platser, när vi gör dessa upphandlingar.

Det kommer också att finnas möjlighet för den som absolut inte vill välja. Det ska finnas ett alternativ som man ska veta om i förväg, det som i dag i propositionen kallas för ickevalsalternativet. Men det är naturligtvis vår förhoppning att de allra flesta ska göra ett aktivt val i vår egen verksamhet eller med privata utförare.

Det ökar alltså möjligheten att komma in, det ökar möjligheten till profilering i verksamheter och det ökar möjligheten till det vi brukar nämna när det gäller boenden, till exempel att ha med sig husdjur, vilket allt fler äldre nämner som en väldigt stor tillgång i det traumatiska när man plötsligt behöver flytta hemifrån och har behov av mer hjälp.

Jag välkomnar lagen om valfrihet. Det ska bli väldigt roligt när vi i Stockholms stad nu kan börja använda den. Vi får se vilka ytterligare verksamheter som kommer att finnas med framöver, men i första hand handlar det alltså om hemtjänst och enstaka platser.

Men valfriheten kräver naturligtvis ett mycket större behov av uppföljning, utvärdering och kontroll. Äldreomsorgen har aldrig någonsin kontrollerats så mycket som sker i dag. Vi kommer att fortsätta att utvärdera de kontrollfunktioner som finns i dag för att se om det behövs ytterligare sådana framöver. Så långt som vi har kommit i dag har vi aldrig gjort tidigare.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 130

L e i f R ö n n g r e n (s): Herr ordförande! Det finns mycket att säga om lagen om valfrihet och förslaget till tillämpning som borgarrådet nu anför. Det finns också oerhört mycket mer att säga om äldreomsorgen i övrigt i Stockholm och om den borgerliga äldrepolitiken. Fokus i den borgerliga politiken ligger på systemfrågorna och på att privata företag ska ha dragningsrätt på allmänna skattemedel. För den enskilde blir det en snårskog av företag. Det svårt för de enskilda att veta om kvaliteten är bra eller inte. För staden får det mängder av konsekvenser.

I ärendet beskriver remissinstanserna att det kommer att leda till en massiv ökning av byråkrati och minskad öppenhet. Det kommer att bli svårare att utkräva ansvar vid brister. Det leder dessutom till kraftigt ökade kostnader. Både äldreförvaltningen och stadsdelsnämnderna tar upp ökade kostnader som en del i argumentationen när det gäller lagen om valfrihet.

Det här kommer att leda till ökad administration. Det flyttar fokus från innehållsfrågorna till system- och formfrågor. Stadsdirektören kommer att få en utökad makt till priset av minskad demokrati och inflytande från politikerna att kunna avgöra och påverka förfrågningsunderlag och uppföljningen av verksamheterna. Vem ska då ställas till svars? Redan i dag finns det mycket kritik mot att man har infört centralupphandlingar där en central enhet upphandlar, och sedan är det stadsdelarna som ska följa upp det. När det brister måste man göra en akututryckning och lära sig avtalens innehåll.

Det här ärendet handlar inte om riktigt valfrihet för stadens äldre i behov av stöd och omsorg. Det handlar inte heller om att de äldre som behöver stöd och hjälp ska garanteras en god kvalitet. Vad det handlar om finns beskrivet på flera ställen, men jag väljer att citera s. 309 i tjänsteutlåtandet. Där skriver äldreförvaltningen så här: Syftet med LOV är att fler privata aktörer ska kunna komma in på marknaden.

I utvärderingar som har gjorts, bland annat av de reformer som ni har infört tidigare och kallar valfrihetsreformer, visar det sig att det finns ett stort ointresse. Inte ens hälften av de äldre väljer att välja. Man vet kanske inte om att det finns möjligheter, och framför allt vill man ha kontinuitet. Man vill ha en god kvalitet och ett bra bemötande. Det är det som är de riktiga frågorna som handlar om innehållet. Äldre måste kunna få påverka mycket mer i verksamheterna. Den här lagstiftningen handlar inte alls om det. Det handlar om de privata företagens möjligheter att få etablera sig.

Var går då gränsen för valfrihet och mångfald? I dag finns det över 80 privata företag som konkurrerar på marknaden. Man kan på goda grunder anta att vi kommer att få

in åtskilliga hundratals företag. I utvärderingar som är gjorda kan man se svårigheterna att följa kvaliteten och rätta till brister. Det visar att vi går en väldigt oroande framtid till mötes nu när borgerligheten i staden inför de här reglerna för tillämpningen.

Bifall till den socialdemokratiska reservationen!

Anförande nr 131

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Leif Rönngren! De äldre vill vara med och påverka. När ni under den förra mandatperioden diskuterade att eventuellt ta bort valfriheten i hemtjänsten ställde sig pensionärsorganisationerna upp som en man och sade att ni skulle göra er själva en björntjänst om ni tog bort valfriheten. Med fler utförare, större och mindre, kommer naturligtvis den enskilda personen att kunna få det boende eller den hemtjänst som man vill välja utifrån de olika profileringar och de olika erbjudanden som de här företagen har. Det är klart att man kommer att kunna påverka mer i ett sådant förhållande.

Anförande nr 132

L e i f R ö n n g r e n (s): Nej, man kommer inte att kunna påverka mer. Vi har synpunkter på de tidigare valfrihetssystemen. Vi har framfört att vi kommer att ändra på dem om vi får väljarnas förtroende. Det har vi gjort i ett antal stora reservationer i de här ärendena. I våra budgetförslag har vi dessutom lagt mer pengar på det som verkligen påverkar kvaliteten och innehållet i verksamheterna. Det handlar om mer pengar till personal och mer pengar till verksamhet så att vi slipper se verksamhetsnedläggningar.

Dessutom har ni konsekvent infört begränsningar i de här valfrihetssystemen och ökat administrationen och byråkratin. Ni har gjort det mycket svårare att följa verksamheterna och kvaliteten i verksamheterna. De här reformerna är politiska utanverk som inte handlar om vardagen och verkligheten för de äldre. Det är er våta dröm att se fler privata företag, och priset får skattebetalarna betala. De äldre blir en vara, precis som vilken annan som helst, på en äldremarknad. Det är vad det här ärendet handlar om – ingenting annat.

Anförande nr 133

K a r i n R å g s j ö (v): Ordförande, medier, ledamöter! Valfrihet låter så himla fint. Men vem får välja på riktigt? Vad vill min pappa ha om han en dag behöver den omsorg han som 88-åring har betalt in skatt för att få? Han vill ha inflytande som brukare och trygghet, men han och många andra vill nog inte att deras skattepengar ska gå in i privata företag som gör sig en liten slant på en slimmad verksamhet. Jag säger bara: Vintertullen.

Vinstintressen inom vård och omsorg rimmar illa med kvalitet, långsiktighet och kontinuitet. Ägarbyten är vardagsmat för de äldre. Det innebär personalbyten och nya rutiner. Är det bra för brukarna? Jag är skeptisk. Jag tror inte att det kommer att rusa in ett gäng små aktörer utan att vi i stället kommer att få större och större aktörer där vinstintresset är i fokus. Hur ska ni garantera de små leverantörerna?

Det är alltså oerhört väsentligt att det finns ett ickevalsalternativ i varje stadsdelsområde. Kan ni garantera det? Jag tycker att ni har blivit fundamentalister i den här frågan. Allt ska ut på marknaden. Finns det forskning som visar att det här blir bättre? Finns det evidens? Vi tycker att ni har en hållning där privat driven verksamhet blir ett självändamål, ett mål i sig.

Lagen fokuserar mer på aktörerna än på brukarna. Det är helt uppenbart i det här ärendet. Hur ska vi kunna garantera genomlysning av de privata aktörerna? De kommer ju att vara så många. Hur kan ni garantera att det skapas arbetsvillkor med meddelarfrihet och kollektivavtal? Hur kan ni garantera att det inte kommer in svart verksamhet här? I sitt betänkande har SKL motsatt sig att företag ska ha tilläggs-tjänster till skillnad mot kommunalt drivna verksamheter. Det är också en finess i det här. Ni brukar ha synpunkter på att kommunerna inte ska ha gymverksamhet exempelvis eftersom det inte är konkurrensneutralt. Är då detta okej? I dag råder det inte lika villkor mellan kommunalt driven äldreomsorg och privat driven äldreomsorg.

Ska våra skattepengar gå till ett system som leder till ökad byråkrati? Skapar det valfrihet för brukarna att kunna välja på hundra utförare? Handlar inte valfrihet om innehållet, det vill säga att få det boende man behöver?

Bifall till Vänsterpartiets reservation!

Anförande nr 134

H e l e n J ä d e r l u n d E c k a r d t (fp): Vi jobbar för ökad valfrihet. Det handlar om att kunna påverka sitt eget liv, att få ett innehåll och att kunna välja det boende där man själv känner att man verkligen vill bo. Det är svaret på din sista fråga. Vi vet att Vänsterpartiet hela tiden har varit emot våra valfrihetsreformer. Vi har nu valfrihet i hemtjänsten och vi har valfrihet i vård- och omsorgsboendet. Det är mycket uppskattat bland stockholmarna. Det är någonting som har kommit för att stanna.

Med lagen om valfrihet går vi nu vidare för att utveckla det här. Det som är så bra med detta är just att nu får man verkligen möjlighet att välja boende, om vi tar det som exempel. Vi får en större mångfald. Vi ger möjlighet för mindre verksamheter att komma in. Det leder till en kvalitetsutveckling. Vi jobbar mycket med kvalitetsfrågan här i Stockholm nu, och det kommer vi att fortsätta med.

Anförande nr 135

K a r i n R å g s j ö (v): Valfrihet för mig är att som 92-åring få det boende jag begär hos bostadsbedömningen. Det är en typ av valfrihet. Man kan fråga hur det blev med valfriheten på Kungsholmen där man har fått återta ett antal verksamheter därför att de var så illa skötta av de stora privata aktörerna. Hur var det med Vintertullen? Jag undrar om det finns någon evidens när det gäller detta. Finns det någon forskning som säger att den här valfrihetsreformen leder mot ljuset? Är det så? Det undrar jag. Vad är valfrihet? Det är de stora aktörerna som har valsat in och behåller marknaden. Vi har ett antal stora aktörer. Vi har inte små aktörer, och vi kommer dessvärre inte att få det heller. Valfriheten är en valfrihet för företagen mer

än för de äldre. Valfrihet är om man som äldre kan välja sitt boende och få en sjyst biståndsbedömning. Då snackar vi valfrihet.

Anförande nr 136

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Det är det som ni har varit emot, Karin. Förra året införde vi att kunderna får välja sitt boende. Det har ni varit emot hela tiden. Nu sade du i talarstolen alldeles nyss att det är valfrihet. Du sade att det var valfrihet för en 92-åring att få välja det boende man vill. Jag tror att det finns fler som kan tala om att det var så du uttryckte dig. Valfrihet är just att kunna välja. Det är inte att tvingas välja, utan det är att du själv ska känna att du får välja. Vi ger dig förtroendet att välja. Det är valfrihet. Du behöver inte om du inte vill, men du har den möjligheten.

Det är självklart att det kommer in fler mindre aktörer. De har inte orkat med att komma in alltid när vi har haft upphandlingarna här. Nu kommer man att få möjlighet att vara med flera gånger under året och säga att man har stämt av med det som vi kräver här i Stockholm utifrån lagen om valfrihet. Sedan kollas det av, och de får vara med och erbjudas till äldre.

Anförande nr 137

K a r i n R å g s j ö (v): Jag menar att du som 92-åring som väljer att inte bo hemma längre ska få ett det där boende. Då pratar vi valfrihet och att kunna välja. Så är det inte. Det handlar inte om att få en glassig katalog med 100 utförare.

Jag undrar vad du tror att de tycker som bor på Vintertullen där de stora hajarna avlöser varandra och där verksamheten gled ned i ett kärr. Fråga dem som var på demensavdelningen under en period hur de upplevde sin valfrihetssituation! Eller fråga dem på Kungsholmen, där de stora verksamheterna såg till att få ut så mycket kapital som möjligt i stället för att höja kvaliteten, hur de upplevde sin valfrihet!

Anförande nr 138

O l l e A n d r e t z k y (m): Ordförande! Det är så mycket som redan är sagt när man kommer upp så här sent i debatten och pratar om valfrihet. Jag tycker att det är en väldigt viktig faktor att man dels kan välja, dels kan välja bort någonting. Man ska inte glömma bort det senare. Om man inte är nöjd med det man har fått måste man kunna välja någonting annat, och det kan man faktiskt inte göra om man inte har en reell valfrihet. Jag tycker att det är viktigt att säga det.

Den här lagen är jätteviktig som ett komplement till LOU. Man kan faktiskt suga upp lite mindre entreprenörer som kan få en chans att komma in. Det är ingen som ger dem någonting, utan de kommer in och har ingenting men vill skaffa kunder på något sätt. Det är ingen som ger dem en omsättning eller någonting sådant. De får själva jobba för att nå dithän att de äldre väljer dem.

Jag tror att det viktigaste är att man går igenom vad lagen säger när man auktoriserar någon och tittar på vilken vandel de har. Vad är det för människor som vi tar in? Man måste titta på kriminalregister, konkurser och allt sådant innan man ens släpper in dem. Om de har blivit insläppta måste man på ett ganska enkelt sätt kunna få bort

dem från verksamheten om de inte sköter sig. Det finns i lagen. Riksdagen har sett till att det har kommit in. Det är kvalitetsproblemet som vi vill lösa. Vi vill nå en bättre kvalitet. Det står väldigt högt upp på den borgerliga listan.

Oppositionen säger att de inte tycker om detta och de har en annan syn på det hela. Ni har varit emot allting, till exempel friskolor, men det har kommit ändå, och nu tycker folk om det. Det kommer att bli på precis samma sätt här. Människor kommer att acceptera det här. Långt ifrån alla väljer naturligtvis, men det finns alltid släktingar och nära anhöriga med som kan hjälpa till om man är 92 år.

Med det yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 139

L e i f R ö n n g r e n (s): Herr ordförande! Olle Andretzky tar upp att man kan granska dem som ligger bakom företagen. Jag har en fråga: Har ni ändrat er på den punkten? Du tar upp kriminalregistret. Vi har krävt det. Vi vill granska ägarna och styrelseledamöterna i de befintliga valfrihetssystemen. Ni har röstat ned det varje gång. Vi har lagt fram skrivelser och väckt frågan, och ni har sagt nej och nej. Är ni beredda att titta på ägarstrukturerna och vilka personer som äger företagen i det här systemet för att komma till rätta med den tunga brottslighet som är på väg in på de här marknaderna?

Jag träffade Almega, den tjänsteproducerande branschorganisationen. Jag noterade att de inte har inkommit med något remissvar, trots att de har fått frågan. Det kan ha sin förklaring i att de på ett möte där jag var med sade att allt det som man vill åstadkomma med LOV går att göra med lagen om offentlig upphandling. Det är bara att krängla till det att införa parallella upphandlingssystem tre fyra gånger. Det tycker jag att man ska ta till sig. Är det någonting som de kan är det ju sin egen bransch.

Anförande nr 140

O l l e A n d r e t z k y (m): Jag tycker att man ska göra en mycket ingående kontroll av de utövare som blir auktoriserade. Då ska man följa vad som står i lagen. Det är mitt svar.

Den andra frågan kan jag nog inte svara på, för den ligger lite utanför.

Anförande nr 141

K a r i n R å g s j ö (v): Tror du inte att det här kommer att bli väldigt dyrt, Olle? Det kostar en hel del att upphandla med två parallella system och den här genomlysningen, som i och för sig är bra. Tror inte du att det blir väldigt kostnadsdrivande och till slut går ut över vad brukarna faktiskt behöver, nämligen sjyst äldreomsorg?

Anförande nr 142

O l l e A n d r e t z k y (m): Jag tror inte att kostnaderna kommer att stiga, som du säger. Jag tror att de som klarar av att sköta de äldre genom LOV måste jobba på för att få sin ekonomi att gå ihop. Då måste de visa sig på styva linan. Vi ger dem

ingenting. De får inte pengar av oss bara för att de blir auktoriserade. De måste skaffa kunder, och kunder får man bara om man är duktig. Det är mitt svar.

Anförande nr 143

Stefan Nilsson (mp): Fullmäktige, åhörare! Vi i Miljöpartiet är försiktigt positiva till det här förslaget. På papperet innebär det ökad valfrihet. Vi hoppas att det också blir så i verkligheten när det har kommit i gång. Det finns ett talesätt som passar in bra här: The proof is in the pudding. Det är först när systemet har funnits en tid som vi vet om det här fungerar bra. Om en utvärdering visar på brister får man göra de förändringar som behövs. Man måste också vara beredd att ompröva om nackdelarna överväger.

Även om vi är försiktigt positiva har vi lagt fram ett eget förslag till beslut. Vi tycker att det är ganska självklart att de som inte gör ett aktivt val ska få ett kommunalt alternativ. Det är rimligt att utgå ifrån att de flesta äldre kommer att uppfatta ett ickeval så att det är kommunen som blir utförare då. Det är i alla fall vår uppfattning. Därför innebär vårt förslag till beslut att de som inte väljer hemtjänst eller ledsagning erbjuds ett kommunalt alternativ.

Jag vill också understryka vikten av att det finns egenregiverksamheter i alla stadsdelar. Det finns många människor som vill ha kommunen som utförare. Det är en viktig del av kvaliteten. Ska valfriheten vara på allvar måste man också kunna välja ett kommunalt alternativ. När det finns kommunala alternativ inom äldreomsorgen i alla stadsdelar säkerställer man att beställarkompetensen bibehålls.

Jag yrkar bifall till Miljöpartiets förslag till beslut.

Anförande nr 144

Borgarrådet Samuelsen (kd): Om ingen vågar ta första steget förblir allt vid det gamla, Stefan. Så är det alltid. När fördelarna överväger nackdelarna, som vi ser det, är det klart att vi tar det här steget. Vi tror att det är någonting som är positivt för de äldre.

Det viktiga är inte vem som är utförare, utan det är hur arbetet utförs. Det är väldigt intressant. När jag jämför här i Stockholm och med andra delar av landet kan jag se att samma privata utförare kan få plus på det ena stället och minus på det andra, och det är samma sak med kommunala utförare runt om i Sverige. Det handlar om vilka människor som finns på plats. Det handlar om ledarskap, och det handlar om medarbetare. Det är det vi måste jobba med för att utveckla kvaliteten. Det handlar inte om vem som ytterst utför arbetet. Det frågar inte de äldre heller efter i första hand.

Anförande nr 145

Stefan Nilsson (mp): Ewa tog upp två saker. För det första tror vi att fördelarna överväger här, och därför har vi ett förslag till beslut som innebär att man går på det här förslaget med vissa förändringar. Vi tar oss också friheten att ändra oss om det visar sig att det här inte fungerar bra. Det måste man alltid göra.

Det finns faktiskt ganska många äldre som tycker att det är en viktig del av kvaliteten att det är en kommunal utförare. Alla tycker inte så, men för dem som tycker så är det självklart att man måste ha möjligheten att välja ett kommunalt alternativ i hemtjänsten där man bor. Det tycker vi är självklart.

Anförande nr 146

Helen Jäderlund Eckardt (fp): Det är bra att Miljöpartiet är svagt positiva, eller hur du nu uttryckte dig. Då är det tråkigt att ni inte kan gå med på vårt förslag till beslut. Jag undrar varför ni inte klarar av det. Om ni är för valfrihet borde ni ställa er bakom detta. Du säger att det ska vara i egenregi och så vidare, men det är verksamheten som är viktig. Det viktiga är att äldre får sina behov och önskemål tillgodosedda. Min fråga till dig är: Varför kan ni inte ställa er bakom om ni är för valfrihet?

Anförande nr 147

Stefan Nilsson (mp): Jag håller med dig om att det primära är kvaliteten. Det tror jag alla i den här salen tycker. Vi skiljer oss på en punkt, och det är att om man inte gör ett aktivt val av hemtjänst uppfattar framför allt väldigt många äldre – det är i alla fall vår uppfattning – det så att man inte väljer någon av de utförare som man kan välja. Det är ganska rimligt att gör man inget val av utförare tror man, åtminstone omedvetet, att det blir som det har varit tidigare. För de flesta innebär det ett kommunalt alternativ.

Vi skiljer oss där. Vi tycker att ni är otydliga när det gäller möjligheten att välja ett kommunalt alternativ. Det är också en del av valfriheten. Där tycker jag att ni är otydliga generellt. Som politiker måste vi se till att vi har de kommunala och bra alternativen så att den här valfriheten finns och så att vi säkerställer att det finns en hög kompetens när det gäller att beställa.

Anförande nr 148

Helen Jäderlund Eckardt (fp): Jag blir inte helt övertygad om Miljöpartiets positiva syn på valfriheten hela vägen ut. För oss är det oerhört viktigt med valfrihet. Det handlar om att kunna påverka sitt eget liv. Oavsett vilken ålder vi befinner oss i ska vi naturligtvis ha den möjligheten. Man tycker att det är en självklarhet, men det har inte varit en självklarhet. Nu har vi infört valfrihet inom hemtjänsten i Stockholm, och förra året införde vi det också inom vård- och omsorgsboenden. Det är mycket uppskattat. Man tycker att det borde vara en självklarhet, som jag sade. Vi har kommit en bra bit på väg här i Stockholm. Lagen om valfrihet är en fortsatt utveckling av detta.

Får man möjlighet att driva verksamhet för de äldre hos oss ska man naturligtvis uppfylla de kvalitativa krav som vi ställer. Vi ska verkligen följa upp detta och se till att verksamheterna kvalitetssäkras. Om man inte uppnår detta får man inte driva verksamhet hos oss. Det är vårt ansvar som politiker att ta detta på största allvar så att de äldre får sin rättssäkerhet säkrad.

Möjligheten att välja blir också större genom lagen om valfrihet. Många har sagt här i talarstolen att det är ett problem att få fler mindre aktörer. Vi behöver fler mindre verksamheter för att få en kvalitetsutveckling. Det har varit lite problem med det med det gamla sättet att hantera detta. Vi behöver få in fler mindre aktörer som lättare kan komma in under året. Nu kommer man att kunna komma in i våra verksamheter i Stockholms stad fler gånger löpande under året. Det är väldigt bra.

Det här är en lagstiftning som vi har längtat efter. Det kommer att bli bättre för våra äldre. De kommer att få större möjligheter att välja boende, om vi tar det som exempel, eller hemtjänst som passar deras behov och önskemål.

En annan sida som är väldigt viktig handlar om information. Det har många också varit inne på. Vi ska kunna kvalitetssäkra och som äldre eller anhörig se var man vill bo när det blir aktuellt. Nu kan man gå in på stadens hemsida och välja och se brukarundersökningar för att lättare kunna göra det här valet. Vi måste också bli duktigare på att komma ut med tryckt material och information på alla möjliga sätt för att man ska kunna påverka sitt eget liv.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 149

B e r i t K r u s e (s): Jag skulle vilja ställa några frågor till dig Helen. Efter ditt anförande kan man säga: Den som lever får se. Det finns många frågetecken i det som ni tar fram nu.

Anser du att det i valfrihetsmängden ska finnas kommunalregidrivna äldreomsorg som ett alternativ? Anser du att man vid upphandling också ska kunna lägga egenregianbud? Vill du medverka till att det blir ett kommunalt boende om det inte finns det i en stadsdel? Vill du medverka till att det blir det om de äldre önskar det?

Anförande nr 150

H e l e n J ä d e r l u n d E c k a r d t (fp): Allt detta med valfrihet handlar just om att de äldre ska kunna få det de önskar. Det handlar om att man ska kunna ge en omsorg med god kvalitet oavsett om det är i kommunal regi eller om den drivs på något annat sätt. Det är precis detta det handlar om.

Anförande nr 151

P a u l L a p p a l a i n e n (mp): Det låter väldigt trevligt. Det finns ett problem med hela tankesättet, och det är kvaliteten i den privata sektorn och även i den offentliga sektorn. Vet du hur många upphandlingar som har dragits in under de senaste sex sju åren på grund av bristande kvalitet sedan den senaste privatiseringsvågen. Det är en hel mängd. Det är individer, äldre, som drabbas av detta. Om man vill att mindre aktörer ska få tillgång till upphandlingar är det inte så svårt att stycka upp upphandlingarna i mindre delar. Det har egentligen ingenting med det här ärendet att göra. Det är bara en trevlig idé men ganska meningslös. Man har inte jobbat med det tidigare.

Anförande nr 152

Helen Jäderlund Eckardt (fp): Det är viktigt med kvalitet, precis som du tar upp. Det som är så bra med den här nya lagstiftningen är att man verkligen kan se till att man ska uppnå den kvalitet som vi har bestämt att de äldre ska ha. Gör man inte det ska man inte heller kunna driva verksamhet. Det är just det som är så bra med lagen om valfrihet.

Anförande nr 153

Karin Rågsjö (v): Det låter jättefiffigt, Helen, men hur många över 80 år går in på nätet? Har ni gjort någon utvärdering av hur många som klarar av att välja själva på nätet? Vilka väljer om de inte har barn eller anhöriga? Hur fungerar då den här stora, fantastiska valmöjligheten?

Skapar inte de byten av leverantörer som sker ganska regelbundet på vissa ställen oro hos brukaren? Man byter kanske personal och rutiner. Det är min nästa fråga.

Vintertullen, Serafen och Pilträdet är ställen som inte har skötts efter konstens alla regler. Tyvärr gick man in ganska sent och gjorde någonting där. Hur ska ni säkerställa kvaliteten när man öppnar dörren för så många små leverantörer?

Anförande nr 154

Helen Jäderlund Eckardt (fp): Kvalitetssäkring är någonting som har varit ett problem under många år. Det anser jag. Vi måste bli mycket bättre på att kvalitetssäkra verksamheten oavsett om den drivs kommunalt eller på annat sätt. Där kan vi bli mycket duktigare. Vi i alliansen har satt högsta fart för att kunna uppnå det. När man inför den här lagen om valfrihet har vi kvalitetskrav. Uppnår man inte dem får man inte heller driva verksamhet. Det är oerhört viktigt.

Alla har inte en dator oavsett ålder. Det är självklart. Vi måste bli duktigare på information även på papper. Jag tror också att våra biståndshandläggare kan behöva mer utbildning för att de ska kunna ge den viktiga informationen för man ska kunna göra det rätta valet. Vi vet också att det är väldigt uppskattat att kunna välja.

Anförande nr 155

Eivor Karlsson (mp): Ordförande, ledamöter! Miljöpartiet har valt att delvis tillstyrka utlåntagandet, men jag vill ändå göra en del påpekanden. I tjänsteutlåntagandet från äldreförvaltningen står det att syftet med LOV är att fler privata aktörer ska komma in på marknaden. En konsekvens av detta är att det administrativa arbetet ökar, står det vidare. När stadsdelsnämnderna redan har ett så trängt ekonomiskt läge och vissa går med underskott borde man kanske först göra en konsekvensanalys av vad sådana här verksamhetsförändringar innebär för stadsdelarna. Frågan är då om stadsdelarna får ökade resurser för att klara av de ökade kraven på verksamhetsuppföljning som blir en konsekvens av LOV.

Det är bra att det råder valfrihet, men det ska inte vara valfrihet i obegränsad omfattning. Är det till exempel brist på äldreboendeplatser hjälper det inte att det finns många utförare att välja mellan. Självklart medför granskningen en omfattande

administration och kostnader. Om antalet utförare av hemtjänst och ledsagning ökar kraftigt ökar givetvis också kostnaderna för kontrollen. Det mest angelägna för medborgarna är inte att få in fler företag att välja mellan utan att få den vård och behandling de behöver. Det kan också finnas en risk för överetablering av företag inom äldreomsorgen.

Sveriges Kommuner och Landsting anser att det inte är konkurrensneutralt att företag får ha tilläggstjänster till skillnad från kommunalt drivna verksamheter.

Vi kan inte heller utgå ifrån att alla utförare har rent mjöl i påsen. Därför måste uppföljningen och kvalitetsgranskningen förstärkas. Det medför ökade kostnader. Det är också viktigt, som många har påpekat, att de som står bakom de företag som är inne eller som vill in på äldremarknaden granskas. Det räcker inte enbart med att granska själva företaget.

Beslutet om förfrågningsunderlag bör inte delegeras till stadsdirektören eftersom de förtroendevalda i så fall inte kan påverka kvalitetsnivån i de upphandlade verksamheterna.

Bifall till Miljöpartiets reservation i kommunstyrelsen!

Anförande nr 156

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Först skulle jag vilja veta vad Miljöpartiet egentligen tycker. Paul Lappalainen säger att det är en trevlig idé, och du och Stefan säger att ni med viss försiktighet är positiva till det här förslaget. Man måste skilja på lagen om offentlig upphandling och LOV. Lagen om offentlig upphandling berör entreprenörer som finns i våra lokaler. LOV kan däremot beröra privata aktörer som också har egna lokaler och kommer in med helt egen verksamhet. De driver allt på egen hand.

Vi har inte brist på äldreplatser, för vi köper enstaka platser på olika ställen om vi skulle behöva det. Det är ingen kö till platserna förutom till vissa speciella ställen dit folk gärna vill komma.

Med fler privata aktörer, som äldreförvaltningen skriver, kan vi få olika inriktningar. Det kan vara olika profilering. Vi kan få Parkinsonboende med spetskompetens, och vi kan få strokeboende med spetskompetens. Man kan få ta med sig husdjur och så vidare. Det är det som ger mångfald.

Anförande nr 157

E i v o r K a r l s s o n (mp): Med ett system som bygger på lagen om offentlig upphandling, LOU, och ett annat som bygger på lagen om valfrihet, LOV, ökar risken för betungande administration liksom svårigheter att följa upp och säkra detta. Resurserna är inte obegränsade i dag, tvärtom. Jag tycker att i stället för att införa nya parametrar borde man se över och förbättra de avtal som redan finns liksom upphandlings-, uppföljnings- och utvärderingssystemen.

Anförande nr 158

M a r g a r e t a B j ö r k (m): Fru ordförande! Jag måste instämma i Ewa Samuelssons fråga. Vad tycker egentligen Miljöpartiet om det här lagförslaget? Jag blir inte riktigt klok på de signaler jag får. Jag skulle också vilja fråga vilken åsikt Miljöpartiet har när det gäller tilläggstjänster. Tycker Miljöpartiet att kommunerna också ska få sälja tilläggstjänster?

Anförande nr 159

E i v o r K a r l s s o n (mp): Kommunerna har inte tilläggstjänster i dag. Det är de privata företagen som har det. Jag kommer inte ihåg din andra fråga, men jag undrar om stadsdelarna får ökade resurser med de tilltagande uppdrag som de nu får. Kommer det att göras en konsekvensanalys av vad sådana här verksamhetsförändringar innebär?

Anförande nr 160

M e h d i O g u z s o y (v): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Det är nog med högeralliansens ideologiskt motiverade avveckling av våra gemensamma verksamheter. Vi har för länge sedan genomskådat högeralliansens vackra formuleringar om valfrihet för att devalvera och avveckla stadens verksamheter.

Ordförande! Häromdagen kunde vi på Brännpunkt i Svenska Dagbladet läsa ett uttalande av Kristina Axén Olin i egenskap av ordförande och aktiv i Ersta diakoni vars verksamhet nu starkt hotas på grund av de här privatiseringarna och upphandlingarna. Hon var väldigt orolig, och det är även Röda Korsets dito, över att deras verksamhet hotas av nedläggning på grund av att den ska upphandlas, vilket de måste acceptera. Om de förlorar upphandlingen kommer de att gå miste om patienter som är i behov vård på Ersta. Den verksamheten är specifikt för neurologiskt skadade. På Röda Korset är de specialister på att ta hand om människor som har blivit amputerade. På er välsignade fria marknad hotas de här väl fungerande verksamheterna. Sent ska syndaren vakna. Kristina Axén Olin var en ultraanhängare av att avveckla stadens verksamheter, men hon har tydligen kommit till sans.

Ordförande! För oss är valfrihet att kunna erbjuda våra äldre den vård de behöver. Valfrihet är att erbjuda professionell vård före vinstmaximering. Att stå för kontinuitet och att utveckla och höja personalens kompetens är viktigare. Valfrihet är att personalen kan slå larm om missförhållanden utan att hamna i lojalitetskonflikt med arbetsgivaren. Den dag vi låter privata utförare ta hand om våra verksamheter kommer inte personalen som jobbar inom de här verksamheterna att ha den möjligheten. De kommer inte att ha meddelarfrihet när det gäller missförhållanden på de områden som ska upphandlas.

Ordförande, fullmäktige! Jag yrkar bifall till Vänsterpartiets förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Anförande nr 161

K a r l B e r n (fp): Jag måste fråga er på vänsterkanten: Ser ni aldrig några problem med den kommunala verksamheten? Är den helt problemfri? Är det aldrig

några problem där? Finns det inga missförhållanden? Det låter som om allting skulle vara bra bara det är kommunalt, som det har varit i alla år.

Jag har jobbat länge i den här verksamheten, och jag vet att vi har haft enorma kvalitetsbrister i den kommunala verksamheten. De som inte är nöjda med den måste kunna få välja en annan verksamhet. Det finns brister i både den kommunala och den privata verksamheten, men den privata verksamheten kan vi säga upp om den inte följer de här kontrakten. Det är svårare med den kommunala. Jag tycker att ni är ensidiga. Ni är enögda. Det finns bra kommunal och dålig kommunal verksamhet. Det finns dålig privat och bra privat verksamhet. Vi måste kunna ha valmöjligheter, och då väljer vi bort det som är dåligt.

Anförande nr 162

M e h d i O g u z s o y (v): Ordförande! Jag har inte sagt att allt är frid och fröjd i kommunala verksamheter. Det har jag inte sagt, men råder det missförhållanden, är människor som är i behov av vård inte nöjda med den vård de får, har man en demokratisk rättighet att rösta bort de ansvariga, det vill säga dig och mig. Det kan de inte göra med en privat verksamhet. Det är skillnaden. Du är välkommen att ansluta dig till oss när vi säger att vi ska ge ökade resurser. Det som behövs inom äldreomsorgen är en högre kompetens och fler händer. Det är det viktigaste för att kunna bedriva en vård med hög kvalitet.

Anförande nr 163

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Ordförande, fullmäktige! Under den förra mandatperioden hade vi ett borgarråd som hade ansvar för äldreomsorgen som hade ett v efter sig. Ni hade stora möjligheter att göra det du säger ska göras inom äldreomsorgen, men det gjorde ni inte. I stället drog ni undan 76 miljoner från äldreomsorgen, och nu säger du att vi ska satsa och lägga pengar på den. Det gjorde ni inte. Ni drog bort 76 miljoner de tre sista åren ni hade makten. Det var Vänstern som hade ansvaret för äldreomsorgen.

Du säger att meddelarfriheten inte finns. Den skrivs in i förfrågningsunderlaget. Vi kräver att meddelarfriheten ska finnas hos de aktörer som får vårt förtroende att driva verksamhet för äldre. När de äldre inte trivs på ett boende får de flytta i dag. Det skulle de inte ha fått i Vänsterns Stockholm.

Anförande nr 164

M e h d i O g u z s o y (v): Ewa Samuelsson låter tyvärr som om att vara beroende av vård när man blir äldre är som att gå och handla ett paket mjölk. Om människorna i affären som man handlar mjölken i inte är vänliga nog och inte har en sjyst attityd till sin kund kan konsumenten vända sig till en annan affär. Så enkelt är det inte, Ewa Samuelsson. Det är stor skillnad mellan att konsumera förbrukningsvaror och att ta hand om våra äldre.

Du tog upp det som hände under den förra mandatperioden. Det är bara en massa påhitt. Vi satsade oerhört mycket till skillnad mot er. Ni sänker skatterna, och därmed sänker ni kvaliteten.

Anförande nr 165

P a u l L a p p a l a i n e n (mp): Det har varit en del frågor om Miljöpartiets ställningstagande. Jag är en av dem som står främst för idén att det ska finnas privata alternativ. Å andra sidan är jag väldigt tydlig med kraven på kvalitet. Jag har med väldigt stor tveksamhet accepterat idén att alliansen ska få en chans till att misslyckas med att ställa krav på kvalitet. Det har hänt hela tiden med lagen om offentlig upphandling. Varför ska det ändras nu? Det finns i alla fall en förhoppning.

Jag har en konkret fråga som har att göra med sjukhuset i Södertälje. Det är inte vårt problem, men det fanns en kille där som avslöjade problem med rasism i behandlingen av patienter. Han blev utsatt för att han hade avslöjat problem med hur patienternas hälsa hade satts i fara. Det här leder till två olika frågor. Den ena är: Kommer ni att ställa krav på antidiskrimineringsvillkor i dessa avtal? Det här är någonting annat än de frågor ni kommer att ställa i förfrågningsunderlaget. Samma sak gäller meddelarfriheten. Det är jättetrevligt att ha frågan i förfrågningsunderlaget, men kommer det att följas upp av ett villkor i avtalen med de olika parterna?

Anförande nr 166

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Om du är positiv till att privata aktörer ska finnas med på marknaden måste de få chansen. Då har vi lagen om offentlig upphandling, och nu kommer också LOV. På det sättet kommer vi att öka möjligheterna för fler privata aktörer. Naturligtvis måste vi följa upp verksamheten. Det har aldrig varit så stor kontroll som det är nu, Paul. Vi har lagt på det ena efter det andra i kvalitetsuppföljningar. Det sista är nu att vi också har närkontakt med Skatteverket så att man hela tiden hör av sig när det blir förändringar i styrelser och annat för att vi ska kunna kontrollera hela tiden.

Södertälje sjukhus är landstingsdrivet. Det är inte en privat aktör. Människor gör fel i alla verksamheter. Man kan beklaga att den här killen råkade ut för detta. Du negligerar förfrågningsunderlagen, men det är där vi ställer kraven. Vi ställer krav på meddelarfrihet, och vi ställer krav på att man ska få uttala sig om olika saker.

Anförande nr 167

P a u l L a p p a l a i n e n (mp): Som jag påpekade har min tveksamhet att göra med att man har misslyckats med att ställa kvalitetskrav när det gäller lagen om offentlig upphandling. I'm sorry, så är det. Både höger- och vänstermajoriteter har varit tvungna att gå in och bryta avtal med företag som misslyckats med kvaliteten, men då har det gått väldigt långt. Människor har lidit enormt mycket.

Jag vet att landstinget har sjukhuset i Södertälje. Skillnaden där är att om det hade varit i privat regi skulle den där killen aldrig ha överlevt på platsen. Han blev isolerad av direktörerna. Som jag förstår gick politiker från Folkpartiet i landstinget in och hjälpte till så direktören på sjukhuset har förstått vad han ska göra.

Anförande nr 168

M a r g a r e t a B j ö r k (m): Fru ordförande! Först vill jag säga att jag tycker att det är väldigt trevligt att det är många som är så engagerade i äldreomsorgsfrågor under den här mandatperioden till skillnad mot hur det var under den förra mandatperioden.

Jag känner mig tvingad att gå upp eftersom Vintertullen nämndes ett par gånger. Ja, man fick ta över ett boende som inte hade den högsta kvaliteten. Vi ställde krav på en åtgärdsplan med tidsplan, och den har man nu gått igenom. Man fortsätter att utveckla kvaliteten på det boendet. Precis som någon sade tidigare vill jag säga att det finns både kommunala och enskilda boenden som har både bra kvalitet och sämre kvalitet. Vi ska hela tiden förbättra våra verksamheter oavsett vem det är som driver dem.

Visst kan man få inflytande över vardagen. Det finns faktiskt genomförandeplaner som anger vilken hjälp man ska få. De nya riktlinjerna medger också att om inte Agda vill ha städad en dag kan hon få ta en promenad i stället, och då ska detta noteras som en avvikelse.

Det är visst lika villkor eftersom fullmäktige anger vilken ersättning som ska utgå. Det handlar återigen om att vi kvalitetsupphandlar. Vi har lika villkor och vi kvalitetsupphandlar eftersom det är vi som ställer kraven i underlagen.

Det är också ganska skojigt att få veta att det är ca 170 kommuner, många socialdemokratiskt styrda, som har bett om utvecklingspengar från Socialdepartementet för att kunna införa kundvalsmodellen.

Jag tror att vi tycker lika vad gäller uppföljningen av alla verksamheter. Det ska vara lika. I det här ärendet står det också att stadsdelsnämnderna har ett stort ansvar när man gör individuppföljningen att också titta på att det man har fått biståndsbedömt också ska genomföras.

Alla vet ju att det inte är förenligt med kommunallagen att kommunerna får ha tilläggstjänster. Jag fick inte riktigt klart för mig vad oppositionen tycker i den frågan. Vi har, till skillnad mot er, förtroende för professionen när det gäller att ta fram ett underlag.

Vi har också fått klart för oss att i alla fall något av partierna här sade att om man har enskilda verksamheter kan man rösta bort oss som sitter på den här sidan i nästa val. Det kan man inte göra med er om det bara finns kommunala alternativ. Är det bara så att man är rädd om sitt eget politiska uppdrag och att det är därför man inte släpper fram privata alternativ?

Ni säger också att vi sänker skatten och sänker kvaliteten. Vi gör faktiskt en kvalitetsuppföljning eftersom vi ger samma ersättning till de kommunala som till de privata verksamheterna.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 169

K a r i n R å g s j ö (v): Jag undrar hur du tänkte 2008, Margareta, när Vintertullen gick in med ett nytt bud som var 16 miljoner lägre och som ni tog. Jag känner några som hade äldre på demensavdelningen där. En sådan kvalitetsförsämring som skedde på Vintertullen får man leta efter runt om i Sverige. Jag undrar hur du tänkte när du tog det nya budet som var så pass mycket lägre. Tänkte du på att du skulle utveckla kvaliteten, Margareta?

Anförande nr 170

M a r g a r e t a B j ö r k (m): Det finns olika sanningar, Karin Rågsjö. Jag kan berätta för dig att en verksamhet som drevs tidigare inte finns kvar i den nya verksamheten. Den dagverksamhet för dementa som fanns finns inte längre kvar. Därför är det också mindre personal. Vintertullen har nu samma ersättning som vi har i de andra upphandlingarna. Deras avtal är nu konverterat. Det beror på vilken vårdtyngd som finns på Vintertullen.

Anförande nr 171

E l i s a b e t h B r a n d t Y g e m a n (s): Ordförande, fullmäktige! Det finns andra utförare än kommunen, till exempel intresseorganisationer och stiftelser som har funnits inom äldreomsorgen under lång tid. Det finns verksamheter som har en annan utförare än kommunen som är bra. De har på något sätt varit ett komplement till kommunen för att utveckla former inom till exempel äldreomsorgen. Det är ingenting nytt, det är ingenting som har införts nu och det är ingenting som införs ytterligare via den här lagen. Men det har skett en oerhört stor förändring nu.

Vi har gått ifrån att ändå vara ganska överens om att det ska vara skattefinansierat. Nu tycker ni att det är helt okej att vi alla är med och bidrar till att en stor del av skattepengarna inte går kontrollera. Vi här inne säger oss vilja ha kvalitet för äldre. Vi vill se till att människor inom äldreomsorgen har möjlighet att välja, men det handlar inte om vilket företag som kommer hem till dem utan vad de behöver hjälp med. Tillsammans med sina anhöriga, om man inte klarar av det själv, ska man få möjlighet till detta.

Ni har gått från ett breddat konsumentperspektiv, där man vill betala skatt för någonting som är en stor del av vår gemensamma välfärd, till att bara gynna producenterna, företagen, i detta. Hittills har det inte lett till att de här små kooperativen eller föreningarna har överlevt på den här marknaden. Nu pratar ni själva om marknaden och säger att det är bra att valfriheten ökar för att det blir företag på marknaden. Det kan väl inte vara det som är kärnan. Jag kan hålla med om att om vi vill välja restaurang här i Stockholm i dag ska marknaden få bestämma, men när det gäller Stockholms äldre kan det väl inte vara så att vi ska bli Marknadsplats Stockholm för de äldre. Det är inte det som huvudpoängen. Vi är alla med och bidrar via skatten. Vi måste också kunna se till att vi kan värna den kvaliteten. Det har blivit ett företagsperspektiv i stället för ett äldreperspektiv. Det är oerhört beklagligt. Jag tror att de flesta äldre i vår stad vill vara med och påverka innehållet. De vill kunna diskutera vem det är som kommer och utför, men man är faktiskt ganska ointresserad av vilket företag det är. Man vill inte vara med och bidra till att våra

gemensamma skattepengar går till privata företags vinster i stället för att investeras i de äldre.

Bifall till socialdemokratiska reservationen!

Anförande nr 172

M a r g a r e t a B j ö r k (m): Tack, Elisabeth! Jag vill rekommendera dig att läsa vad det står på s. 305 om uppföljning och hävning av avtal. Jag har en liten fråga till dig. Jag vet att det finns kommunala enheter som nu ligger i startgroparna för att knoppa av den kommunala verksamheten och kanske bilda bolag och gå in i samma verksamhet under egen flagg nu när LOV kommer. Tycker du att det är skojigt och roligt att även kommunal personal vill gå vidare och starta ett bolag i samma bransch som man i dag arbetar för kommunens räkning?

Anförande nr 173

E l i s a b e t h B r a n d t Y g e m a n (s): Ja, det tycker jag. Men jag tycker att det skulle vara roligare om man också såg att det satsades på kompetensutveckling och löneutveckling för dem som jobbar inom äldreomsorgen. Jag tycker att det skulle vara roligare om de kunde utvecklas. Jag håller med om att man inte har utvecklat den offentliga sektorn tillräckligt, och det har vi ett ansvar för på de här kanterna. Det är inte alltid så att den offentliga sektorn har varit bra som arbetsgivare eller utförare. Jag tror att det finns möjlighet att påverka den. Det har att göra dels med resurser, dels med organisationskraft. Det kan man faktiskt göra ganska enkelt.

Anförande nr 174

H e l e n J ä d e r l u n d E c k a r d t (fp): Jag är helt övertygad om att hela salen här vill ha en bra äldreomsorg, Elisabeth, men vi har olika syn på hur vi ska komma dit. Det är egentligen det den här debatten handlar om. Nu sätter vi den enskilda individen, den äldre, i centrum. Man ska alltid utgå från den äldres behov och önskemål. Först då kan vi få en bra kvalitet i vår äldreomsorg. Det är precis det vi gör. Med LOV kan vi nu få in fler profiler och fler inriktningar. Det blir en större möjlighet att kunna välja ett boende som passar just dig. Du kan själv göra det här valet. Det är precis det vi pratar om ska vara i fokus. Det är den enskilda äldre vi pratar om.

Anförande nr 175

E l i s a b e t h B r a n d t Y g e m a n (s): Jag är helt övertygad om att du faktiskt tror på det du säger, Helen. Jag tror att bara namnet, lagen om valfrihet, i sig lurar folk. Man instiftar en lag för att få människor att välja. Jag tycker att det ska vara självklart att om en äldre inte trivs på ett äldreboende eller med sin hemtjänst ska man kunna välja bort det. Det har man även kunnat innan denna lag trädde i kraft. Det gör att det inte är lagen i sig som är det viktigaste. Jag håller helt med om att det ska utgå från de äldres behov, och jag är helt övertygad om att vår modell, där vi säger att man måste se resurserna och organisationen och förbättra möjligheterna inom den offentliga sektorn att utföra äldreomsorg på ett bättre sätt, leder till ökad kvalitet.

Anförande nr 176

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Nej, man har inte kunnat välja tidigare. Så enkelt är det. Det är det som vi har infört nu när det gäller vård- och omsorgsboende. Vi införde det också för hemtjänsten tidigare. Jag kan inte förstå att det är så svårt för er att förstå att om det finns fler utförare kan man erbjuda fler olika inriktningar. Ett fåtal företag kan inte klara att ha samma utbud som ett flertal olika aktörer kan ha.

De företag som du hänvisar till och som har funnits länge, stiftelser, kooperativ och så vidare, välkomnar den utveckling som vi nu också föreslår i Stockholms stad. Det ska naturligtvis ske en kompetensutveckling, och det satsar vi mycket på. Vi satsar också på löneutveckling för personalen. Du vet likaväl som jag att det var under den här mandatperioden som den verkliga låglönesatsningen kom med 8 procent förra året. Det har lovats många gånger från er sida, men det har inte hänt tidigare. Det gjorde det nu. Sundbyberg är ett bra exempel på en socialdemokrat som vågar satsa på entreprenörer.

Anförande nr 177

E l i s a b e t h B r a n d t Y g e m a n (s): Ni säger att fler företag ökar valfriheten. Kan ni blunda för det som har hänt i Nacka? Kan ni blunda för att en hel del av de här koncernerna finns i Stockholms stad? Det går inte att göra det. Man kan inte säga att det hade ökat valfriheten. Vi vet att mycket av det vi gemensamt betalar i skatt går till vinster som man placerar på Jersey. Det kan inte vara meningen med att man betalar skatt till något gemensamt. Vi ser vad som händer inom äldreomsorgen. Du säger att man bejakar den här utvecklingen, men man bejakar inte att det ska gå till några stora privata monopol.

Anförande nr 178

M a r i a H a n n ä s (v): Jag tycker att man blir konfunderad när man börjar prata om att ta in mindre aktörer och profiler. När det här så kallade valfrihetssystemet infördes fanns det ganska många små utförare. Vad hände? Jo, de orkade inte driva verksamhet för de svårt sjuka och vårdbehövande, de som har mellan sex och åtta hjälptillfällen per dygn eller kanske, som för en del, en gång per timme. De anlidade i stället underleverantörer. Det var inte tillåtet från början, men sedan blev det så. Det låter som om de var under, men de var kanske mer över, för det var de stora företagen.

Den lilla, snälla, rara judiska damen, som valde den judiska utföraren för att hon skulle få prata sitt språk, fick på kvällen efter kl. 17 hjälp av det stora bolaget helt utan judisk kompetens. Så småningom orkade inte det lilla företaget fortsätta att driva sin verksamhet utan slutade. Det berodde inte på att de misskötte sig på något sätt, utan de lade helt enkelt av. De orkade inte.

De stora företagen åker över hela staden. Det tar lång tid för dem att komma till den som ska ha hjälp. Damen Svea behöver akut hjälp eftersom hon har ramlat. Där kommer Kompaniet. De befinner sig i Skärholmen och åker med en bil och en person för att hjälpa Svea. Men Svea kan inte lyftas upp av en. Man ska vara två vid lyft från golvet. Då inväntar man en person från Kompaniet som kommer åkandes i bil från Ekerö i stället. Ni kan ju tänka er vilken tid det tar. Jag tror inte på detta.

Jag tycker att de kommunala utförarna bevakas minutiöst i stadsdelarna. Det har vi som sitter i stadsdelsnämnderna också ett ansvar för. Tidigare kunde man, till skillnad mot vad som har sagt här, flytta till ett annat boende om man ville. I den stadsdel där jag är aktiv har alla som velat fått flytta och begära boende i den stadsdel de önskade. Nu upplever väldigt många att vi drar ned på äldreomsorgen. Färre får korttidsboende, färre får plats på äldreboende, fler som har fått avslag får rätt i länsrätten.

Under den förra mandatperioden satsade majoriteten här på personalutbildning. En stor del av de 2 miljarder kronor som vi satsade på kompetensfonden gick till att utbilda personalen i äldreomsorgen. Det var ett sätt att höja kvaliteten.

Välkommen till Bagarmossen, säger jag. Kom och titta på den kommunala äldreomsorgen i Bagarmossen! Den är jättefin, och den fick superhöga poäng. Vi hade också en låglönesatsning under den förra mandatperioden. Under 2006 gick 20 miljoner till lönesatsningar för hemtjänstpersonal.

Anförande nr 179

Helen Jäderlund Eckardt (fp): Låt mig börja med resurserna igen. När ni satt i majoritet och hade ansvaret för äldreomsorgen under den föregående mandatperioden drog ni ned resurserna till äldreomsorgen. Vi satsar nu. Så är det. Vi satsar stort på äldreomsorgen. Vi prioriterar också äldreomsorgen. Vi har till och med infört en ordentlig nämnd för att visa tyngden i de här frågorna.

Vänsterpartiet har envetet jobbat emot valfriheten. Ni har gjort det när det gäller hemtjänsten och vård- och omsorgsboendet. Ni driver kampen mot valfriheten mycket tydligt.

Anförande nr 180

Maria Hannäs (v): Det är himla märkligt att människor, äldre, i staden upplever att de ständigt får en sämre hjälp. Det är himla konstigt. Det finns jättemycket oro. Hjälp kommer inte när det ska, och det handlar inte om kommunal eller privat verksamhet. Människor upplever att de får mindre hjälp, och det tycker jag är beklagligt. Jag vill återigen säga att vår lönesatsning, kompetensfonden, innebar en låglönesatsning år 2006. Vi satsade också på att höja kvaliteten hos personalen. Det är en jätteviktig sak. Det är den som kommer hem till människorna som ska vara den bra och trevliga människan. Det handlar inte om själva företaget. Det är människor det handlar om. Jag träffar ganska många. Jag pratar dagligen med äldre. Jag vet att det är på det här sättet. Den som säger någonting annat har verkligen fel.

Anförande nr 181

Ann-Katrin Åslund (fp): Ordförande, fullmäktige! Jag vill yrka bifall till majoritetens förslag. Maria Hannäs säger att den som tycker något annat eller säger något annat än hon har faktiskt fel. Så vill inte jag uttrycka mig. Jag tycker att alla människor har rätt att tycka vad de vill. Jag kan tala om att jag träffar också väldigt många äldre som jag pratar mycket med. De är inte alls särskilt oroad nu. De är

glada för att man ska kunna välja ännu mer. Jag vet många som har bytt. Jag har under det senaste halvåret själv haft erfarenhet av två äldre anhöriga som har haft möjlighet att påverka sitt boende genom att de har kunnat välja nu, vilket man inte kunde förut. Ni på den sidan vet mycket väl att förr var det så att tog man inte emot det boende som man blev erbjuden hade man inget behov, och då fick man inte plats över huvud taget. Man fick vara kvar hemma om man inte ville flytta just dit. Man kunde inte få vänta, utan då behövde man inte den där platsen.

Det här handlar egentligen inte om huruvida det har ställts tillräckligt bra krav eller ej i lagen om offentlig upphandling. Det här är en stor ideologisk fråga. Det är därför som ni är så väldigt emot. Trots alla bra argument som kommer från den här sidan är ni helt och hållet emot att människor ska få välja och att det ska vara flera företag. Det finns redan så många företag i äldreomsorgen, säger ni, så det behövs inga fler. Samtidigt säger någon annan att det bara är de stora som finns. Det här ger de små företagen möjlighet att gå in på ett mycket enklare sätt. Det var så det var. Vi ställde så stora krav i upphandlingarna. Det gjorde ni, och det gjorde vi. Det handlade om sådana volymer att de små företagen inte klarade av de här omfattande upphandlingarna. Därför tog de stora företagen över. Nu finns det möjlighet för andra, och de är positiva till det. Det är ett fast pris. Man konkurrerar inte om priset. Om den här leverantören sköter sig behöver man inte byta vart tredje år, för då kan avtalet förlängas under förutsättning att man sköter sig.

Det är en stor ideologisk fråga, och det är tråkigt att ni är så mycket emot att se den enskilda människan. Det gör ni inte. Ni hittar på alla möjliga svepskäl till varför varje enskild människa inte ska få bestämma över sitt eget liv. Det är ni som vill bestämma, och det är mycket enklare i den kommunala planeringen. Men nu är det så att vi är till för människorna. Det är inte människorna som är till för oss.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 182

M a r i a H a n n ä s (v): Vi ser just till den enskilda människan. Vi ser inte till själva företaget. När jag säger att jag vet menar jag att många upplever att de får mycket mindre hjälp. Det är en restriktivare bostadsbedömning trots de regler som antogs den 11 december 2007. Trots detta är det på det sättet. Det säger jag fortfarande. Jag vet att det är så. Ingen av er reagerar när jag tar upp detta. Det blir inte ens en replik när det gäller detta med långa väntetider. Ni är alldeles tysta. Det är märkligt.

Anförande nr 183

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Om du vill att jag ska ta upp väntetiderna när man har brutit benet och det först kommer en och sedan en annan kan jag säga att jag tycker att det är förfärligt. Men jag tycker att det är ännu mer förfärligt att du inte vet att det finns ambulanser och sjukhus. Det är klart att man inte ska ligga och vänta på andra när man behöver komma till sjukhus.

Anförande nr 184

P a u l L a p p a l a i n e n (mp): Tyvärr missade jag svaret tidigare. Jag undrar om du vet om man kommer att ställa krav på en antidiskrimineringsklausul i avtal med företag som anlitas enligt lagen om valfrihet.

Anförande nr 185

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Som du vet, Paul Lappalainen, har vi antagit en ny antidiskrimineringsklausul, även om inte du tycker att den var lika bra som din. Den ska naturligtvis finnas med i varje avtal. Dessutom finns det en lag som det är oerhört viktigt att man följer upp. Jag tycker att det är en jätteviktig fråga. Det måste finnas med så att man har rätt att bryta avtalen om detta inte följs.

Anförande nr 186

L e i f R ö n n g r e n (s): Fru ordförande! Det är frestande att ge sig in i resursfrågan, men jag ska inte göra det. Däremot tycker jag att styrfrågorna i det här ärendet är väldigt spännande. Det är många på den borgerliga kanten som har sagt att vi måste ta vårt ansvar och att vi måste se över vilka krav vi ska ställa. Det är många frågor från den här sidan som är obesvarade. Ni svarar inte på frågorna i sak. Det tycker jag är anmärkningsvärt, men jag antar att ni inte har några svar.

När ni säger att det är personen, individen, som ska bestämma menar ni stadsdirektören. Det är stadsdirektören som ska bestämma. Ruska gärna på huvudena, men gå till s. 305, som flera av er har tagit upp. Vad står det på s. 305? Vi kan ta beslutstexten först. Stadsdirektören ska ansvara för att ta fram förfrågningsunderlag, genomföra annonseringen, godkänna leverantörer och förvalta avtalet. Det är stadsdirektören som ska genomföra upphandlingen av ickevalsalternativ. Det är stadsdirektören som ska utveckla de administrativa stöden.

På s. 305 står det att det är stadsdirektören som ska följa upp de här avtalen, innehållet och kriterierna. Det står också att det är stadsdirektören som nu ska fundera på om man ska ändra på de kriterier som gäller vid upphandling när det gäller lagen om offentlig upphandling. Sedan tar man några exempel. Det gäller exempelvis kompetensnivåer. Vad innebär det? Vi vet att den offentliga sektorn håller en mycket högre utbildningsnivå. Man har högre löner. Innebär det här att det finns en öppning för att stadsdirektören, politiskt tillsatt, kan skruva ned de här kraven så att det ska bli enklare för de små företagen att komma in och konkurrera om de äldre på marknaden?

Det är en oerhört viktig frågeställning. Det ni gör är att avpolitisera verksamheten. Ni kommer att se ut som fågelholkar allihop den dagen det kommer kritik mot kriterierna och när de äldre säger: Det här var inte vad ni lovade.

Vad kommer ni att säga då? Jag vet inte. Ni kommer kanske att säga: Ja, men det är inte vi som bestämmer, utan det är stadsdirektören. Där har ni någon som kan få bestämma hur det ska se ut och funka i vardagen.

Anförande nr 187

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Det låter på dig, Leif, som om stadsdirektören sitter inlåst i ett rum och inte har någon kontakt över huvud taget med politiken i övrigt. Det är självklart att det ständigt förs en dialog. Det är inga vattentäta skott. Det förs en ständig dialog om hur utvecklingen av äldreomsorgen ska kunna ske. Du behöver inte vara orolig för att det inte pågår.

Anförande nr 188

L e i f R ö n n g r e n (s): Ordförande! Jag tycker att det är anmärkningsvärt med en sådan okunskap om stadens styrsystem. Jag struntar fullständigt i om ni har bra samtal med stadsdirektören på ett tjänsterum eller ute på gator och torg. Politiskt kommer vi inte att få diskutera vilka krav vi ska ställa, om vi ska ha antidiskrimineringsklausuler, vilka nivåer på kompetensen som personalen ska ha och alla de andra frågor som vi har berört i dag. Det ska stadsdirektören avgöra själv. Jag kan konstatera att det är en väldig skillnad i synen på demokratifrågorna. Jag tycker att det är oerhört centralt och viktigt att vi, som är de högsta förtroendevalda politikerna i den här församlingen, har en dialog med medborgarna utifrån vad vi beslutar här när vi avsätter pengar till verksamheterna, gör våra politiska prioriteringar och sedan tar ansvar för dem. Nu lägger ni över det och avpolitiserar det. Det är stadsdirektören som ska vara ansvarig för de här frågorna utom på individnivå. Det är anmärkningsvärt att ni går med på att stadsdelarna ska ha något slags kontakt med varandra, men inte med stadsdirektören, om det visar sig att det blir problem. Det här duger inte.

Anförande nr 189

M a r i a H a n n ä s (v): Det fanns ingen replikrätt, så jag tänkte att jag skulle svara Ann-Katrin Åslund. Om det handlade om ett brutet ben och ambulans var det en sak, men det var inte det jag menade. Någon måste kanske ändå låsa upp. Det handlar om dem som ligger i sängen nästan dygnet runt. Det handlar om dem som vill få blöjan bytt och som får vänta. En del går upp, snavar och hamnar på golvet. En del ligger och smackar med munnen därför att de är så himla törstiga. De behöver ett glas vatten.

Anförande nr 190

K a r l B e r n (fp): Än en gång vill jag säga att det finns brister i de privata och även i de kommunala verksamheterna. Jag har min svärmor på ett kommunalt boende. Hon klagar hela tiden. Hon larmar och larmar, och det kommer ingen och hjälper. Finns det inget alternativ till det här stället, undrade hon. Hon hade varit glad om hon hade haft ett alternativ. Vi får väl se över den saken, och det är en kommunal verksamhet. Kom inte och säg att det inte händer något när det är kommunalt drivet och att det bara är brister när det gäller privata verksamheter. Så är det inte. Vi har jättestora brister i den kommunala verksamheten. Olle Andretzky och jag sitter och funderar på vad vi ska göra åt den kommunala verksamheten eftersom den inte fungerar bra. Vi får anmärkningar hela tiden. Det kanske skulle vara bra om man får välja och det blir ett privat alternativ i stället.

Anförande nr 191

M a r i a H a n n ä s (v): Är inte du i Älvsjö, Karl Bern? Där har ni inte någon kommunal äldreomsorg över huvud taget. Där kan man bara ha Attendo. Det finns ingen kommunal äldreomsorg där. Är det valfrihet?

Anförande nr 192

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Jag tror inte att någon kan slå sig för bröstet och säga att vi kommer dithän att det aldrig kommer att ske misstag i äldreomsorgen. Vi beklagar naturligtvis varje enskilt misstag. Vi måste följa upp och ta reda på varför det sker misstag. Man kan inte säga att äldreomsorgen inte utvecklas just nu. Det intressanta är att ni inte vågar säga sådant i talarstolen. Jag möter också företrädare för den där sidan som på tu man hand vågar säga att så mycket som äldreomsorgen har utvecklats under de senaste tre åren har den inte utvecklats på mycket länge.

Anförande nr 193

K a r l B e r n (fp): Jag ska försöka hålla mig kort, men det gick inte att ta replik tidigare. Jo, vi har kommunal verksamhet. Vi har ett kommunalt äldreboende och ett kommunalt sjukhem. Känner du inte till det? Vi pratar inte om hemtjänst. Jag pratar om den kommunala verksamheten, äldreomsorgen och sjukhemmet.

Jag var ordförande för Älvsjö stadsdelsnämnden under den förrförra mandatperioden. Då hade vi jättestora problem med vår kommunala hemtjänst, och vi kom inte till rätta med den. Vi fick anmärkningar hela tiden. Då fick vi lägga ut den på entreprenad, och nu fungerar den alldeles utomordentlig även om det i och för sig finns brister över allt.

Nu har jag en chans att svara Rönngren. Jag är lite förvånad över den stora brist på förtroende för våra kommunala chefer som du visar. Du säger att de är jättedåliga och att det är stadsdirektören som bestämmer allt. Vi kommunalpolitiker, fritidspolitiker, kan inte sköta den dagliga kommunala verksamheten. Vi delegerar det vidare, och sedan kontrollerar vi det. Jag litar på min stadsdeldirektör. Hon sköter detta alldeles utomordentligt.

När jag ändå står här uppe vill jag ta upp detta som vänsterpartisten tog upp om att det inte är som att handla mjölk. Nej, men förr i tiden kunde man gå till en enda affär, bruksboden, och köpa mjölk. Om de levererade sur mjölk två dagar i rad var man tvungen att fortsätta att handla där. Sedan öppnade det kooperativa Konsum, och då hade man ett val. Det är det den här debatten går ut på. Vi vill att folk ska ha ett val. Man ska kunna gå någon annanstans och söka vård, och man kan få köpa mjölk någon annanstans om den är sur.

Anförande nr 194

M a r i a H a n n ä s (v): Du talar om boende, och jag talar om öppen hemtjänst. Det är tråkigt att vi pratar om olika saker. Jag är i alla fall väldigt bekymrad över att man inte har den så kallade valfriheten i Älvsjö att kunna välja kommunal hemtjänst om man skulle vilja det. Då måste man ha personal som åker lika långt någon

annanstans ifrån, kanske från Västertorp eller Östberga. De kommer att åka långa vägar, och det tar längre tid för den personen att komma dit. Det är precis som det där jag berättade om för en stund sedan som handlade om att man skulle möta upp två bilar, två människor i företaget som jag kallar för Kompaniet eftersom jag inte vill nämna något namn, där det tar jättelång tid innan den person som "bara" har ramlat kan lyftas upp.

Anförande nr 195

K a r l B e r n (fp): Det är helt riktigt att vi är den minsta stadsdelen. Vi har inte plats för både kommunal och privat hemtjänst. Därför har vi en hemtjänst som är stationerad i Älvsjö. Man har möjlighet, precis som du säger, men det är riktigt att man då måste plocka dem från annat håll.

Men jag begränsar inte äldreomsorgen bara till hemtjänst, utan man ska kunna välja. Om man nu inte är nöjd med hemtjänst kanske man får välja att flytta in på ett servicehus, seniorboende eller sjukhem om man blir biståndsbedömd till det. Det måste finnas valmöjlighet; det är inte bara hemtjänsten som gäller.

Anförande nr 196

L e i f R ö n n g r e n (s): Ordförande! Jag har också förtroende för personalen, och självklart ska vi inte göra det operativa. Men att bestämma vilka krav som ska gälla för att utförarna ska få driva privat verksamhet, det är vår uppgift. Där ska vi gå in och reglera. Det ska inte en politiskt tillsatt tjänsteman som ni kanske pratar med göra.

När det gäller Älvsjö: Var det inte så att ni har lagt ned de kommunala boendena och att ni i den senaste tertialrapporten, T1:an, tog inriktningsbeslutet att det sista kommunala boendet ska avvecklas?

Anförande nr 197

K a r l B e r n (fp): När det gäller den saken kommer det att omvandlas till ett seniorboende i stället för servicehus, för det måste nämligen renoveras och göras i ordning. De gamla som bor där får välja om de vill vara kvar på det här stället, om de vill flytta ned till Älvsjö servicehus, om de vill söka och komma in på någon privat verksamhet eller om de vill vara på sjukhemmen. De får välja. De kommer att få en förfrågan om de vill bo kvar där eller inte. Det är just det som är valet.

När det gäller kontrollen och uppföljningen har ju stadsdelsdirektörerna oss som en blåslampa efter sig hela tiden. Vi talar om vad det är som gäller och att de måste följa upp det. Men vi har inte tid att sitta där hela dagarna; då får vi flytta dit ned.

Anförande nr 198

P a u l L a p p a l a i n e n (mp): Jag kan påpeka att problemet i alla fall för min del inte är bristen på tillit till tjänstemännen. Mitt problem är bristen på tillit till politiker och deras förmåga att ställa kvalitetskrav, i synnerhet när man gång på gång

har sett upphandlingar som har drivits fram av någon sorts ideologi snarare än på grund av kvalitetskrav.

Anförande nr 199

K a r l B e r n (fp): Bra att du sade det! Man hade ingen tilltro till politikerna, men vad bra då att det finns tjänstemän man kan ha tillit till. Då är de tydligen bättre. Man kan se det på det sättet. Det beror på hur man vill vända på det.

Anförande nr 200

M e h d i O g u z s o y (v): Karl Bern! Det är ditt problem om du inte kan skilja mellan att handla en förbrukningsvara och vård. För oss är det ljusårs skillnad mellan att handla en produkt på Hemköp, Ica eller Konsum och att få den vård vi behöver.

När det gäller din tilltro till tjänstemännen har som din partikamrat här i huset bredvid varit med och fattat beslut om att upphandla mat för en miljard kronor utan att politikerna som berörs har varit delaktiga. Jag undrar om Folkpartiet har nya direktiv i upphandlingar?

Anförande nr 201

K a r l B e r n (fp): Jag håller med om det. Jag tänkte inte ge mig in på någon debatt om landstinget nu, men att hela den här mathistorien är mycket tråkig kan jag hålla med om.

Det var du som gav mig idén att ta upp det här med mjölken som exempel, och det kan vara en bra jämförelse. Jag har inte tänkt i de banorna tidigare. Den här debatten handlar om vi ska ha valfrihet fullt ut eller inte. Det är det det går ut på, och det här var ett exempel.

Anförande nr 202

M a r i a H a n n ä s (v): Jag vill bara citera dig, Karl Bern: Vi har inte plats för kommunal hemtjänst, för det är så litet i Älvsjö.

Det tycker jag är väldigt tråkigt. I min stadsdel Skarpnäck har vi den så kallade valfriheten. Där finns både kommunal hemtjänst och privat.

Anförande nr 203

K a r l B e r n (fp): Vi är så nära våra andra stadsdelar, de stadsdelar man diskuterade om Älvsjö skulle gå upp i, så det är liksom inga avstånd. Inom vår egen lilla stadsdel Älvsjö har vi det inte. Men det är mycket nära till Hägersten och Liljeholmen och så vidare, så det är inga avstånd när det gäller detta. Men hade vi slagit ihop oss med de andra, ja, då hade vi kunnat säga att vi har den här kommunala verksamheten inom våra domäner. Men det är alltså bara hårklyverier, kan man säga.

Anförande nr 204

M a r i a H a n n ä s (v): Det finns många förklaringar. I alla fall finns det ju ingen. ”Vi har ingen plats för kommunal hemtjänst, för det är så litet.”

§ 25 Avtal med AB Storstockholms Lokaltrafik och Stockholms läns landsting rörande fastigheterna Akka 4 och Sandstugan 3 samt genomförande av Tvärbanan Norr Hemställan från exploateringsnämnden och trafik- och renhållningsnämnden (utl. 2009:101)

Anförande nr 205

Cecilia Obermüller (mp): Ordförande, fullmäktige och åhörare! I huvudsak bifaller Miljöpartiet kommunstyrelsens förslag, men det finns i texten och i avtalet saker som måste adresseras.

Vår text som vi har lagt fram som reservation i kommunstyrelsen behöver dock revideras något för att bli korrekt. Jag kommer att läsa upp den korrekta texten som sedan sänds in digitalt, om det går bra, så att den stämmer med vad vi har tänkt oss. Jag läser upp den:

Det är positivt att Tvärbanan byggs ut och detta ökar incitamentet för stockholmarna att lämna bilen hemma. Spårvagnar bidrar också till att skapa en levande stadsmiljö. Planeringen av spårvagnshallen i kvarteret Magneten är dock inte bra. Konflikterna med befintliga verksamheter och omkringboende blir alltför stora. I stället ska den nya spårvagnshallen placeras på Prippstomten norr om Norrbyvägen. Delar av de stora lagerlokaler som redan finns där kan återanvändas för det nya ändamålet. Alternativt bör annan lokalisering eller lösning sökas. Om bussterminalen i Alvik flyttas ska parken utanför medborgarhuset återskapas öster om Vidängsvägen där bussterminalen ligger i dag. Hemgårdens café vid Karlsbodavägen ska bevaras.

Detta vill vi ha, och det yrkar vi på.

Anförande nr 206

Borgarrådet Hamilton (m): Fru ordförande! Jag tänkte egentligen inte förlänga debatten i kväll, eftersom jag misstänker att det finns en del debattsugna även i kommande ärenden.

Jag skulle bara vilja säga att det är väldigt bra att vi har fått denna överenskommelse mellan SL och staden, för det här innebär att vi får helt andra utvecklingsmöjligheter både i Globen-Slakthusområdet och när det gäller Ulvsundaområdet. Att vi är för tvärbanor har vi redan manifesterat i dag genom att fatta beslut om de detaljplaner som ju har med Alvik-Solna-grenen att göra.

När det sedan gäller depåfrågan har stadsbyggnadsborgarrådet redan varit uppe och kommenterat det. Jag tänkte därför inte kommentera den ytterligare i det här sammanhanget.

Det här är ett ärende som är väldigt välkommet. Det skapar möjlighet att bygga Tvärbanan Norr. Det skapar också möjlighet att utveckla i Globenområdet. Det skapar möjligheter att utveckla längs med spåren, och vi kommer också att få en gång- och cykelbana över Ulvsundasjön som jag tror kommer att bli ett mycket populärt stråk att färdas över, för det är en väldigt vacker miljö runt omkring.

Med detta, fru ordförande, vill jag yrka bifall till förslaget till beslut.

Anförande nr 207

L u k a s F o r s l u n d (c): Fru ordförande, fullmäktige! Det har tidigare i dag nämnts att vi är positiva till utbyggnaden av Tvärbanan. Jag vill dock lägga fram ett särskilt uttalande som handlar om den vagnsdepå som har diskuterats tidigare i kväll. Jag läser upp de få rader jag har formulerat:

Centerpartiet är mycket positivt till utbyggnaden av Tvärbanan. Vi ställer oss därför bakom det presenterade förslaget till beslut. Däremot tycker vi att det är viktigt att placering av vagnsdepån vid Ekbacksvägen i Ulvsunda får en annan lokalisering, vilket vi framfört i detaljplaneärendet för Tvärbanan Norr.

Anförande nr 208

A n d e r s B r o b e r g (kd): Ordförande, fullmäktige! Det hade kanske varit enklare om vi hade tagit alla ärenden på en gång, eftersom de behandlar samma sak ur olika vinklar. Men återigen: Det är väldigt trevligt att det finns flera ärenden som handlar om staden som växer och de problem som vi då måste lösa på olika sätt.

Det gäller, som jag sade tidigare, att hela tiden hitta bra och smidiga lösningar på allt som dyker upp. Placeringen av depån är en sådan sak som det vore bra om man hittade en annan lösning på. Därför är det väldigt bra att man håller på att utreda för att se hur vi kan lösa den frågan.

Därmed yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

*§ 26 Omstrukturering av bostadsbolagens fastighetsbestånd
Minoritetsåterremiss från kommunfullmäktige den 25 maj 2009 (utl. 2009:113)*

Anförande nr 209

Borgarrådet L a r s s o n (m): Ordförande! Vi hade detta ärende för debatt vid förra fullmäktige, och jag är väldigt glad att vi kan hantera detta ärende före sommarens intåg. Varför är jag det? Jo, vi kan med denna strukturaffär få möjlighet att prioritera hyresgästerna och se till att de som bor i ett bestånd i Farsta kan få sina lägenheter renoverade lite tidigare än vad som var planerat.

Det kanske ännu viktigare är att Svenska Bostäder som nu lämnar ett antal lägenheter ifrån sig med denna strukturella förändring har möjlighet att prioritera de stora förändringar som behöver göras inom deras eget bestånd.

Vi kan konstatera att i och med dagens ärende kan bolagen bli lite mer jämna i storlek. Det bolag som har mest underhållsåtgärder framför sig kan prioritera dessa, och det bolag som faktiskt nu har avklarat flertalet av de förändringar som har behövts inom beståndet, nämligen Familjebostäder, kan nu å det snaraste vidta de åtgärder som krävs i de lägenheter som behöver stambytas i Farsta.

Det är sålunda en mycket bra affär för alla tänkbara. Det är bra för bolagen, och det är bra för våra hyresgäster. Dessutom är det en affär som möjliggör att hyresgästerna nu får en sammanslagen internkö. I praktiken innebär detta att internkön kommer att kunna se till att alla hyresgäster inom det kommunala beståndet får i storleksordningen 100 000 lägenheter med i spelet. Det tycker jag är någonting positivt, och jag förstår faktiskt inte den delen av reservationen.

Ordförande! Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag, och så får vi se vad debatten utmynnar i efter denna återremiss.

Anförande nr 210

T e r e s L i n d b e r g (s): Ordförande! Vår återremiss härrörde från fyra frågor, men först vill jag ändå säga att vi inte har något som helst emot de upprustningar och energieffektiviseringar som behöver göras i det allmännyttiga beståndet. I det avseendet instämmer vi helt och hållet.

Men de frågetecken som vi lyfte upp och ville ha återremitterade handlade för det första om bostadskön där det faktiskt är så att hyresgäster i Stockholms allmännytta har investerat. När man köper en bostadsrätt investerar man sitt kapital i en bostad som man sedan säljer för att kanske köpa sig en större eller mindre bostad och så vidare. Det blir alltså någon form av boendekarriär, där man förvaltar sitt boende. I allmännyttan fungerar det så att ju längre tid du har bott där desto högre upp i bostadskön kommer du, och på det sättet kan du byta till dig en större lägenhet, ett annat läge och så vidare.

Om detta får vi inget svar. 4 000 hyresgäster byter hyresvärd över en natt och får inget svar på vad som händer med bostadskön. Jag tycker inte att det är okej att fatta beslut på de grunderna.

För det andra ställde vi frågan om de tidsmässiga fördelarna. Där kan man ana en viss nyansskillnad, att Svenska Bostäder hade i plan att göra de här upprustningarna någonstans mellan 2010 och 2012, medan Familjebostäder kommer att göra dem 2010. Frågan är vari den här nyansskillnaden ligger, om det är borgarrådets oförmåga – han är även ordförande i båda bolagen – att prioritera eller om det är något annat.

Den tredje frågan handlade om de personella fördelarna. Man blir nästan lite full i skratt när man läser stadsledningskontorets svar på återremissen. Det sägs att nu har oppositionen sett till att den berörda personalen får vänta lite innan de får beslut om vilken arbetsgivare de ska ha – men det är ändå 35 personer som faktiskt behöver byta arbetsgivare! Det är ju behjärtansvärt att man i efterhand säger att ojoj, nu har oppositionen varit dum som låter dem få vänta. Hade man låtit bli att göra något hade ju den frågan varit ur världen.

När det gäller de finansiella fördelarna är det bara att läsa stadsledningskontorets svar eller lyssna på borgarrådet. Det framgår inte på något sätt att det skulle finnas några egentliga finansiella fördelar, utan man kan bara konstatera att det måste ha att göra med ordförandens och styrelsens i Familjebostäder och Svenska Bostäder oförmåga att faktiskt prioritera. Det här är en ledningsfråga, och det känns bara så för mycket. Det är dåligt underbyggt, och man kan inte motivera det med ett enda klart argument.

Jag yrkar avslag på det här förslaget!

Anförande nr 211

Borgarrådet L a r s s o n (m): Ordförande! Jag börjar bli lite hes trots att debatten precis har börjat. Men jag kan konstatera att det nog inte finns någon som är så gnällig som Teres Lindberg i detta ärende. Här pratar man om oförmåga att prioritera. Just det, Teres Lindberg – även du har haft oförmåga att prioritera när du har varit ordförande i Svenska Bostäder och i andra bolag. Du har inte prioriterat tillräckligt bra, och därför måste vi göra en omstrukturering så att man hinner göra saker som du, eller någon annan, inte gjorde. Det här kan vara en metod för det. Den omstrukturering vi har föreslagit gör att hyresgästerna har möjlighet att få vissa saker gjorda som inte du har genomfört.

Sedan är det roligt att du har roligt när du läser handlingar. Det är jätteskojigt, men jag kan bara konstatera att ditt citat här i kväll kommer att gå till historien: Om ni hade låtit bli att göra något hade frågan varit ur världen.

Nej, Teres Lindberg – vi ska göra något åt alla våra bostäder som behöver underhåll!

Anförande nr 212

T e r e s L i n d b e r g (s): Som fullmäktigeledamot i landets tredje största parlament tycker jag att vi faktiskt har rätt att få väl underbyggda underlag till de beslut vi fattar. Detta är inte det, Joakim Larsson. Det här är en demokratisk skymf!

Man ger inte något enda vettigt argument. Jag vet inte vad det är frågan om egentligen. Det är uppenbarligen så att ni döljer något, eller så är det något annat. Det är det här som är så himla märkligt. Och så att göra sig fyndig över saker! Vad det handlar om är självklart att man hade kunnat låta bli att flytta fastigheterna och i stället flytta den handfull människor som jobbar med produktion av bostäder. Om de hade gått på samma avtalsområde hade frågan varit mycket enklare än nu när man måste flytta människor från två olika kollektivavtalsområden. Det är inte ett sjyst hanterande, och när man dessutom inte kan ge ett vettigt argument så är det en demokratisk skymf.

Anförande nr 213

B j ö r n L j u n g (fp): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Nu drar vi den här valsen igen. Nu är vi på nytt inne i samma diskussion som förra gången. Ni har haft en återremissomgång, och ni har egentligen inte kommit på någonting nytt när det gäller detta.

Det som är så märkligt är att du, Teres Lindberg, har mage att stå här och yttra dig över försök att förbättra sådant som tillhör dina egna tillkortakommanden. Visa i stället lite ödmjukhet och konstatera att det är bra att vi vidtar åtgärder, omstrukturerar i fastighetsbeståndet och faktiskt ser till att vi får något gjort här! Jag har erkänt flera gånger i den här talarstolen att vi har ett gemensamt ansvar för att det är åt pipsvängen med underhåll och serviceåtgärder i stora delar av miljonprogrammen. Det har jag stått och sagt därute i vinterkylan när Hyresgästföreningen har haft demonstrationer också.

Kom igen! Visa ödmjukhet!

Anförande nr 214

T e r e s L i n d b e r g (s): Björn Ljung! Det där är kvalificerat struntprat, och det vet du. Vi återremitterade för att få ett mer väl underbyggt underlag, vilket vi inte har fått. Vi gjorde det på fyra områden. Det handlade om bostadskön – vi får inga svar. Det handlar om vilka tidsmässiga fördelar det finns – de är marginella, om ens några. Det är frågan om de personella fördelarna – man kan inte underbygga det med det enda argumentet att det skulle finnas några personella fördelar. Det ställer snarare bara till det i organisationerna. Vi frågade också efter de finansiella fördelarna, men inte heller här får vi ett enda svar.

Det här handlar bara om att den politiska styrningen är sådan att man inte förmår styra Svenska Bostäder, och jag tycker att det är skandalöst att hålla på och häckla mig för det. Det är ni som har en dålig politik just nu!

Anförande nr 215

A n n M a r i E n g e l (v): Ordförande, fullmäktige och stockholmare! När vi diskuterade det här förra gången sade vi att det kan hända att det är en bra omstrukturering på lång sikt. Det kan vi inte riktigt bedöma, just därför att vi inte har något underlag. Vi återremitterade detta främst på grund av bristen på kommunikation med hyresgästerna och brist på en giltig argumentation för varför det här skulle gå så fort.

Vi hade väl inte så stort hopp om att få svar, men frågorna kvarstår helt och hållet i dag och har kanske till och med blivit flera. Dialogen med hyresgästerna är under all kritik. Det är väldigt nonchalant att man över huvud taget inte har haft någon dialog. Informationen har bestått av någon lapp i farstun. Man kan ju inte låta bli att jämföra det med alla de resurser som läggs ned på konsulter när det gäller att informera om möjligheterna till att ombilda. Då finns det väldigt gott om personer i staden som tar kontakt med hyresgästerna.

Men här gör det inte det, och det som har framhållits som den största fördelen för hyresgästerna är att man ska samordna internköerna. Det tycker jag är en bra idé, men i det här återremitterade ärendet har ju det förvandlats till en ambition. När man läser vad som står om internkön ser man att bostadsförmedlingen ska utreda att samordna alla köerna med ambition att samordna dem. Däremot står det just nu – och det måste jag få fråga er om, för jag förstår inte det – att i avvaktan på utgången av det har Svenska Bostäder och Familjebostäder informerat hyresgästerna om att deras kontraktstider kommer att överföras från nuvarande boende till Familjebostäders internkö.

Det betyder att de som bor i Svenska Bostäder nu alltså är överförda till Familjebostäders internkö. Det kanske inte var en vinst. Jag trodde att det skulle föras ihop, men det verkar inte så.

Sedan kan vi faktiskt inte förstå varför det skulle vara så väldigt mycket lättare för Familjebostäder att genomföra de här renoveringarna än för Svenska Bostäder. Det handlar väl om vilka ägardirektiv och vilka ekonomiska förutsättningar man ger till sina egna bolag? Staden äger faktiskt båda bolagen, och det är väl bara att ge dem ett uppdrag. Jag håller med Björn Ljung om att det finns många gamla brister i underhållet, men jag förstår inte varför det skulle bli bättre för att man byter bolag.

När det gäller personalen säger man – och det här tycker jag är ett minnesvärt citat – att det ger en bättre utväxling av humankapitalet.

Då undrar jag till exempel om miljövärdarna i Svenska Bostäder ingår i det här humankapitalet. Såvitt jag vet har åtminstone några av dem fått veta att deras tjänster inte behövs framöver. Det är några som har varit väldigt populära hos hyresgästerna. Om den informationen inte är rätt vet varken personalen eller hyresgästerna om det. Det är ju själva grundproblemet: att man inte har fört någon dialog eller kommunikation.

Jag håller med Teres om att man börjar undra vad det egentligen är som ligger bakom det här, för några giltiga argument har vi inte fått.

Jag yrkar avslag!

Anförande nr 216

Borgarrådet L a r s s o n (m): Herr ordförande! Vi har gett de argument vi har. Är det så att Ann Mari Engel inte tycker att det räcker, så må det vara hänt. Men jag tycker att det är ganska vettiga argument att hyresgäster som väntar på renoveringar har fått en tidplan och att man tidigarelägger dessa och att det bolag som har ganska många fler lägenheter än de andra två bolagen inom det kommunala beståndet får lite färre lägenheter så att de kan koncentrera sig på någonting som är eftersatt. Detta är, tycker jag, ganska bra argument för att börja titta på en strukturell förändring.

Man har inte löst frågan om internkön fullt ut. Bostadsförmedlingen ska reda ut hur man rent tekniskt ska lösa detta på bästa möjliga sätt för hyresgästerna, men det är positivt att man får fler lägenheter att välja mellan i praktiken, eftersom tre bolag får en gemensam kö. Det är någonting jag tycker att vi alla borde eftersträva.

Att reda ut alla de här delarna innan en affär går igenom gör att man får vänta ännu längre tid. Det här möjliggör att vi kan komma igång.

Anförande nr 217

A n n M a r i E n g e l (v): Jag tycker att det verkar vara en sämre idé att reda ut det efter att man har gjort affären, om jag ska vara ärlig.

Jag sade att jag tror att det är väldigt bra för hyresgästerna att ha en gemensam internkö, men problemet är ju att de inte får det, utan de får en skrivning om att man har en ambition att det ska bli så. Under tiden förlorar de sin kötid i Svenska Bostäder, och det kanske de inte tycker är så väldigt positivt.

Jag kan inte riktigt förstå att ni tycker att ni kan göra det här utan argumentation. Du säger att du tycker att argumentationen är ganska bra. Tyvärr tycker vi inte det, och därför vidhåller vi vårt yrkande om avslag.

Anförande nr 218

Y v o n n e R u w a i d a (mp): Fullmäktige! Det här är ett ärende som handlar om en överföring av fastigheter från ett allmännyttigt bolag till ett annat allmännyttigt bolag. Syftet bakom överföringen är någonting bra: att man ska kunna tidigarelägga upprustning av fastighetsbestånd. Därför är vi positiva.

När det här var uppe i Stadshus AB tog vi upp två olika frågor. Den ena frågan handlade om bostadskön och den kötid som hyresgästerna hade. På mötet var man ganska tydlig om att det här är någonting man kommer att vilja lösa, och jag ser än så länge ingen anledning att vara orolig på den punkten.

En annan fråga som jag tog upp var frågan om hur personalen behandlas. Det är en fråga där jag faktiskt tyvärr finner anledning till oro. När vi tog upp det här på Stadshus AB sade jag att det är oerhört viktigt att detta görs på ett sätt så att personalen helt enkelt kommer att känna sig trygg. Det finns i detta inget som motiverar en förändring i personalstyrkan. Men utifrån de kontakter jag har haft är tyvärr personalen oinformerad, och det tycker vi från Miljöpartiet inte är bra.

Det är oerhört bra att man vill tidigarelägga upprustningen. Däremot har Miljöpartiet kritik mot hur upprustningen sker i miljonprogrammen. Nu när man har kommit fram till ett avtal med Hyresgästföreningen när det gäller upprustningen av referenskvartret i Husby är vi tyvärr väldigt kritiska. Man har kommit fram till en hyreshöjning för en basupprustning på 17,5 procent, för en utökad upprustning blir höjningen 29 procent och för en upprustning till nyproduktionsstandard är hyreshöjningen 57 procent. Den enda upprustningen man har rätt att säga nej till är den till nyproduktionsstandard. Nivån på hyreshöjningarna anser vi kommer att slå hårt. Hyrorna inom miljonprogrammen har varit för höga med tanke på det eftersatta underhållet, och vi tycker att man borde ta ett större ansvar för kostnaderna. Det är helt oacceptabelt att hyresgäster inte har vetorätt mot en utökad utrustning som innebär en hyreshöjning på 29 procent.

Det är alltså där vi vill rikta kritik mot de planer som finns. Men att ha en ambition att skynda på upprustningen tycker vi däremot är positivt i själva struktureringsfrågan.

Anförande nr 219

M a r i a H a n n ä s (v): Ordförande! Jag undrar lite grann hur informationen har gått ut till hyresgästerna. Väldigt nära anhöriga till mig bor i stambytta, jättefräscha och relativt nyligen renoverade Tallkrogen. De är med på listan. Hyresgäster som bor där har fått reda på väldigt nyligen att det i augusti, tror jag det var, ska bytas värd – utan att de har fått någon som helst information förut. Då undrar jag hur informationen har gått till.

Joakim Larsson svarade inte på frågan om miljövärdarna, så jag ställer frågan ånyo. De får alltså inte fortsätta sitt arbete inom Svenska Bostäder, låter det som. Miljövärdarna har gjort ett väldigt bra arbete. Jag bor själv i Svenska Bostäder, och Svenska Bostäder har satsat väldigt på det gröna. För två eller tre år sedan rekryterade man den miljöchef som hade jobbat med att förvandla Enköpings parker till något berömvärt och jättefint. Han har jobbat stenhårt med detta tillsammans med de här miljövärdarna, och det tycker jag har varit väldigt bra.

Jag är nu väldigt orolig för att de som nu tvingas ut till Familjebostäder inte får behålla miljövärdarna, och jag skulle vilja ha ett svar från Joakim Larsson på den frågan.

Sedan kan jag känna att om man, apropå valfrihet, har valt Svenska Bostäder som värd, ska man inte få ha dem kvar då? Då ska det ändras till någon annan. Det är jättekonstigt.

Anförande nr 220

Borgarrådet L a r s s o n (m): Herr ordförande! Det skulle vara intressant att göra en undersökning bland dem som har valt de kommunala värdarna av vilka som aktivt har valt den ena eller den andra värden. Det skulle vara intressant att följa det utfallet. Det skulle nog vara ganska lärorikt för bolagen att se till vad man har för målsättning framöver att försöka bli den bästa av de tre.

Det måste väl ändå vara syftet: att de tre kommunala bolagen har som huvudsyfte att bli bäst i klassen. Det är också tanken med att Svenska Bostäder avhänder sig 4 000 lägenheter till någon som faktiskt är redo att renovera dem som behöver renoveras. Vi ska inte stambyta de lägenheter som är stambytta. Det lovar jag. Men i de lägenheter som inte haft något stambyte ska det ske nu, och om vi genomför den här affären kan Svenska Bostäder låta Familjebostäder göra det i stället för att vi ska stå och käbbla om huruvida detta är en bra eller dålig affär.

Anförande nr 221

M a r i a H a n n ä s (v): Jag fick fortfarande inget svar om miljövärdarna. Jag önskar fortfarande ett besked på den punkten.

Sedan är det faktiskt så att just Svenska Bostäder har ett väldigt bra rykte, och du vet kanske att de genomför otroligt detaljerade djupintervjuenkäter som skickas ut till hyresgästerna. Det var säkert bara tre fyra veckor sedan jag själv fyllde i en sådan där man får svara på en massa olika frågor, så det går väl bra att fråga.

Jag emotser ett svar när det gäller miljövärdarna.

Anförande nr 222

B j ö r n L j u n g (fp): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Jag ska inte göra er besvikna på något sätt, men jag skulle kunna tänka mig att Stockholmshem kunde köpa delar av eller hela Svenska Bostäder så att Stockholmshemsandan kunde genomsyra Svenska Bostäder i stället för Svenska Bostäder-andan.

Ni har hört mig stå här förut i talarstolen och vara ganska öppen också i den kritik mot oss själva när det gäller hanteringen av bostadsbolagen. Visst kan man dra på munnen när det gäller vissa delar, men vi kan konstatera att Svenska Bostäder är väldigt långt ifrån bäst i klassen. Jag skulle vilja säga att det ligger närmare den lägre fjärdedel där man kanske inte alls vill vara.

Att Stockholmshem är bäst i klassen, det vet ni, och att vi kommer att fortsätta vara det är alldeles klart. Det finns en sak som är viktig i en sådan här affär, och det är att göra det möjligt för Svenska Bostäder att bli mycket bättre. En av de delarna är att företaget får en rimligare storlek. Då frågade ni mig i den förra fullmäktigedebatten vad jag hade för bevis för det. Då sade jag, och jag säger det igen så slipper ni fråga, att Nobelpristagaren i ekonomi, ekonomihistoriken Ronald Coase, har forskat väldigt mycket på företag och organisationers storlek och vad det har för betydelse för effektivitet och allt möjligt sådant som företag och organisationer kan mätas utifrån.

Det visar sig att om det är för stora organisationer eller företag har man för stora transaktionskostnader. Har man för små organisationer eller företag har man för stora transaktionskostnader i förhållanden till vad huvuduppgifterna är. Man kan översätta detta till vårt eget kära byråkratspråk i kommunerna: Det blir för höga administrativa kostnader eller ännu bättre kan man uttrycka det som att byråkratin blir för dyr. Det här kan man se på olika nyckeltal i bostadsbolagen.

Jag tror att vi gör Svenska Bostäder och hyresgästerna en stor tjänst genom att göra sådana här omstruktureringar. Vi gör ju inte det, och vi står ju inte här i fullmäktige flera gånger å rad om det inte är så att vi tror att det här blir bättre. Vi vågar ju ta de här fajterna. Vi vågar fatta besluten som är lite obekväma, och vi törs ta också diskussioner och konflikter som rör de fackliga organisationerna – inte för konfliktens skull utan för att det ibland faktiskt är nödvändigt att fatta beslut som inte alla delar.

Av det skälet är det här bra, förutom att det också blir en gemensam internkö för hyresgästerna. Det är alldeles utmärkt; jag förstår inte vad ni har att andra mot det.

Anförande nr 223

A n n M a r i E n g e l (v): Nu tycker jag att det börjar bli ganska obehagligt. Det handlar om någon sorts tävling mellan bolagsordförandena här. Det är ett käbbel om att vara bäst i klassen. Men det handlar väl väldigt mycket om vilka olika förutsättningar man har i olika områden? Svenska Bostäder är kanske mindre uppskattade i ett område och mer i ett annat, men när vi talar om valfrihet handlar det om att folk på många håll kanske föredrar just Svenska Bostäder.

Men det var en väldigt underlig argumentation. Det handlar ju om vilka ägardirektiv och vilka resurser och uppdrag man ger dem. Bolagen kan vi själva styra.

När det gäller storleken gäller det tydligen inte vårdföretagen, för de kan vara hur stora som helst. Men jag tror inte att det är något problem när det gäller allmännyttan, för enligt den rapport vi fick till koncernen i dag är 40 procent av allmännyttans bestånd anmält för ombildning. De kanske snarare blir för små.

Anförande nr 224

B j ö r n L j u n g (fp): När det gäller storleken på bostadsföretag finns det ett annat bostadsbolag som är bland de bästa i klassen, och det är Einar Mattsson. Det är inte särskilt stort, det bolaget, men det är ändå bland de allra bästa.

Nej, Ann Mari Engel, det är så som Joakim Larsson också sade: Vi väljer inte hyresvärd, vi som bor i hyresrätt i Stockholm. Jag bor nämligen också i hyresrätt. Vi väljer bostad i bästa fall. I de flesta fall får man möjligen ett antal anvisningar från Bostad Stockholm. Det är så det är. Vi väljer inte att bo hos den ena eller den andra.

Skulle vi få välja i större utsträckning skulle fler välja andra bolag än Svenska Bostäder. Det är faktiskt sant. Sedan tror jag inte att Joakim Larsson och jag har någon intern tävling när det gäller det här. Däremot har vi en gemensam ambition att förbättra hela allmännyttan, och vi vågar fatta besluten. Det gör inte ni.

Anförande nr 225

A n d e r s B r o b e r g (kd): Ordförande, fullmäktige! Med risk för att förlänga debatten: Borgarrådet Larsson har ju gått igenom en hel del av argumenten för själva omstruktureringen. När man lyssnar på den här och tidigare debatter så kan jag inte låta bli att tycka att oppositionen många gånger har ett väl snävt perspektiv på de här

frågorna. Ni pratar om kollektivavtalen, ni pratar om miljövärdar och liknande, men låt mig då bara återigen påminna om att det är alla stockholmare som äger de allmännyttiga bolagen, inte bara de som råkar bo i husen eller något annat.

Med det i bakhuvudet, att det faktiskt är alla stockholmare som äger bolagen, ska bostadsbolagen precis som all annan verksamhet i staden leva upp till stadens och kommunfullmäktiges mål om en stad i världsklass. Då gäller det att jobba efter detta.

Här diskuterar vi en övergång mellan två kollektivavtal. Det är inte så att vi pratar om att det inte finns något kollektivavtal över huvud taget, utan det är en övergång mellan två olika. Snälla nån – byter man jobb ibland kan man råka hamna i något annat kollektivavtal. Då får man väl gilla läget. Det är inte värre än så.

Dessutom tycker jag att det vore mer konstruktivt om vi ägnade oss åt att diskutera hur vi bedriver en bra bostadspolitik som stöder kommunfullmäktiges och stadens övergripande vision.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 226

T e r e s L i n d b e r g (s): Man blir lite beklämd. Det är uppenbart så att det är fler som inte har hängt med i turerna. Vi har i oppositionen fått ärendet föredraget. Vi har ställt frågor. Vi har inte fått några svar. Vi får inga vettiga argument i det ärende och de underlag som skickas ut. Vi återremitterar det för att få vettiga underlag, men vi får inte det heller.

Dessutom nekas bolagen att komma in med synpunkter. I Svenska Bostäders styrelse ställde vi redan i februari under proposition att få yttra oss i frågan. Detta avslogs av majoriteten. Det här är dåligt berett på alla sätt, och uppenbarligen undanhåller man något. Det är något man inte vill visa för stadens viktigaste beslutsorgan, och jag tycker att det är ett demokratiskt dilemma för er.

Anförande nr 227

A n d e r s B r o b e r g (kd): Vi pratar om att försöka få till ett bättre och snabbare underhåll och bättre skötsel av bolagen, och vi är övertygade om att den här omstruktureringen leder till detta. Det har kommit ett antal svar. Om ni inte är nöjda med dem beklagar jag det, men jag blir lite förvånad. Här pratar vi om hur vi ska få ett bättre underhåll och liknande, och ni är bekymrade över vilket kollektivavtal som kommer att gälla.

Anförande nr 228

A n n M a r i E n g e l (v): Anders! Det är väldigt snäva perspektiv vi har – det är de där 4 000 hyresgästerna. Det var det vi tog upp förra gången, och det är det vi tar upp nu igen. Vi har inte fått något svar. Vad är det för information de har fått och vilken dialog har man haft?

Sedan sade du något väldigt intressant. Det var att det är alla stockholmare som äger bostadsbolagen, inte bara de som råkar bo där. Just det! Är det inte det vi har sagt när det handlar om att sälja dem? Det är alla stockholmare som äger bostadsbolagen, och det är allas vårt ansvar hur de sköts. Därför är den här frågan också principiellt viktig. För oss handlar det inte om vilka kollektivavtalen är. Det handlar *bland annat* om personalen, och jag har ett antal gånger ställt en fråga som jag inte har fått något svar på om miljövärdarna, men vårt perspektiv är hyresgästernas.

Anförande nr 229

A n d e r s B r o b e r g (kd): Och vårt perspektiv är inte bara hyresgästernas utan alla stockholmares. Om jag bara såg det ur hyresgästernas perspektiv skulle jag väl nästan köra företaget i botten och sänka hyran. Det är faktiskt alla stockholmarnas rätt att ha en vettig förvaltning av detta och en rimlig avkastning.

När det gäller miljövärdarna tycker jag, precis som i många andra sådana här frågor, att det är upp till varje bolag att avgöra hur man bäst arbetar med de mål som fullmäktige ställt upp, bland annat på miljösidan. Om det innebär att det ska vara miljövärdar eller inte får bolaget avgöra självt.

Anförande nr 230

B a r r y A n d e r s s o n (s): Jag skulle vilja ställa två frågor. Den ena är till Björn Ljung.

Jag är rätt trött på att Björn Ljung hela tiden klankar ned på Svenska Bostäder och säger att Svenska Bostäder-andan vill vi inte ha in. Jag sitter i den styrelsen, och jag skulle gärna vilja att Björn Ljung kommer upp och förklarar för mig vad som är så dåligt med Svenska Bostäder-andan. Det finns tydligen en annan anda i de bolag där han har suttit, i Stockholms hem och Familjebostäder. Det vore kanske enklare att flytta över Björn Ljung till Svenska Bostäder? Då kanske vi skulle lösa hela problematiken enligt det sättet att resonera.

Men ta gärna med dig frågan om vad som är så ont och förargligt i Svenska Bostäder-andan!

Jag skulle också vilja ställa en fråga till borgarrådet Joakim Larsson eftersom vi inte har fått vara med i racet. Har det varit någon MBL-förhandling med personalen? Om svaret är ja, skulle vi då kunna erhålla protokoll? Är svaret nej, tycker du inte att sådana här frågor bör MBL-förhandlas med personalen?

Den unga pojken här – jag börjar bli så gammal så jag glömmer namn – raljerar lite om vilken facklig tillhörighet man har. Det kan man raljera över. Han kanske aldrig har varit med i facket, men det har jag varit. Det är väldigt viktigt, så det är därför jag tycker att det är viktigt att MBL-förhandla. Det kanske är gjort, och då skulle vi gärna vilja se protokollen.

Anförande nr 231

A n d e r s B r o b e r g (kd): Först får jag tacka så väldigt mycket för att jag blir kallad ung. Det känns smickrande när jag nu börjar uppnå den ålder jag har.

Jag har varit med i facket sedan jag var 16 år. Det innebär 26 år. Då kan Barry Andersson själv räkna ut hur ung jag är. Dessutom får jag väl säga att när jag bytte jobb ville facket tvinga över mig till ett annat fack, men till slut lyckades jag bråka mig kvar.

Jag tycker att det är märkligt att man har så stor ångest över vilket kollektivavtal som gäller när det ändå rör samma bransch. Det viktiga är väl att det är ett kollektivavtal. Det trodde jag var ert perspektiv.

Anförande nr 232

B a r r y A n d e r s s o n (s): Först ska jag be om ursäkt för att jag inte kom ihåg ditt namn.

Jag raljerar inte, utan jag var bara intresserad av om man har MBL-förhandlat, men jag vet att en del, framför allt vi gamla stötar, tycker att det här är rätt viktigt. Om man har varit med i 20, 30 eller 40 år i facket så vill man kanske tillhöra det. Det är inget märkvärdigt, men det är ändå en fråga man måste ställa sig.

Sedan är du ju ung. Vad glad för det!

Anförande nr 233

B j ö r n L j u n g (fp): Unge Ljung brukar jag kallas. Jag är lite äldre än Anders Broberg och har varit med i facket endast 23 år, Barry. Så behöver du inte fråga.

Det är faktiskt första gången jag säger Svenska Bostäder-andan. Jag blev lite upphetsad när man började tala om att det egentligen ligger en massa dolda motiv bakom det vi håller på med. Det gör det ju inte. Vi har suttit i Familjebostäders styrelse ihop och då konstaterat att vi var bättre än Svenska Bostäder men tyvärr inte riktigt lika bra som Stockholmshem och Einar Mattsson på den tiden.

Om man kan tala om tävling så kan det väl vara rätt bra om de här tre kommunala bolagen nu gemensamt försöker hitta andan som finns hos Einar Mattsson, som är en väldigt bra fastighets- och hyresvärd, och faktiskt även hos Stockholmshem. Det är väl utmärkt om vi kan lära av varandra, och jag tror att det här är ett väldigt bra sätt.

Anförande nr 234

B a r r y A n d e r s s o n (s): Det där var ingen förklaring till den dåliga andan som du pratar om, men om man tittar på de klagomål som kommer in till styrelsen varje månad från hyresgästerna så är det väldigt få. Det är jättemånga som trivs i Svenska Bostäder. Sedan finns det brister, men det där du säger om att Familjebostäder var så bra när du och jag var där, det är ju din uppfattning – inte min.

Men om det nu är så förskräckligt där nere måste det innebära att du inte tycker att Joakim Larsson sköter jobbet. Det kan ju inte vara så att det är jättebra när ni är där, så tar vi makten i fyra år och då går det ned så fantastiskt så att det är världens sämsta, och sedan blir det jättebra i oktober det år ni över. Det måste ju ha varit jämndåligt hela tiden, oavsett vem det är som styr, och just nu är det tydligen Joakim Larsson som inte sköter sitt fögderi. Jag tycker att det är lite trist att du påstår det. Det är ju det du gör, eftersom du påstår att Svenska Bostäder inte är något bra.

Anförande nr 235

Borgarrådet L a r s s o n (m): Herr ordförande! Debatten har väl något sparat ur, och innan vi försöker få upp det här tåget på rätt spår igen kan jag meddela att jag är yngst av de tre apostroferade.

Låt oss lämna det och konstatera att vi kanske inte i huvudsak ska ägna oss åt att fundera över om det är vettigt att man nu anordnar någon form av diskussion kring kollektivavtal hit eller dit. Vi vet att det är två olika kollektivavtalsområden inblandade. Men det kan inte rimligtvis vara det som ska avgöra om vi fattar beslut i detta viktiga ärende i dag eller ej. Är det så ni vill föra politiken i den här staden kommer vi faktiskt ingen vart över huvud taget.

Jag kan läsa ett citat, det hinner jag med: ”Ett klokt förslag. Familjebostäder är ett välskött bolag som klarat av renoveringen av sina kåkar, medan Svenska Bostäder har gigantiska behov. Förslaget visar att upprustningen tas på allvar.”

Gissa vem som sade det, Barry Andersson!

Anförande nr 236

B a r r y A n d e r s s o n (s): Joakim Larsson tycker att debatten spårar ur för att jag går upp och frågar borgarrådet om det har varit någon MBL-förhandling eller om det inte har varit någon MBL-förhandling. Tycker du det är att spåra ur, Joakim, så visar det vad du tycker om dem som jobbar i de här bolagen, om det är så besvärligt att ha en MBL-förhandling så att de fackliga organisationerna ändå får tycka om det här. Jag tycker att det är oerhört märkligt och beklagligt att du har den uppfattningen att du inte vill snacka med personalen och inte vill ha någon MBL-förhandling.

Anförande nr 237

Borgarrådet L a r s s o n (m): Ordförande! Jag vill inleda med att säga att citat jag läste upp som avslutades med ”Förslaget visar att upprustningen tas på allvar” var från just Hyresgästföreningen.

Det jag vill poängtera för föregående talare som ställde ett antal frågor om personalen är att bolagen sköter detta enligt konstens alla regler. I förra veckan skulle personalen svara på frågan om de var intresserade av en övergång till det nya bolaget eller om de inte var det och om man då skulle hitta en annan lösning. Det är där man är i processen med de anställda. Tanken är att tillträde ska ske i augusti, och det är en tid fram till dess där frågan kommer att kommuniceras på olika sätt, inte bara med personalen, utan framför allt med alla de hyresgäster som hittills har fått,

vill jag ändå säga, relativt lite information om detta. Resan har bara pågått sedan i mars.

Däremot vill jag vända mig emot den syn som tycks finnas på oppositionssidan att det inte har informerats i det här ärendet. Det har tidigt, på koncernledningsnivån, genomförts en ganska stor informationsinsats, funderingar och diskussioner kring det här ärendet. Om Socialdemokraterna inte känner att det här har sipprat ned i deras organisation är det något ni bör ta tag i, tycker jag. Det finns ledamöter som sitter där och som känner till ärendet bra. Jag kan inte riktigt förstå varför Barry Andersson tar upp den kritiken, för då är det faktiskt någonting internt i ert eget parti.

Hur som helst tycker jag att det är väldigt bra att vi fattar det här beslutet i dag. Det har framgått av tidigare inlägg. Jag vill säga en gång för alla: Svenska Bostäder är ett stort bolag. Det är ett bra bolag som behöver hantera en del eftersatta synder, nämligen att man inte har hanterat stora delar av miljonprogrambestånden. Det är någonting vi alla som sitter i den här salen och som har suttit i fler än en period faktiskt är delaktiga i. Vi borde ha satt igång med detta för länge sedan.

Jag tycker att det är viktigt att vi nu kommer igång. Fördelen, möjligen, med att komma igång först nu är att tekniken har gått framåt. De energieffektiviseringar som vi nu planerar kommer att bli av väldigt god kvalitet, och jag ser fram emot att det här blir verklighet i Svenska Bostäder.

Då kan vi också ägna oss åt att i Familjebostäder ta hand om de fastigheter som där behöver stambytas. En bra affär är det också för Stockholm!

Anförande nr 238

B a r r y A n d e r s s o n (s): Synd att du inte lyssnade, Joakim Larsson. Jag ställde en enda fråga till dig. Jag ställde bara frågan om personalen och om det har MBL-förhandlats. Nu fick jag svar på det. Du hade ju kunnat svara i repliken. Det var den frågan jag ställde.

Nu har vi fått massor av information, men vi har inte fått något vidare argument och inte styrelsen heller. Det kan väl vara, men du får inte lägga ord i min mun, Joakim, för det var frågan om MBL-förhandlingen jag ställde, om du tyckte att den skulle vara eller om den hade varit och om vi då kunde få protokollet. Jag frågade ingenting annat, så kom inte och säg att jag har sagt något annat!

Anförande nr 239

Y v o n n e R u w a i d a (mp): Jag fick senast i torsdags information från facket om att man var orolig och att man inte visste vad som skulle gälla. Jag hoppas verkligen att Joakim Larsson här kan lova oss att personalen kommer att vara informerad om vad som kommer att gälla innan man går på sin sommaresemester.

Anförande nr 240

Borgarrådet L a r s s o n (m): Absolut! Det är naturligtvis väldigt viktigt. Hade beslut fattats för två veckor sedan när vi hade ärendet uppe i fullmäktige hade vi

kunnat informera ännu snabbare. Det som sker nu är att vi fattar beslut i dag, och naturligtvis måste all personal och andra som berörs av detta också få information så snart det bara går.

Anförande nr 241

A n n M a r i E n g e l (v): Ordförande, fullmäktige! Anders Broberg slog fast att allmännyttan tillhör alla stockholmare. Det är som sagt en insikt som jag hoppas att han tar med sig nästa gång ni diskuterar försäljningar. Men det hindrar faktiskt inte att man behandlar sina hyresgäster anständigt i de lägenheter man har, och de har man inte gjort här. Vi måste väl ändå säga att vi fortfarande inte har fått något svar under kvällens debatt på hur man har haft dialog med och hur man har informerat sina hyresgäster.

Jag tycker att det är mer pinsamt med de här tuppfäktningarna om vilket bolag som är bäst och sämst. Det beror alldeles på vilka behov man har, och det är ju inte det som är intressant för hyresgästerna.

Anders Broberg kanske var inne på något intressant när han sade att på det här sättet får man rimlig avkastning. När det gäller ekonomin står det i ärendet ingenting om att det finns några uppenbara finansiella problem som löses genom den här omstruktureringen. Men han kanske vet mer om det än jag.

Om man ska sammanfatta: Vad vet man nu om man bor i de här 4 000 lägenheterna och har Stockholms stad som hyresvärd via Svenska Bostäder? Man har fått en lapp om att man kommer att få en ny värd. Man vet att man blir överflyttad till en annan internkö. Jag vill upprepa att jag tycker att det vore väldigt bra om man slog ihop de här tre köerna, men man har inte gjort det. Man har beslutat att man har ambitionen att göra det, och under tiden blir de hyresgäster som finns överflyttade till en annan kö. Man vet till exempel att de miljövärdar man har inte kommer att kunna finnas kvar, för det beror på vad det andra bolaget beslutar att de vill ha för personal. Man vet att man inte har fått någon vidare information. Man vet inte hur det blir med upprustningen. Man vet att det finns en grundambition, som i alla de här ärendena är väldigt bra, att man ska göra de här upprustningarna. Men vad vet man som boende i de här lägenheterna?

Jag tycker att det är bedrövligt att inte staden som hyresvärd och som ansvarig ska kunna ta en dialog och ge ordentlig information. Jag kan inte förstå det, och jag kan fortfarande, trots de här svaren som närmast är icke-svar på våra frågor, inte förstå de verkliga fördelarna med detta. Långsiktigt kanske det finns fördelar med omstruktureringarna, men nu, omedelbart och på kort sikt, kan ni faktiskt inte förklara, och det gör att det kvarstår någon sorts idé om att det måste ligga något annat bakom. Är det ekonomiska skäl? Är det prestigeskäl? Eller vad är det egentligen som gör att ni nu måste skynda på med detta? Varför kan ni inte ge direktiv till Svenska Bostäder att sätta igång med de här renoveringarna? Ge dem pengar, ge dem direktiv – det är det vi har våra egna kommunala bolag till! Inte att hålla på att fäktas om vem som ska vara med vem och så får stockholmarna och hyresgästerna sitta emellan.

Jag yrkar avslag!

Anförande nr 242

A n d e r s B r o b e r g (kd): Jag ska ta med mig den kunskapen, och jag hoppas att du gör det också: Det är stockholmarna som äger alltihop. När man säljer till hyresgästerna som bor där kommer för det första vinsten alla stockholmare till del. För det andra har man lyckats få ut mer betalt än man skulle ha fått om man sålt till en annan hyresvärd, vilket bidrar till att göra det enklare att möta alla de utmaningar som finns i och med att Stockholm växer, bland annat med investeringar.

Jag vill också påminna om att även en ny fastighetsägare och hyresvärd är tvungen att följa samma lagar och regler som alla andra. Jag gissar att det ligger i det köpande bolagets intresse att informera de nya hyresgästerna.

Anförande nr 243

A n n M a r i E n g e l (v): Nu förstod jag ingenting. I din värld ska allmännyttan antingen säljas till de boende eller till en privat hyresvärd. I min värld handlar det om att ha kvar allmännyttan, utveckla den och renovera den. De flesta stockholmare efterfrågar ju fler hyreslägenheter, inte färre.

Anförande nr 244

Y v o n n e R u w a i d a (mp): Som jag betonade i mitt förra anförande väljer man i och med det här ärendet att flytta vissa fastigheter från ett av Stockholms stads allmännyttiga bolag till ett annat av Stockholms stads allmännyttiga bolag. Jag tycker att diskussionerna kring de tre olika bolagen blir lite olycklig. Vi har tre bra allmännyttiga bolag. Jag tycker också att det oerhört viktigt att poängtera att varför vi har tre bolag är att ett bolag skulle vara alldeles för stort. Vi har en allmännytta som vi i oppositionen till och med tycker skulle vara större än vad majoriteten tycker den ska vara, och det är tre bolag. De har lite olika karaktär, men i grunden har de samma syfte: att ge bra hyreslägenheter till människor i Stockholms stad som behöver en lägenhet.

Jag vill betona att jag tycker att jag har fått svar från majoriteten när det gäller frågan om de anställda. Det var just frågorna om de anställda och om bostadskön som var bekymmersamma för oss i Miljöpartiet och som vi tog upp i Stadshus AB.

Jag vill också säga att syftet i övrigt är gott. Vi har fått det underlag som vi tycker att vi behöver för ett beslut, men jag har respekt för att man har olika syn på vilket beslutsunderlag som behövs. En sådan respekt tycker jag att vi kan ha lite mer av i den här salen.